

**UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA VEDE O ZDRAVJU**

**ANALIZA GIBALNE/ŠPORTNE INFRASTRUKTURE
IN GIBALNIH NAVAD PREBIVALCEV OBČINE
BREZOVICA**

MAGISTRSKA NALOGA

Študent: ULA SULIČ

Mentor: doc. dr. MATEJ PLEVNIK, prof. šp. vzg.

Somentor: dr. MILAN HOSTA, prof. šp. vzg.

Študijski program: študijski program 2.stopnje Aplikativna kineziologija

Izola, 2019

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem staršem Mojci in Robertu, ki so verjeli vame in me vedno spodbujali pri doseganju ciljev. Zahvaljujem se tudi babicama Ani in Antoniji, ki sta me vedno podpirali z vzpodbudnimi besedami.

Zahvaljujem se družini Lukić, ki mi je ob zaključevanju študija omogočila marsikatero nepozabno izkušnjo.

Zahvaljujem se mojim najbližjim prijateljem, kateri me ob izzivih, ki jih prinaša življenje, vedno napolnijo s pozitivno energijo.

Za strokovno pomoč pri izdelavi magistrske naloge se zahvaljujem mentorju doc. dr. Mateju Plevniku in somentorju dr. Milanu Hosti.

IZJAVA O AVTORSTVU

Spodaj podpisana Ula Sulič izjavljam, da je:

- predložena magistrska naloga izključno rezultat mojega dela;
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oziroma citirana v skladu s pravili UP Fakultete za vede o zdravju;
- se zavedam, da je plagiatorstvo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah Uradni list RS št. 16/2007 (v nadaljevanju ZASP) kaznivo.

Soglašam z objavo elektronske verzije magistrske naloge v Repozitoriju UP.

V Izoli, dne 15. 7. 2019

Podpis študentke:

KLJUČNE INFORMACIJE O DELU

Naslov	Analiza gibalne/športne infrastrukture in gibalnih navad prebivalcev Občine Brezovica
Tip dela	magistrska naloga
Avtor	SULIČ, Ula
Sekundarni avtorji	PLEVNIK, Matej (mentor) / HOSTA, Milan (somentor) / ZERBO ŠPORIN, Dorjana (recenzent) / LESJAK, Miha (recenzent)
Institucija	Univerza na Primorskem, Fakulteta za vede o zdravju
Naslov inst.	Polje 42, 6310 Izola
Leto	2019
Strani	IX, 97 str., 17 pregl., 81 sl., 2 pril., 68 vir
Ključne besede	gibalna/športna aktivnost, gibalne navade, lokalno okolje, promocija aktivnega življenjskega sloga, krepitev zdravja
UDK	796.012:347.823.2(497.4 Brezovica)
Jezik besedila	slv
Jezik povzetkov	slv/eng
Izvleček	

V magistrski nalogi smo poglobljeno analizirali možnosti spodbujanja gibalne/športne aktivnosti prebivalcev Občine Brezovica. Upoštevali smo demografske statistične podatke, podnebje, geografsko lego in delež naravnih danosti, ki so ključni za razvoj gibalnih športnih aktivnosti v naravi. V študiji smo analizirali trenutno stanje ter skušali opredeliti potrebe prebivalcev Občine Brezovica po urbano grajeni športni infrastrukturi in možnostih za rekreacijo na prostem. Preverili smo javno dostopne vire financiranja različnih oblik gibalnih/športnih aktivnosti v Občini Brezovica in jih primerjali s primerljivimi občinami. Magistrsko nalogo smo izvedli v okviru projekta »Izdelava modela spodbujanja trajnostnega razvoja telesne aktivnosti v lokalnem okolju«, ki je bil financiran v okviru Javnega razpisa projektno delo z gospodarstvom in negospodarstvom v lokalnem in regionalnem okolju – Po kreativni poti do praktičnega znanja 2017–2020. Magistrsko nalogo sestavljajo tri podštudije: (i) kineziološka študija, (ii) spletni vprašalnik in (iii) intervju. Rezultati kineziološke študije kažejo, da so prebivalci Občine Brezovica dobro ozaveščeni o odločilnem pomenu gibalne/športne aktivnosti za zdravje. Kakovostna športna infrastruktura pomembno pripomore k povezovanju ljudi s športom in s tem k boljši kakovosti življenja. Občina Brezovica nudi pester izbor možnosti za rekreacijo v naravnem okolju, a tudi za nadaljnji razvoj in izboljšave je še veliko prostora. Vodstvo Občine Brezovica razvoj na omenjenem področju vsekakor podpira.

KEY WORDS DOCUMENTATION

Title	The analysis of physical activity infrastructure and habits of the inhabitants of municipality of Brezovica
Type	Master's Thesis
Author	SULIČ, Ula
Secondary authors	PLEVNIK, Matej (supervisor) / HOSTA, Milan (coadvisor) / ZERBO ŠPORIN, Dorjana (reviewer) / LESJAK, Miha (reviewer)
Institution	University of Primorska, Faculty of Health Sciences
Address	Polje 42, 6310 Izola
Year	2019
Pages	IX, 97 p., 17 tab., 81 fig., 2 ann., 68 ref.
Keywords	physical activity infrastructure, physical activity habits, healthy lifestyle promotion, development of sports activity
UDK	796.012:347.823.2(497.4 Brezovica)
Language	slv
Abstract language	slv/eng

Abstract

The aim of the master's thesis is an in-depth analysis of the possibility of promoting the physical/sporting activity of the inhabitants in the Municipality of Brezovica. In this regard, we took into account demographic statistics, climate, geographical location and the share of natural resources, which is primary for the development of physical and sporting activities in nature. In our study, we analyzed current situation and tried to define the needs of the inhabitants of the Municipality of Brezovica according to the urban built sports infrastructure and the possibilities for recreation in the open air. We checked publicly available sources of financing various forms of motor/sport activities in the Municipality of Brezovica and compared them with comparable municipalities. The master's thesis took place in the framework of the project entitled "Creating a model for the promotion of sustainable development of physical activity in the local environment", which was financed in the framework of the public call for project work with the economy and the non-economy in the local and regional environment. - Following the creative path to practical knowledge 2017 – 2020. The master's thesis consists of three sub-studies, namely (i) kinesiology study, (ii) online questionnaire, and (iii) interview. Quality sports infrastructure is important for connecting people with sports, thus improving their quality of life. The Brezovica Municipality offers a wide selection of recreational opportunities in the natural environment. Nevertheless, many options for further development and improvement exist. In addition, the leadership of the Municipality of Brezovica strongly supports the development in this field.

KAZALO VSEBINE

KLJUČNE INFORMACIJE O DELU	I
KEY WORDS DOCUMENTATION	II
KAZALO VSEBINE.....	III
KAZALO SLIK.....	V
KAZALO PREGLEDNIC.....	VIII
SEZNAM KRATIC.....	IX
1 UVOD.....	1
1.1 Gibalna/športna kultura	4
1.1.1 Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje v RS 2015–2025	5
1.1.2 Resolucija o nacionalnem programu športa v RS 2014–2023	5
1.2 Gibalna/športna infrastruktura	6
1.2.1 Pomen gibalne/športne infrastrukture za razvoj in gospodarstvo	7
1.2.2 Pomen gibalne/športne infrastrukture za promocijo športa in krepitev zdravja	7
1.2.3 Gibalna/športna infrastruktura v Republiki Sloveniji	8
1.3 Občina Brezovica	10
1.3.1 Geografska lega.....	10
1.3.2 Podnebne značilnosti.....	11
1.3.3 Demografske značilnosti	12
1.3.4 Zdravje prebivalcev	12
1.3.5 Obstoječa urbana gibalna/športna infrastruktura.....	14
1.3.6 Obstoječa naravna gibalna/športna infrastruktura.....	16
1.3.7 Športni turizem in športne prireditve	17
1.3.8 Športna društva.....	17
1.3.9 Finančna sredstva, namenjena športni dejavnosti	18
2 NAMEN, CILJI IN RAZISKOVALNA VPRAŠANJA.....	20
2.1 Namen naloge	20
2.2 Cilji naloge	20
2.3 Hipoteze.....	20
3 METODE DELA	21
3.1 Kineziološka študija	21
3.2 Spletni vprašalnik	22
3.3 Intervju.....	23
4 REZULTATI.....	24
4.1 Kineziološka študija	24
4.1.1 Brezovica.....	24
4.1.2 Vnanje Gorice	29
4.1.3 Notranje Gorice	34
4.1.4 Podpeč	39
4.1.6 Rakitna	44

4.1.7	Radna.....	49
4.1.8	Zunanje šolsko igrišče Brezovica.....	52
4.1.9	Zunanje športno igrišče Brezovica	55
4.1.10	Zunanje igrišče v Vnanjih Goricah	58
4.1.11	Park Jama	58
4.1.12	Podpeč – zunanje športne površine	61
4.1.13	Jezero - Plaža.....	64
4.1.14	Zunanje igrišče Preserje	67
4.1.15	Jezero Rakitna	70
4.2	Spletni vprašalnik	73
4.3	Intervju.....	76
5	RAZPRAVA	80
5.1	Opredelitev gibalne/športne aktivnosti prebivalcev Občine Brezovica	80
5.1.1	Stanje športne dejavnosti.....	81
5.1.2	Strategija razvoja športne dejavnosti.....	82
5.1.3	Strategija razvoja turistične dejavnosti	83
5.1.4	Aktivni transport	84
5.1.5	Potrebe različnih starostnih skupin	84
5.2	Opredelitev potreb prebivalcev po urbani in naravni gibalni/športni infrastrukturi.....	85
5.2.1	Potrebe po urbani gibalni/športni infrastrukturi	85
5.2.2	Potrebe po naravni gibalni/športni infrastrukturi	86
5.3	Viri financiranja športa in promocije gibalne aktivnosti v Občini Brezovica..	86
5.4	Analiza SWOT	88
6	ZAKLJUČEK	89
7	VIRI	92
	PRILOGE	

KAZALO SLIK

Slika 1: Karta Občine Brezovica	11
Slika 2: Zdravje v Občini Brezovica	13
Slika 3: Struktura oseb po urah na lokaciji Brezovica med tednom	25
Slika 4: Struktura oseb po urah na lokaciji Brezovica med vikendom	25
Slika 5: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Brezovica med tednom	26
Slika 6: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Brezovica med vikendom	26
Slika 7: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Brezovica med tednom	27
Slika 8: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Brezovica med vikendom	27
Slika 9: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Brezovica med tednom	28
Slika 10: Struktura oseb glede na vrsto oblačila na lokaciji Brezovica med vikendom	28
Slika 11: Struktura oseb po urah na lokaciji Vnanje Gorice med tednom	30
Slika 12: Struktura oseb po urah na lokaciji Vnanje Gorice med vikendom	30
Slika 13: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Vnanje Gorice med tednom	31
Slika 14: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Vnanje Gorice med vikendom	31
Slika 15: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Vnanje Gorice med tednom	32
Slika 16: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Vnanje Gorice med vikendom	32
Slika 17: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Vnanje Gorice med tednom	33
Slika 18: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Vnanje Gorice med vikendom	33
Slika 19: Struktura oseb po urah na lokaciji Notranje Gorice med tednom	35
Slika 20: Struktura oseb po urah na lokaciji Notranje Gorice med vikendom	35
Slika 21: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Notranje Gorice med tednom	36
Slika 22: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Notranje Gorice med vikendom	36
Slika 23: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Notranje Gorice med tednom	37
Slika 24: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Notranje Gorice med vikendom	37
Slika 25: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Notranje Gorice med tednom	38
Slika 26: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Notranje Gorice med vikendom	38
Slika 27: Struktura oseb po urah na lokaciji Podpeč med tednom	40
Slika 28: Struktura oseb po urah na lokaciji Podpeč med vikendom	40
Slika 29: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Podpeč med tednom	41
Slika 30: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Podpeč med vikendom	41
Slika 31: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Podpeč med tednom	42
Slika 32: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Podpeč med vikendom	42
Slika 33: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Podpeč med tednom	43
Slika 34: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Podpeč med vikendom	43
Slika 35: Struktura oseb po urah na lokaciji Rakitna med tednom	45

Slika 36: Struktura oseb po urah na lokaciji Rakitna med vikendom	45
Slika 37: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Rakitna med tednom	46
Slika 38: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Rakitna med vikendom	46
Slika 39: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Rakitna med tednom.....	47
Slika 40: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Rakitna med vikendom.....	47
Slika 41: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Rakitna med tednom	48
Slika 42: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Rakitna med vikendom	48
Slika 43: Struktura oseb po urah na lokaciji Radna med vikendom	50
Slika 44: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Radna med vikendom	50
Slika 45: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Radna med vikendom.....	51
Slika 46: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Radna med vikendom	51
Slika 47: Struktura oseb po urah na lokaciji zunanje šolsko igrišče Brezovica med vikendom	52
Slika 48: Struktura oseb glede na vrsto gibalne aktivnosti na lokaciji zunanje šolsko igrišče Brezovica med vikendom.....	53
Slika 49: Struktura oseb glede na gibalno športno aktivnost na lokaciji zunanje šolsko igrišče Brezovica med vikendom.....	53
Slika 50: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji zunanje šolsko igrišče Brezovica med vikendom.....	54
Slika 51: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji zunanje šolsko igrišče Brezovica med vikendom	54
Slika 52: Struktura oseb po urah na lokaciji zunanje športno igrišče Brezovica med vikendom	55
Slika 53: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji zunanje športno igrišče Brezovica med vikendom.....	56
Slika 54: Struktura oseb glede na gibalno športno aktivnost na lokaciji zunanje športno igrišče Brezovica.....	56
Slika 55: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji zunanje športno igrišče Brezovica med vikendom.....	57
Slika 56: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji zunanje športno igrišče Brezovica med vikendom	57
Slika 57: Struktura oseb po urah na lokaciji Park Jama med vikendom	58
Slika 58: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Park Jama med vikendom	59
Slika 59: Struktura oseb glede na gibalno športno aktivnost na lokaciji Park Jama med vikendom.....	59
Slika 60: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Park Jama med vikendom....	60
Slika 61: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Park Jama med vikendom	60
Slika 62: Struktura oseb po urah na lokaciji Podpeč med vikendom.....	61
Slika 63: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Podpeč med vikendom.....	62
Slika 64: Struktura oseb glede na vrsto gibalne športne aktivnosti na lokaciji Podpeč med vikendom.....	62
Slika 65: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Podpeč med vikendom	63
Slika 66: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Podpeč med vikendom.....	63

Slika 67: Struktura oseb po urah na lokaciji Jezero - Plaža med vikendom	64
Slika 68: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Jezero - Plaža med vikendom	65
Slika 69: Struktura oseb glede na vrsto gibalne športne aktivnosti na lokaciji Jezero - Plaža med vikendom	65
Slika 70: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Jezero - Plaža med vikendom	66
Slika 71: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Jezero - Plaža med vikendom	66
Slika 72: Struktura oseb po urah na lokaciji zunanje igrišče Preserje med vikendom.....	67
Slika 73: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji zunanje igrišče Preserje med vikendom.....	68
Slika 74: Struktura oseb glede na vrsto gibalne športne aktivnosti na lokaciji zunanje igrišče Preserje med vikendom	68
Slika 75: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji zunanje igrišče Preserje med vikendom.....	69
Slika 76: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Zunanje igrišče Preserje med vikendom.....	69
Slika 77: Struktura oseb po urah na lokaciji Jezero Rakitna med vikendom	70
Slika 78: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Jezero Rakitna med vikendom	71
Slika 79: Struktura oseb glede na vrsto gibalne športne aktivnosti na lokaciji Jezero Rakitna med vikendom	71
Slika 80: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Jezero Rakitna med vikendom	72
Slika 81: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Jezero - Rakitna med vikendom...	72

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Seznam gibalne/športne infrastrukture, ki je v lastništvu Občine Brezovica...	14
Preglednica 2: Seznam gibalne/športne infrastrukture, ki ni v lastništvu Občine Brezovica ..	14
Preglednica 3: Število šolskih objektov v Občini Brezovica	14
Preglednica 4: Starost gibalne/športne infrastrukture v letih v Občini Brezovica	15
Preglednica 5: Površina pokritih in nepokritih športnih prostorov	15
Preglednica 6: Povprečna starost športnih površin pred posodobitvami in po njih	15
Preglednica 7: Seznam športnih društev v Občini Brezovica	18
Preglednica 8: Javna sredstva glede na programe in področja športa na prebivalca v Občini Brezovica za leto 2017 (v EUR)	18
Preglednica 9: Javna sredstva "Programi športa - po področjih" na prebivalca Občine Brezovica v primerjavi z osrednjeslovensko statistično regijo za leto 2017 (v EUR)	19
Preglednica 10: Pregled obiska na lokacijah med tednom in med vikendom	22
Preglednica 11: Možnosti za ukvarjanje s športom in gibalno aktivnostjo:	73
Preglednica 12: Ponudba gibalne/športne infrastrukture za različne ciljne skupine	74
Preglednica 13: Mnenje anketirancev o naravni in urbani gibalni/športni infrastrukturi	74
Preglednica 14: Mnenje o promociji gibanja in športa v občini	75
Preglednica 15: Želje prebivalcev po različnih vrstah gibalne/športne infrastrukture	75
Preglednica 16: Javna sredstva na prebivalca v občinah Brezovica, Medvode in Domžale (v EUR)	87
Preglednica 17: Analiza SWOT	88

SEZNAM KRATIC

ADHD	motnja pozornosti in hiperaktivnosti [<i>ang. Attention deficit hyperactivity disorder</i>]
FŠO	Fundacija za financiranje športnih organizacij
GŠA	gibalna/športna aktivnost
GŠI	gibalna/športna infrastruktura
KNB	kronične nenalezljive bolezni
KS	krajevna skupnost
MIZS	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MZ	Ministrstvo za zdravje
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NPŠ	Nacionalni program športa
OPN	Občinski prostorski načrt
SZO	Svetovna zdravstvena organizacija
ŠVK	Športnovzgojni karton

1 UVOD

Gibalno (telesno) aktivnost opredelimo kot gibanje človeškega telesa, ki ga proizvedejo skeletne mišice in pri katerem se porablja energija – vključno z aktivnostmi, kot so služba, igra, gospodinjstva opravila, aktivni transport in priložnostne rekreacijske dejavnosti (SZO, 2018). Izraza gibalna aktivnost in vadba nimata enakega pomena. Vadba je podkategorija gibalne aktivnosti ter je načrtovana, strukturirana in ponavljajoča se, njen namen pa je izboljšanje ali ohranjanje ene ali več komponent telesne pripravljenosti. Poleg vadbe ima koristi za zdravje tudi marsikatera gibalna aktivnost, ki jo izvajamo v prostem času, med aktivnim transportom ali med službenim časom (SZO, 2018).

V zadnjih nekaj desetletjih so na voljo številni znanstveni dokazi, ki potrjujejo, da je gibalna aktivnost pomemben dejavnik tveganja za različne vrste kroničnih nenalezljivih bolezni (KNB), vključno s sladkorno boleznijo ter rakom in drugimi boleznimi (Sims in sod., 2006, Sharif in sod. 2018). Redna gibalna aktivnost deluje zaščitno pred srčno-žilnimi boleznimi, vpliva na izgradnjo mišičnega tkiva, ohranja kostno gostoto ter izboljšuje kognitivne sposobnosti in duševno zdravje (Strong in sod., 2005). Gibalna aktivnost vzdržuje psihofizične in funkcionalne sposobnosti telesa, pripomore k zmanjšanju stresa in depresije ter pomaga pri krepitvi samozavednosti (Drev, 2013, Hillman in sod., 2018). Izmed številnih prednosti redne gibalne aktivnosti gre izpostaviti tudi povezanost med telesno zmogljivostjo in akademsko uspešnostjo (Kohl in Cook, 2013), ki je izrazita predvsem v starostni skupini otrok in mladostnikov (Hsieh in sod., 2018). Gibalna aktivnost pripomore k ohranjanju moči in gibljivosti telesa (Drev, 2013). Aktiven življenjski slog je način življenja, ki telesno aktivnost vključuje v vsakodnevna opravila (npr. uporaba stopnic, hoja do trgovine, kolesarjenje v službo) (SZO, 2006). Z aktivnim življenjskim slogom ohranjamo ravnotežje in kognitivne sposobnosti (SZO, 2015).

Ugodni vplivi gibalne aktivnosti se odražajo na področjih, ki na prvi vtis z gibalno aktivnostjo sploh niso povezana. Bailey in sod. (2013) so koristi gibalne aktivnosti pregledno razvrstili v šest kategorij, ki sestavljajo Model človeškega kapitala je vrednost, ki jo posameznik pridobi z izvajanjem gibalne aktivnosti. Model človeškega kapitala zajema:

- (1.) telesni kapital, ki vključuje predvsem neposredne vplive gibalne aktivnosti na telesno zdravje. Koristi zajemajo izboljšanje gibalnih sposobnosti, telesne podobe, srčno-dihalne zmogljivosti in mišične moči in pripomorejo k zdravju okostja. Gibalna aktivnost izboljšuje vzorec spanja in vzorec prehranjevanja. Zmanjšuje tudi verjetnost razvoja metabolnega sindroma, sladkorne bolezni tipa 2, splošne umrljivosti, srčno-žilnih bolezni, koronarne bolezni, hipertenzije, kapi, bolečin v hrbtu ter raka na črevesu in dojki;
- (2.) čustveni kapital, ki zajema vse psihološke vplive na posameznika, ki so posledica gibalne aktivnosti. Med psihološke vplive uvrščamo izboljšanje samopodobe, razpoloženja in dobrega počutja. Poveča se tudi notranja motivacija za nadaljnje ukvarjanje z gibalno aktivnostjo. Zaradi ugodnih vplivov na izboljšanje psihološkega

- stanja pozameznika je lahko gibalna aktivnost način preprečevanja in zdravljenja stresa, depresije in anksioznosti;
- (3.) posameznikov kapital, pri katerem gibalna aktivnost vpliva na oblikovanje osebnega značaja. Posamezniki, ki so gibalno aktivni, so bolj organizirani, samoiniciativni, vztrajni, samodisciplinirani, pogumni in odgovorni ter imajo boljše družbene spretnosti;
 - (4.) družbeni kapital, ki vključuje koristi sodelovanja posameznikov v skupinskih športih, kot so izboljšanje medsebojnih odnosov, širjenje družabnega omrežja, izboljšanje družbene zavezanosti ter izboljšanje veščin, na primer sodelovanja, zaupanja in sposobnosti timskega dela. Sodelovanje v skupinskih športih zmanjšuje razlike med spoloma, razlike v družbeno-ekonomskem statusu ter rasne in verske razlike;
 - (5.) intelektualni kapital, ki obsega kognitivni in izobraževalni napredek in je prav tako tesno povezan s telesno aktivnostjo. Gibalna aktivnost izboljšuje koncentracijo ter spodbuja učenje in pomnjenje informacij. Zavira upad sposobnosti kognitivnega razmišljanja, ki je povezan s staranjem. Ob ukvarjanju z gibalno aktivnostjo se izboljša sposobnost obvladovanja motnje pozornosti in hiperaktivnosti (*angl. attention deficit hyperactivity disorder, ADHD*);
 - (6.) finančni kapital, ki navidezno z gibalno aktivnostjo ni povezan, a kljub vsemu pomembno vpliva na uspeh v službi. Gibalna aktivnost povečuje delovno zmogljivost, spodbuja produktivnost v službi ter povečuje uspešnost in dohodek posameznika. Na drugi strani zvišuje tudi dobiček delodajalca. Gibalna aktivnost se odraža tudi v manjši odsotnosti z dela in manjših stroških zdravstvene obravnave.

Posledice nezadostne količine gibalne aktivnosti in nezdravega življenjskega sloga vplivajo tako na posameznika kot tudi na družbo. Izražajo se v večji pojavnosti KNB, ki so danes vodilni vzrok smrti in prezgodnje umrljivosti ter razlog kar 80 % vseh smrti. Zaradi dolgotrajnega poteka KNB in njihovega razvoja se posledice nezadostne količine gibalne aktivnosti izražajo tudi na ekonomskem področju. S povečevanjem števila bolezni se povečuje tudi obremenjenost zdravstvenega sistema, narašča pa tudi število bolniških odsotnosti z dela (Tanjšek in Raspor, 2015; Brownson in sod., 2010). Bolniške odsotnosti ne pomenijo le ekonomske izgube, pač pa tudi in predvsem izgubo znanja in izkušenj, poslabšanje odnosov med zaposlenimi, slabše počutje zaposlenih ob vračanju po daljši bolniški odsotnosti in izgubo delovnih spretnosti (Tanjšek in Raspor, 2015). Redna gibalna aktivnost v vseh starostnih obdobjih je med ključnimi dejavniki varovanja in krepitve zdravja, saj izboljšuje kakovost življenja in omogoča vzdržnost zdravstvenega sistema (Ministrstvo za zdravje, 2015).

Strokovnjaki priporočajo redno gibalno aktivnost za vse starostne skupine, saj le tako ohranimo kakovost življenja in sposobnost, da različna opravila izvedemo sami ter živimo neodvisno od drugih. Svetovna zdravstvena organizacija (SZO, 2018) priporoča vsaj 60 minut srednje-intenzivne do visoko-intenzivne gibalne aktivnosti dnevno za otroke in mladostnike (5–17 let), vsaj 150 minut srednje-intenzivne do visoko-intenzivne gibalne aktivnosti

tedensko za odrasle (18–64 let) ter vsaj 150 minut srednje-intenzivne gibalne aktivnosti tedensko za starostnike (65 let in več).

Globalni načrt o gibalni (telesni) aktivnosti 2018–2030: več aktivnih ljudi za bolj zdrav svet, Svetovna zdravstvena organizacija (SZO, 2018) vsebuje podatek, da na svetovni ravni kar 23 % odraslih oseb in 81 % najstnikov (11–17 let, glede na spol je premalo gibalno aktivnih kar 84 % deklet in 78 % fantov) ne izpolnjuje priporočil o gibalni (telesni) aktivnosti za zdravje. Zmanjšanje skupne količine gibalne aktivnosti v razvitih državah je posledica sedentarnega življenja v službi in zunaj nje ter tudi uporabe pasivnega načina transporta. Po podatkih poziva (angl.) *Designed to move* (2012) se prav v najbolj intenzivnem telesnem in osebnostnem obdobju razvoja količina gibalne aktivnosti, ki jo dandanes dosegajo otroci in mladina, celo prepolovi. Do podobnih ugotovitev so prišli tudi Nader in sod. (2008), ki navajajo, da se v starostnem obdobju 9–15 let obseg srednje-intenzivne in visoko-intenzivne gibalne aktivnosti pri mladini zmanjša za kar polovico. Pri 15-letnih dekletih se gibalna aktivnost v primerjavi z 9-letnimi dekleti zmanjša za kar 54 %, medtem se pri dečkih v enaki starostni skupini zmanjša za 48 %. Neizadostno gibalno aktivni otroci so bolj nagnjeni k višji ravni telesne maščobe (Riddoch in sod., 2009), imajo slabše akademske sposobnosti od gibalno aktivnih vrstnikov (Carlson in sod., 2008; Kwak in sod., 2009; Kuh in Cooper, 1992) in tudi več zdravstvenih težav (Kuh in Cooper, 1992). V Republiki Sloveniji telesni in gibalni razvoj otrok in mladine spremljamo z uveljavljenim nacionalnim sistemom Športnovzgojni karton (ŠVK). ŠVK je nacionalna zbirka podatkov, ki jo mora v skladu s šolsko zakonodajo voditi vsaka šola. Nadgradnja ŠVK je sistem SLOfit, podprt z aplikacijo Moj SLOfit, preko katere lahko dostopamo do podatkovne zbirke SLOfit, ki vključuje podatke ŠVK in druge zbrane podatke. Sistem SLOfit obsega tudi mersko baterijo ŠVK, vprašalnike o gibalnih navadah najstnikov ter poročilni sistem. S podatki SLOfit lahko spremljamo, kako se šolarji telesno in gibalno razvijajo. Prav tako lahko učitelji športne vzgoje in zdravniki pridobivajo informacije, ki jim pomagajo pri strokovni pomoči in usmerjanju otrok in mladostnikov (Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2016). Poudariti moramo, da bodo navade, ki jih otroku privzgojimo v otroštvu, otroka spremljale tudi v odraslosti (*Designed to move*, 2012). Na osnovi podatkov poročila SLOfit za leto 2018 ugotavljamo precejšnjo razliko v gibalni učinkovitosti med fanti in dekleti, kar pomeni, da današnja dekleta v povprečju dosegajo bistveno višjo raven gibalne učinkovitosti kot dekleta v obdobju 1989–2018, medtem ko so fantje po lanskem letu, ko so rahlo presegli povprečje, spet zdrsnili rahlo podenj (Starč in sod., 2018). Gibalna učinkovitost človeka je produkt usvojenosti gibanja (gibalne spretnosti – veščine) ter sposobnosti za razvoj ustrezne mišične sile, hitrosti in vzdrževanja mišične sile (gibalnih sposobnosti) (Škof, 2007).

K reševanju problematike neizadostne količine gibalne aktivnosti moramo pristopiti celostno ter raziskati, od kod izvira oziroma kateri dejavniki vplivajo na njen nastanek. Svetovni poziv *Designed to move* (2012) kot enega osnovnih dejavnikov za telesno neaktivnost navaja prevzemanje življenjskih vzorcev staršev, ki je najbolj izrazito v prvih desetih letih življenja. Na takšen način se gibalna neaktivnost prenaša iz generacije v generacijo. Svetovna zdravstvena organizacija (SZO, 2018) med dejavnike, ki podpirajo gibalno neaktivnost uvršča

strah pred nasiljem in kriminalom na prostem, zgoščen promet, slabo kakovost zraka, onesnaženje ter pomanjkanje parkov, pločnikov in športne infrastrukture.

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ, 2017) poudarja, da ima pomemben vpliv na zdravje tudi okolje, v katerem ljudje bivajo in delajo. Na prostočasno gibalno aktivnost prebivalcev lokalne skupnosti najbolj vplivajo značilnosti javne in zasebne gibalne/športne infrastrukture (Kahn in sod., 2002). V sodobni družbi pripisujejo vse večji pomen za spodbujanje gibalne aktivnosti prav infrastrukturni zasnovi mest (Yazid in sod., 2015). Spodbudno okolje v lokalnih skupnostih močno vpliva na gibalno aktivnost starostnikov (Gibney, 2017), zato je ob načrtovanju ureditve lokalnih skupnosti smiselno, da prisluhnemo željam starostnikov in upoštevamo njihove potrebe. Gibney (2017) poudarja, da ob ustrezni ureditvi lokalnih skupnosti starostniki lažje ohranjajo mobilnost in se tudi lažje vključujejo v socialno okolje. Zadrževanje na odprtem prostoru ima potrjeno blagodejne učinke na duševno in čustveno počutje starostnikov (Bowler, Buyung-Ali, Knight in Pullin, 2010).

Izziv, s katerim se spopadamo pri proučevanju gibalne aktivnosti, je, kako redno gibalno aktivnost umestiti v posameznikov vsakdan in opredeliti dejavnike, ki na to odločujoče vplivajo (Plevnik, 2019). V Republiki Sloveniji gibalno aktivnost v večini še zmeraj povezujemo zgolj s športom ali prostim časom in je ne zaznavamo kot način življenja ali kot aktivnost, ki bi jo lahko opravljali ob izvajanju vsakodnevnih obveznosti. Hkrati premalo pozornosti namenjamo pomenu vplivu okolja na spodbujanje prebivalstva vseh starostnih skupin k redni gibalni aktivnosti (Ministrstvo za zdravje, 2015).

1.1 Gibalna/športna kultura

Z udejanjanjem gibalne/športne kulture in navad vzgajamo mlade generacije, krepimo in ohranjamo zdravje ter telesno pripravljenost, se sproščamo in zabavamo. Ustvarjanje idealnih pogojev za razvoj gibalne aktivnosti in športa v lokalnem okolju in omogočanje športnorekreativne vadbe čim večjemu številu prebivalstva zahteva vzdrževanje obstoječih športnih objektov in načrtno izgradnjo nove športne infrastrukture. Investicija v razvoj športa in športne infrastrukture je investicija v prihodnost (Designed to move, 2012).

Evropska listina o športu šport opredeljuje kot vse oblike gibalne aktivnosti, katerih namen je z občasnim ali rednim udeleževanjem vzdrževati ali izboljšati telesno pripravljenost in duševno počutje, ustvarjati družbene odnose ali pridobivati rezultate na tekmovanjih vseh stopenj (Verovnik in sod., 2003).

V Sloveniji je področje gibalne aktivnosti urejeno v Resoluciji o nacionalnem programu športa 2014–2023, Resoluciji o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 ter v Zakonu o športu (Zspo-1).

1.1.1 Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje v RS 2015–2025

V Republiki Sloveniji se tako kot v drugih razvitih državah srečujemo z vse večjo pojavnostjo čezmerne telesne mase in debelosti. Vsakodnevna opravila v povprečju obsegajo vse manj telesnega naprežanja, posledice pa se kažejo v slabši telesni pripravljenosti in zdravju posameznika.

V skrbi za javno zdravje je bila sprejeta Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025, katere namen je izboljšanje prehranskih in gibalnih navad prebivalcev od zgodnjega obdobja življenja do pozne starosti, zaustavitev in zasuk trenda naraščanja telesne mase prebivalcev Republike Slovenije ter zmanjševanje pojavnosti KNB z ukrepi za preprečevanje prekomerne telesne mase ter končno zagotavljanje vzdržnosti zdravstvenega sistema.

Resolucija poudarja pomen gibalne aktivnosti v različnih življenjskih obdobjih ter dejstvo, da je za ohranjanje zdravja dovolj že vsakodnevna zmerna gibalna aktivnost, ki pomembno zmanjšuje ogroženost za nastanek in napredovanje KNB.

1.1.2 Resolucija o nacionalnem programu športa v RS 2014–2023

Zakon o športu Zspo-1 (2017) opredeljuje javni interes na področju športa, mehanizme za njegovo uresničevanje, organe, ki so zanj pristojni, in pogoje za opravljanje strokovnega dela v športu, pravice športnikov, javne športne objekte in površine za šport v naravi, športne prireditve, zbirke podatkov ter nadzor na področju športa. Javni interes v športu obsega naloge nacionalnega in lokalnega pomena, ki se določijo v Nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji. Naloge so namenjene zagotavljanju pogojev, da se prebivalci Republike Slovenije več in bolj kakovostno ukvarjajo s športom in z gibalnimi aktivnostmi za ohranjanje zdravja. Javni interes v športu v lokalnih skupnostih se določi z občinskimi letnimi programi športa, ki morajo biti v skladu z nacionalnim programom (MIZŠ, 2017).

Z Nacionalnim programom športa (NPŠ) 2014–2023 država soustvarja pogoje za razvoj športa kot pomembnega dejavnika razvoja posameznika in družbe. Prispeva tudi k zmanjševanju razlik na področju dostopnosti do športne vadbe (Grujič, 2018). Nacionalni program športa (2014) navaja, da »Družbena vloga športa izhaja iz znanstveno dokazanega pomena športa za javno zdravje (telesno, duševno in socialno), socializacijo in gospodarstvo. Športu se priznava tudi zelo pomembna vloga pri spodbujanju k prostovoljnemu delu in k dejavni udeležbi v družbi, pri spodbujanju solidarnosti, strpnosti in odgovornosti ter pri prispevanju k trajnostnemu razvoju in drugim pozitivnim družbenim vrednotam in narodni identifikaciji. Zaradi navedenih vplivov je šport del javnega interesa in se zato sofinancira iz javnih sredstev, za njegov razvoj pa se ustvarjajo ustrezni sistemski družbeni pogoji«. Za uresničevanje javnega interesa na področju športa, določenega v NPŠ, so odgovorni Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZS) ter lokalne skupnosti. Odgovorni so tudi vsi, ki jih NPŠ vključuje v mrežo za načrtovanje, organiziranje, izpeljavo in nadzorovanje

izvajanja programa. Pomembno vlogo ima tudi Fundacija za financiranje športnih organizacij (FŠO), ki skrbi za razdeljevanje sredstev za uresničevanje javnega interesa na področju športa.

Izvajanje NPŠ v Republiki Sloveniji se na lokalni ravni določi z letnim programom športa, ki opredeljuje obseg in vrsto športnih dejavnosti, ki se sofinancirajo iz javnih sredstev. Določa tudi obseg sredstev, ki se za njihovo uresničevanje zagotovijo v občinskem proračunu. Sprejem in potrditev letnega programa športa zagotavljata uresničevanje javnega interesa v športu na ravni lokalne skupnosti. S sprejemom letnega programa športa se lokalna skupnost zavezuje, da bo uresničevala javni interes v športu na lokalni ravni (Grujič, 2018). Ocena stanja se vrednoti preko kazalnikov programa, kot so delež športno aktivnih prebivalcev, število športnih organizacij, število medalj na največjih tekmovanjih, nove vadbene in tekmovalne športne površine in drugo. Kazalniki v letnih poročilih kažejo, da je šport v Republiki Sloveniji v zadnjih 15 letih doživel celovito rast in kakovostni razvoj. Uspehi so bili plod sistemskih ukrepov, npr. povečanja strokovnosti dela z otroki in mladino, iskanja rešitev na področju usklajevanja šolskih in športnih obveznosti nadarjenih športnikov ter izvajanja športnih programov za otroke (Zlati sonček, Krpan, Naučimo se plavati, Ciciban planinec itd.).

Obseg in kakovost športnih vsebin v šolah sta izjemnega pomena za zdrav razvoj, oblikovanje zdravega življenjskega sloga in ustrezno socializacijo otrok in mladine. Da bi zaustavili neugoden trend zmanjševanja obsega gibalne aktivnosti in z njo povezanih negativnih posledic na družbo, Nacionalni program športa 2014–2023 vključuje ukrepe za povečanje količine in kakovosti obveznih in izbirnih ur športne vzgoje. Kljub pozitivnim premikom na področju organizirane priložnosti športne vadbe otrok življenjski slog otrok in mladine še vedno poteka v negativni smeri. Posledice prenizke celokupne dnevne količine gibanja se odražajo v povečanju deleža prekomerno težkih in debelih otrok ter neugodnih spremembah vrednosti funkcionalnih kazalnikov aerobne vzdržljivosti. Po podatkih Juraka in sod. (2012) najslabše rezultate dosegajo otroci, stari 8–13 let.

Izpostaviti moramo tudi problematiko zajema različnih vprašalnikov. V različnih vprašalnikih se namreč pojavlja različna ali celo nepoenotena terminologija, ki anketiranca zlahka zavede. Izrazi, ki so na videz enaki, imajo namreč lahko povsem različen pomen (na primer športna aktivnost oz. gibalna aktivnost), zato se rezultati med različnimi viri podatkov pomembno razlikujejo.

1.2 Gibalna/športna infrastruktura

Med športno infrastrukturo uvrščamo vse površine, ki omogočajo športno dejavnost in predstavljajo osnovne materialne pogoje za ukvarjanje s športom (Hren, 2006). Športno infrastrukturo lahko razdelimo glede na pokritost (pokrita, nepokrita), glede na okolje (grajeno okolje, naravno okolje), glede na namembnost (objekti, namenjeni šolski športni rekreaciji in vzgoji; objekti, namenjeni splošni rekreaciji; objekti, namenjeni dejavnosti vrhunškega in kakovostnega športa) in glede na lastništvo (zasebna, javna) (Leskovec, 1998).

V naši raziskavi smo uporabili razvrstitev, kot jo navajajo Jurak in sod., (2014) in sicer na (1.) urbano športno infrastrukturo (grajeni športni objekti, ki v osnovi niso vezani na naravno okolje, npr. večnamenska dvorana, plavalni bazen, gimnastična dvorana, balinišče itd.) in (2.) naravno športno infrastrukturo (npr. sprehajalne poti, planinske poti, kolesarske poti itd.).

Poudariti moramo dejstvo, da za spodbujanje gibalnih navad prebivalcev infrastruktura ni nujno opredeljena zgolj kot športna infrastruktura. Zakon o graditvi objektov (2002) namreč navaja, da je športna infrastruktura tudi javna površina, katere raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem. To so javne ceste, parki, zelenice, jezera, reke in gozdovi. Za gibalno/športno aktivnost prebivalcev so zlasti pomembne javno dostopne športne površine in urejene poti za gibanje v naravnem okolju. Javno dostopne športne površine omogočajo brezplačno možnost izvajanja gibalne aktivnosti vsem prebivalcem, ne glede na socialni ali ekonomski status (ReNPPTDZ, 2015).

1.2.1 Pomen gibalne/športne infrastrukture za razvoj in gospodarstvo

Zagotavljanje infrastrukturnih pogojev je osnova za razvoj športne dejavnosti (Jurak in sod., 2014). Kakovostna in urejena športna infrastruktura pomembno pripomore k povezovanju ljudi s športom in s tem k boljši kakovosti življenja in bivanja. Objekti in površine, namenjeni športni rekreaciji, pomembno prispevajo k ekonomskemu, socialnemu in vzgojnemu potencialu (Starček in Petrović, 2013). Obstoječa športna infrastruktura pomembno vpliva tudi na razvoj športnega turizma. Ta vključuje več oblik, ki jih po Gibsonovi (1998) razvrščamo v tri osnovne skupine (1.) ogled športnih prireditev (npr. ogled kolesarske tekme Maraton Franja), (2.) ogled športnih znamenitosti (npr. ogled Letalnice bratov Gorišek v Planici) in (3.) aktivna udeležba pri telesnih aktivnostih, ki jo razdelimo na rekreativno udeležbo (npr. rekreativno smučanje na Voglu) in profesionalno udeležbo (npr. udeležba na smučarski tekmi Zlata lisica). Maravić in sod. (2014) med športni turizem, poleg zgoraj omenjenih, prištevajo tudi športne tabore, športne kampe in šolo v naravi, ki imajo predvsem izobraževalni motiv.

1.2.2 Pomen gibalne/športne infrastrukture za promocijo športa in krepitev zdravja

Izsledki dosedanjih raziskav potrjujejo povezanost med različnimi elementi grajenega okolja in gibalno aktivnostjo (Brownson in sod., 2010). Grajeno okolje določa načine transportnega sistema, zato pri izgradnji in obnovi grajenega okolja vse večjo pozornost namenjamo urbanistični zasnovi, ki omogoča in spodbuja uporabo aktivnega transporta, na primer hoje in kolesarjenja (Handy in sod., 2002). Podatki potrjujejo, da lahko urbanistična zasnova in urejenost širše okolice bivališč spodbudita priložnostno vsakodnevno gibanje ljudi (Lestan in sod., 2014), pripomoreta k promociji aktivnega transporta in pomagata ustvarjati zdrave gibalne navade v lokalnih skupnostih (Handy in sod., 2002). Zato v sodobni družbi vse večji pomen za spodbujanje gibalne aktivnosti kot aktivnega transporta za povečevanje trajnostne mobilnosti pripisujemo infrastrukturni zasnovi mest.

Da bi prebivalce spodbudili k uporabi aktivnega transporta, so v nekaterih mestih pričeli s preurejanjem obstoječe infrastrukturne zasnove mest. Ukrepi preurejanja obstoječe

infrastrukture vključujejo spreminjanje parkirnih mest za avtomobile v transportne pasove za aktivni transport in spreminjanje avtomobilskih parkirišč v parkirišča aktivnega transporta (Yazid in sod., 2015). Izjemen primer iz prakse je dansko mesto Copenhagen, ki je na področju izvajanja ukrepov za aktivnejši življenjski slog prebivalcev eno najbolj naprednih mest. Z natančno opredeljeno strategijo reševanja problematike mesta je gibalna aktivnost postala del kulture mesta in njegovih prebivalcev. Z izgradnjo vrhunskega omrežja kolesarskih poti so dosegli, da se kar 41 % ljudi na delo in v šolo vozi s kolesom. Kljub nadpovprečnemu rezultatu so si zadali cilj, da delež ljudi, ki za prevoz uporabljajo kolo, povečajo na 50 %. Pri tako množični uporabi kolesa v transportne namene so v najbolj zasedenih predelih zgradili kolesarske poti, ki so širše od cest za motorna vozila. Imajo tudi veliko parkov, med katerimi izstopa park Superkilen, ki se razprostira na razdalji enega kilometra. Do izjemno uspešnih rezultatov so prišli tako, da so med seboj povezali različne oddelke mestne uprave (oddelek za kulturo, oddelek za tehnologijo in okolje, oddelek za otroke in mladino itd.) in določili skupne cilje. Izvajanje programa spremljajo preko štiri leta trajajočih ciklov z 12-letnim opazovalnim obdobjem izida (Designed to move, 2012).

Svetovna zdravstvena organizacija (SZO, 2011) navaja strategije za promocijo gibalne/športne aktivnosti in krepitev zdravja, ki obsegajo tudi področje športne infrastrukture. Usmerjene so v zagotavljanje možnosti izvajanja športa v lokalnem okolju in boljši izkoristek obstoječih športnih objektov. Nekatere strategije poudarjajo uporabo naravnega okolja preko samostojne športne dejavnosti (kolesarjenje, hoja), medtem ko se druge osredotočajo na dostopnost objektov. Dostopnost objektov se nanaša na razdaljo med uporabnikom in športnim objektom, na izboljšanje transportnih povezav do športnih objektov ter na zagotavljanje varnega okolja in javne razsvetljave.

1.2.3 Gibalna/športna infrastruktura v Republiki Sloveniji

Zakon o športu (ZSpo-1, 2017) opredeljuje, da je delovanje v športu interesno in prostovoljno, za uresničevanje javnega interesa v športu pa skrbijo država in lokalne skupnosti. Slovenija se je v svoji strategiji zavezala k zagotavljanju neprofitne uporabe športnih objektov za otroke in mladostnike ter k izgradnji ali obnovi športnih objektov v izmeri 25.000 m² na leto. Zagotavljanje infrastrukturnih pogojev je osnova za razvoj športne dejavnosti. Z vlaganji občin je bila zgrajena mreža športnih površin z 0,33 m² pokritih in 3,18 m² nepokritih športnih površin na prebivalca. Na splošno je bila gradnja infrastrukture področno razpršena, a največkrat usmerjena v večnamenske športne objekte. Glede na število prebivalcev je kapaciteta površin manjša od povprečja predvsem v Ljubljani in Mariboru, kjer je infrastruktura tudi najstarejša (Jurak in sod., 2012).

Zakon o športu (ZSpo-1) občinam nalaga skrb za športno infrastrukturo. Določena je v 4. členu Zakona o športu (ZSpo-1, 2017), ki navaja, da javni interes v športu obsega naloge nacionalnega in lokalnega pomena, ki so določene v Nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji in namenjene zagotavljanju pogojev, da se prebivalci Republike Slovenije več in bolj kakovostno ukvarjajo s športom in gibalnimi aktivnostmi za ohranjanje zdravja. Eno področij uresničevanja je tudi področje športnih objektov in športnih površin v naravi.

Javni interes v športu v lokalnih skupnostih je določen z občinskimi letnimi programi športa, ki morajo biti v skladu z nacionalnim programom. Prav tako je na podlagi Zakona o športu (ZSpo-1) občinam omogočeno financiranje. V 5. členu Zakona o športu ZSpo-1 je določeno, da država uresničuje javni interes v športu z zagotavljanjem materialnih pogojev in sredstev za uresničevanje nacionalnega programa, z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javnih športnih objektov in površin za šport v naravi ter z zagotavljanjem spodbudnega davčnega in administrativnega okolja za šport. Drugi odstavek 5. člena Zakona o športu ZSpo-1 navaja, da lokalna skupnost uresničuje javni interes v športu z zagotavljanjem sredstev za izvedbo letnega programa športa na lokalni ravni, z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem lokalno pomembnih športnih objektov in površin za šport v naravi v lasti lokalne skupnosti ter s spodbujanjem in zagotavljanjem pogojev za opravljanje in razvoj športnih dejavnosti. V četrtem odstavku 5. člena Zakona o športu (ZSpo-1) je zapisano, da se sredstva za uresničevanje javnega interesa zagotavljajo iz državnega proračuna, proračuna lokalnih skupnosti, Fundacije za šport, donacij, sponzorskih sredstev in drugih virov. Nenazadnje v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo, javni interes na področju športa uresničujejo tudi posamezniki, ki z delom, znanjem in izkušnjami prispevajo k boljši kakovosti ukvarjanja s športom ter k razvoju solidarnega, humanega in enakopravnega športnega okolja.

Register športne infrastrukture je dostopen na spletnih straneh Zavoda za šport RS Planica, ki že nekaj let izdaja publikacijo Šport v številkah. Grujič (2018) navaja, da publikacija zajema pregled finančnih sredstev na področju športa (na lokalni in na državni ravni), ter preglede podatkov organizacij, ki so vpete v programe usposabljanja, tekmovalne sisteme, interesne programe športa otrok in mladine ter stanje športne infrastrukture v Republiki Sloveniji.

Gibalna/športna infrastruktura v lokalnem okolju ne zajema le zakonsko predpisanih pooblastil, temveč tudi samoiniciativnost lokalnega okolja za vzdrževanje naravne infrastrukture, ki se povezuje z gibalnimi navadami lokalnega okolja za gibalno/športno aktivnost prebivalstva. Pri vzdrževanju rekreativnih površin v naseljih, med katere uvrščamo tudi otroška in športna igrišča z zunanjimi napravami, imajo najpomembnejšo vlogo lokalne skupnosti. Možno je tudi povezovanje z lokalnimi športnimi društvi in vzgojno-izobraževalnimi ustanovami (ReNPPTDZ, 2015).

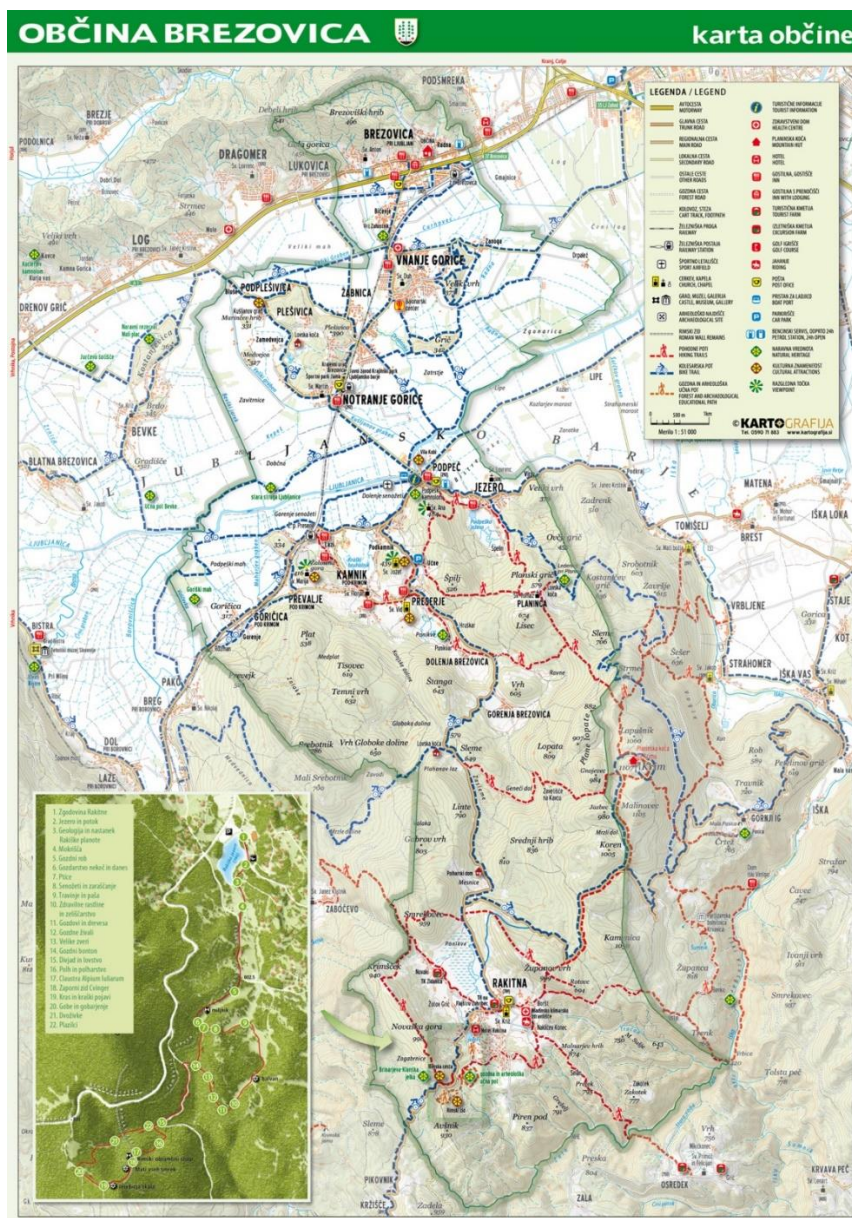
Ukrepi ReNPPTDZ (2015) vključujejo ohranjanje in vzpostavitev sistemov ter infrastrukture v lokalnem okolju, ki spodbujajo gibalno aktivnost za zdravje. Mednje uvrščamo kolesarske povezave, parke, trim steze, zunanja šolska igrišča in igrišča v vrtcih. Ukrepi vključujejo tudi povečanje kakovosti in števila javno dostopnih površin v naravnem okolju ob upoštevanju ciljev ohranjanja narave. Prednost imajo obnova, ureditev in promocija obstoječih poti in površin, kot so planinske, tekaške in kolesarske poti ter naravna kopališča. Ukrepi se nanašajo tudi na vzpostavitev pogojev za izvedbo kakovostne neorganizirane vadbe v naravi oziroma na prostem. Poudarek gre tudi zagotovitvi ustrezne infrastrukture, ki vključuje ureditev kolesarnic, kolesarskih povezav, pločnikov in pešpoti tudi v manjših naseljih na medobčinskih povezavah.

1.3 Občina Brezovica

Občina Brezovica je občina s hitrim povečevanjem števila prebivalstva, ki mu razvoj družbene javne infrastrukture in gospodarske javne infrastrukture ter opremljenost naselij ne uspejo slediti. Zaradi bližine Mestne občine Ljubljana je Občina Brezovica priseljitveno privlačno območje (Šijanec, 2011). Na razvoj občin vplivajo številni dejavniki, kot so geografska lega, podnebje, demografska statistika in delež naravnih danosti, ki so bistvenega pomena za razvoj gibalnih in športnih aktivnosti v naravi.

1.3.1 Geografska lega

Občina Brezovica je osrednja občina Ljubljanskega barja s površino 91,2 km². Občinsko središče je Brezovica pri Ljubljani. Na vzhodu meji na Mestno občino Ljubljana ter občini Ig in Velike Lašče. Na jugu leži občina Cerknica, na zahodu pa občini Borovnica in Vrhnika. Na severu sta občini Dobrova - Polhov Gradec in Log - Dragomer. Občina Brezovica leži na južnem delu ljubljanske kotline in obsega 30 km² Ljubljanskega barja. V južnem delu se nahaja Krmsko hribovje, ki je že del dinarskih planot notranje Slovenije (Šijanec, 2011). Na Sliki 1 prikazujemo karto Občine Brezovica.

Slika 1: Karta Občine Brezovica. (Občina Brezovica, 2019)

1.3.2 Podnebne značilnosti

Za osrednjo Slovenijo, katere del je tudi Občina Brezovica, je značilno zmerno celinsko podnebje. Povprečna temperatura najhladnejšega meseca je med 0 °C in -3 °C, povprečna temperatura najtoplejšega meseca pa med 15 °C in 20 °C. Podnebje osrednje Slovenije ima višje oktobrske temperature in omiljeni celinski padavinski režim, za katerega je značilno, da največ padavin pade v poletnih mesecih, najmanj pa pozimi. Vpliv submediteranskega podnebja se kaže tudi v sekundarnem višku padavin jeseni. Povprečna letna količina padavin je med 1000 mm in 1300 mm (Ogrin, 1996).

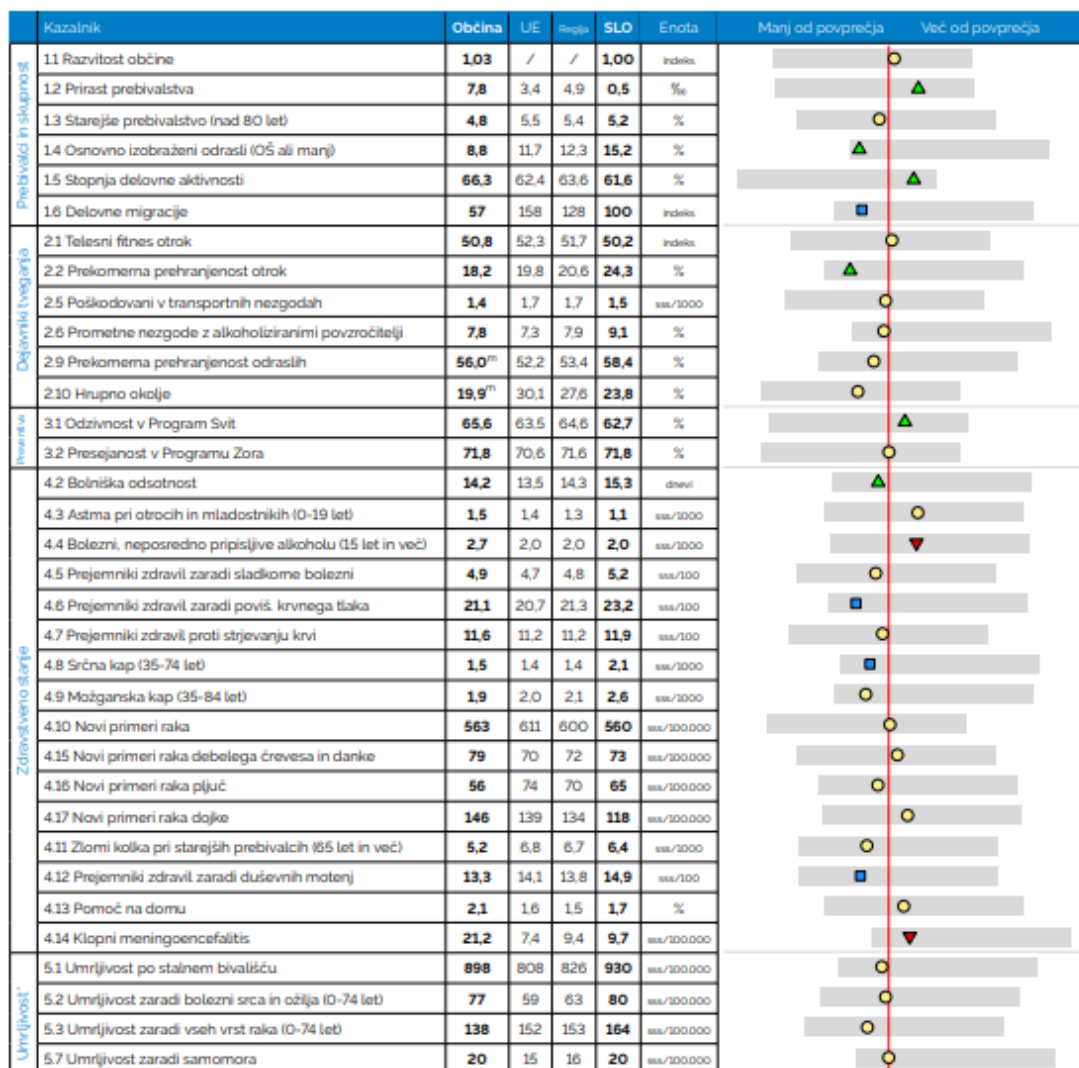
1.3.3 Demografske značilnosti

Demografske značilnosti obsegajo pomembne podatke, ki nam pomagajo pri analizi in načrtovanju razvoja določenega območja. Občina Brezovica je del osrednjeslovenske statistične regije. Meri 91 km² in se med slovenskimi občinami po površini uvršča na 78. mesto. Glede na podatke Statističnega letopisa za leto 2016 (Statistični urad Republike Slovenije, 2016) v Občini Brezovica živi približno 12.020 prebivalcev, od tega 5.930 moških in 6.090 žensk. Na kvadratnem kilometru površine občine je leta 2016 živelo povprečno 132 prebivalcev, torej je bila gostota naseljenosti večja kot na državni ravni (102 prebivalca na km²). Seštevek naravnega in selitvenega prirasta na 1.000 prebivalcev v občini je bil pozitiven in je znašal 9,6 (v Sloveniji 1,6). Povprečna starost prebivalcev je bila 40,8 leta, torej nižja od povprečne starosti prebivalcev Slovenije (42,9 leta). Število najmlajših prebivalcev je presegalo število najstarejših, kar je značilnost redkih slovenskih občin. Na 100 oseb, starih 0–14 let, je bilo 97 oseb starih 65 let ali več. To razmerje nam pove, da se povprečna starost prebivalcev Občine Brezovica v povprečju povečuje počasneje kot v celotni Sloveniji. V Občini Brezovica je delovalo 7 vrtcev, v katere je bilo vključenih 83 % vseh otrok v občini, starih 1–5 let (v Sloveniji skupaj 78 %). V osnovnih šolah se je izobraževalo 1160 učencev, v srednjih šolah pa 540 dijakov (Statistični urad Republike Slovenije, 2016).

1.3.4 Zdravje prebivalcev

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) vodi različne podatkovne baze, med drugim vodi tudi podatkovno bazo »Zdravje v občini«, ki je namenjena pregledu ključnih kazalnikov zdravja v občini v primerjavi s slovenskim, regionalnim in evropskim povprečjem. Glede na kazalnike zdravja v Občini Brezovica za leto 2019 vidimo, da so bili delovno aktivni prebivalci zaradi bolezni odsotni v povprečju 14,2 koledarskega dneva na leto, medtem ko je na državni ravni bolezenska odsotnost od dela znašala 15,3 koledarskega dneva. Delež oseb, ki se zdravijo z zdravili za znižanje krvnega tlaka, je bil nižji od slovenskega povprečja, delež oseb, ki se zdravijo zaradi sladkorne bolezni pa blizu slovenskemu povprečju. Umrljivost zaradi vseh vrst raka pri osebah v starosti 0–74 let je v obdobju 2013–2017 znašala v povprečju 138 na 100.000 primerov in se statistično ne razlikuje pomembno od povprečja v preostali Sloveniji. Umrljivost zaradi srčno-žilnih bolezni pri osebah v starosti 0–74 let je v obdobju 2013–2017 znašala v povprečju 77 na 100.000 primerov in se statistično ne razlikuje pomembno od povprečja v ostali Sloveniji.

Telesni fitnes otrok in mladostnikov v starosti 6–14 let, ki je eden dejavnikov tveganja, se statistično značilno ne razlikuje od povprečja v preostali Sloveniji. Indeks prekomerne prehranjenosti otrok v Občini Brezovica znaša 18,2 % in je statistično značilno boljši od povprečja preostale Slovenije, kjer znaša 24,3 %. Na Sliki 2 prikazujemo vrednosti kazalnikov zdravja v Občini Brezovica za leto 2018.

Legenda:

- ▲ Zelena – občina je statistično značilno boljša od povprečja preostale Slovenije.
- Modra – občina je statistično značilno različna od povprečja preostale Slovenije, zelenega gibanja kazalnika pa ni mogoče enoznačno določiti.
- ▼ Rdeča – občina je statistično značilno slabša od povprečja preostale Slovenije.
- ▲ Rumena – občina se statistično značilno ne razlikuje značilno od povprečja preostale Slovenije.
- Bela – vrednost izbranega kazalnika zaradi majhnosti opazovane populacije (tj. majhnega števila primerov) ni zanesljiva.

Slika 2: Zdravje v Občini Brezovica. (NIJZ, 2019)

1.3.5 Obstoječa urbana gibalna/športna infrastruktura

V Občini Brezovica se površine, namenjene športni in rekreativni dejavnosti, nahajajo predvsem v bližini osnovnih šol, a jih v popoldanskem času uporabljajo tudi drugi občani (Šijanec, 2011). Po podatkih Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za leto 2018 ima Občina Brezovica skupaj 14 notranjih in zunanjih objektov gibalne/športne infrastrukture (GŠI). Glede na lastništvo je razdeljena v dva sklopa. V prvi sklop sodijo objekti, katerih lastnik je Občina Brezovica (Preglednica 1).

Preglednica 1: Seznam gibalne/športne infrastrukture, ki je v lastništvu Občine Brezovica.

Naziv objekta	Lokacija
Balinišče Radna	Borštnarjeva ulica 4; SI-1351 Brezovica pri Ljubljani
Košarkarsko igrišče POŠ Jezero	Jezero 34; SI-1352 Preserje
Balinišče Vnanje Gorice	Nova pot 5; SI-1357 Notranje Gorice
Športni park Jama	Podpeška cesta 380; SI-1357 Notranje Gorice
Telovadnica POŠ Notranje Gorice	Podpeška cesta 390; SI-1357 Notranje Gorice
Dvorana NTK Prosvetni dom Preserje	Preserje 2; SI-1352 Preserje
Zunanja igrišča Prosvetni dom Preserje	Preserje 2; SI-1352 Preserje
Športno igrišče OŠ Preserje	Preserje 60; SI-1352 Preserje
Telovadnica OŠ Preserje	Preserje 60; SI-1352 Preserje
Športno igrišče POŠ Rakitna	Rakitna 54; SI-1352 Preserje
Telovadnica POŠ Rakitna	Rakitna 54; SI-1352 Preserje
Športno igrišče OŠ Brezovica	Šolska ulica 15; SI-1351 Brezovica pri Ljubljani
Telovadnica OŠ Brezovica	Šolska ulica 15; SI-1351 Brezovica pri Ljubljani

V drugi sklop sodijo objekti, ki niso v lasti Občine Brezovica (Preglednica 2).

Preglednica 2: Seznam gibalne/športne infrastrukture, ki ni v lastništvu Občine Brezovica

Naziv objekta	Lokacija
Večnamensko igrišče Radna	V Radno; SI-1351 Brezovica pri Ljubljani

Po podatkih Zavoda za šport Planica (Grujič, 2018) ima Občina Brezovica v razvid vpisanih 7 šolskih objektov, od tega 4 pokrite in 3 nepokrite (Preglednica 3).

Preglednica 3: Število šolskih objektov v Občini Brezovica

Šolski objekti v Občini Brezovica	Število (N)
pokriti objekti, vpisani v razvid	4
nepokriti objekti, vpisani v razvid	3

Po podatkih Zavoda za šport Planica (Grujič, 2018) v Občini Brezovica novejšje pokrite GŠI, stare do 20 let, ni. Pokrite GŠI, stare od 21–40 let, je 41,0 %. Tudi pokrite GŠI, stare 61–80 let, je 41,0 %. Pokrite GŠI, stare 61–80 let, je 18,0 %. Nepokrite GŠI, mlajše od 20 let, ni, nepokrite GŠI, stare 21–40 let, pa je 16,8 %. Nepokrite GŠI, stare 41–60 let, je 83,2 % (Preglednica 4).

Preglednica 4: Starost gibalne/športne infrastrukture v letih v Občini Brezovica

Starost gibalne/športne infrastrukture v letih	Pokrita (%)	Nepokrita (%)
< 20 let	0,00	0,00
21–40 let	41,00	16,80
41–60 let	41,00	83,20
61–80 let	18,00	0,00
81–100 let	0,00	0,00
> 100 let	0,00	0,00

Po podatkih Zavoda za šport Planica (Grujič, 2018) je število pokritih športnih površin 5 objektov v skupni izmeri 1337 m², tj. 110 m² na tisoč prebivalcev. Nepokritih športnih površin je 11 v skupni izmeri 26.777 m², tj. 2197 m² na tisoč prebivalcev (Preglednica 5).

Preglednica 5: Površina pokritih in nepokritih športnih prostorov

	Pokrite površine	Nepokrite površine	Skupaj
Število objektov (N)	5	11	16
Število vadbenih prostorov (N)	6	28	34
Površina vadbenih prostorov (m ²)	1337	26777	28114
Površina na 1000 prebivalcev (m ²)	110	2197	2307

Po podatkih Zavoda za šport Planica (Grujič, 2018) je pred posodobitvami povprečna starost pokritih površin znašala 46,8 leta, po posodobitvah pa 25,1 leta. Pred posodobitvami je povprečna starost nepokritih površin znašala 47,9 leta, po posodobitvah pa 26,0 let (Preglednica 6).

Preglednica 6: Povprečna starost športnih površin pred posodobitvami in po njih

	Pokrite površine (leta)	Nepokrite površine (leta)
Pred posodobitvami	46,8	47,9
Po posodobitvah	25,1	26,0

Po podatkih Občine Brezovica (2019d) je bilo pred kratim urejeno večgeneracijsko igrišče Rakitna. Površina igrišča za javno uporabo je približno 500 m² z možnostjo uporabe otroških igral in fitnes naprav na prostem. Igrišče je namenjeno mlajšim otrokom in starejšim uporabnikom. Večgeneracijsko igrišče bo prispevalo k večji vključenosti mladih, žensk, šoloobveznih otrok, mladine, starejših in uporabnikov Mladinskega klimatskega zdravilišča

Rakitna (otroci in mladostniki s težavami v odrasčanju in prehranskimi motnjami). Namen projekta je ureditev prostora za aktivno preživljanje prostega časa v lokalnem okolju, v naravi in v mešani naselbinsko-kmetijski krajini, ki bo zmanjšala obseg dnevnih migracij krajanov in njihovih prevozov zaradi bolj kakovostnih prostočasnih dejavnosti (Občina Brezovica, 2019d). Nosilec projekta je bila Krajevna skupnost Rakitna, sodelujoči partnerji v projektu pa Občina Brezovica, Osnovna šola Preserje, Športno društvo Rakitna in Društvo upokojencev Rakitna. Naložbo sta sofinancirali Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Po podatkih Občine Brezovica (2019c) v letu 2019 načrtujejo nove posodobitve igrišč v Preserju in na Rakitni. Nosilec projekta je Občina Brezovica, sodelujoči partnerji v projektu pa Osnovna šola Preserje, Športno društvo Rakitna in Prostovoljno gasilsko društvo Rakitna. Z obnovo športnih igrišč želijo igrišča narediti bolj privlačna in bolj varna. Načrtujejo tudi preplastitev tal obeh igrišč, zamenjavo vseh rekvizitov, zaris novih talnih črt, obnovo ograje in postavitev nove osvetlitve. S projektom želijo izboljšati kakovost bivanja na podeželju ter s tem zmanjšati razlike med mestnimi in podeželskimi območji. Cilji projekta so večja kakovost bivanja, večji obisk obeh igrišč, spodbuda mladih in starejših v vključevanje v gibalno/športno aktivnosti ter povečanje možnosti za medsebojno druženje in sklepanje novih poznanstev (Občina Brezovica, 2019c).

1.3.6 Obstoječa naravna gibalna/športna infrastruktura

Ugodna geografska lega Občine Brezovica podpira možnosti za razvoj gibalne/športne aktivnosti v naravi, a z omejitvami. Na območju Občine Brezovica sta namreč dve ekološko pomembni območji – Ljubljansko barje in Krmsko hribovje, ki skupaj obsegata 93 % območja Občine Brezovica (Šijanec, 2011).

Ekološko pomembno območje je po Zakonu o ohranjanju narave ZON (2004) območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti. Ekološko pomembna območja so izhodišče za izdelavo naravovarstvenih smernic ter obvezno izhodišče pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin. Za gradnjo objektov na teh območjih, ki hkrati niso območje Natura 2000, zavarovano območje ali območje naravnih vrednot, ni potrebno pridobiti naravovarstvenih pogojev in soglasja (Ministrstvo za okolje in prostor, 2019). V 28.a členu Zakona o ohranjanju narave, ki določa usmeritve za aktivnosti v naravi, je zapisano, da se človekove aktivnosti v naravi izvajajo tako, da ne obremenjujejo habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst do stopnje ogroženosti vrste ter ne ogrožajo stabilnosti naravnih procesov (Ministrstvo za okolje in prostor, 2004).

Ob upoštevanju zakonodaje, potencial za razvoj naravne športne infrastrukture (sprehajalne poti, pohodniške poti, kolesarske poti) nudi Krajinski park Ljubljansko barje, ki meri 135 km² (Šijanec, 2011) in ga je leta 2008 ustanovila Republika Slovenija. Zaradi bogatega naravnega pomena je park v celoti ekološko pomembno območje Natura 2000, ki obsega posebna varstvena območja, opredeljena na podlagi Direktive o ohranjanju prostoživečih vrst ptic in

Direktive o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst (Krajinski park Ljubljansko barje, 2018). Poleg naravne dediščine ima park tudi mednarodni pomen. Prazgodovinska kolišča okoli Alp so bila leta 2011 vpisana na Seznam svetovne dediščine UNESCO.

Po podatkih javnega zavoda Krajinski park Ljubljansko barje (2018), Občina Brezovica ob bogati naravni in kulturni dediščini ponuja pester izbor možnosti za rekreacijo v naravnem okolju. Na Ljubljanskem barju je rekreacija mogoča v lastni režiji ali po predhodnem obisku ponudnikov turističnih storitev. Ponudba turističnih storitev zajema veslanje, športni ribolov, konjeniški turizem in kolesarjenje. Razgibana pokrajina Ljubljanskega barja ponuja številne kolesarske poti različnih stopenj zahtevnosti, od ravninskih do zahtevnejših gorskih povezav. Proti plačilu je po Krajinskem parku Ljubljansko barje na voljo tudi strokovno kolesarsko vodenje. Poleg naštetega je v Občini Brezovica, natančneje v naselju Jezero, tudi ena izmed prepoznavnih izletniških točk – Podpeško ali Krmsko jezero. Edinstvenost jezera sta skoraj okrogel tloris in lijakasto brezno, ki sega do globine 51 metrov. Jezero je med najglobljimi v Sloveniji (Firbas, 2001). V toplejših mesecih je ob jezeru urejeno kopališče z možnostjo športnega ribolova. Podpeško jezero je tudi izhodiščna točka za pohod na hrib s cerkvijo svete Ane (484 m), Krim (1.107 m) in Rakitno (796 m).

1.3.7 Športni turizem in športne prireditve

Zaradi pomanjkanja ustrezne infrastrukture, saj je v občini en sam hotel (Rakitna), turizem kot gospodarska dejavnost ostaja neprednostna panoga. Kljub temu so v občini zelo dobri pogoji za razvoj izletniškega turizma (Šijanec, 2011).

V občini poteka projekt ureditve turistično-informativnih točk. Nosilec projekta je Občina Brezovica, sodelujoča partnerja v projektu sta Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije in Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje. Cilj projekta je izboljšanje kakovosti bivanja ter ohranjanje narave in kulturne krajine. Ureditev turistično-informativnih točk vključuje postavitev tabel in klopi (Občina Brezovica, 2019c).

V Občini Brezovica poteka veliko športnih prireditev. Po podatkih za leto 2018, ki jih v intervjuju navaja g. Acman (poglavje 4.3, stran 76), se je v Občini Brezovica odvilo 74 športnih prireditev.

1.3.8 Športna društva

Po podatkih, dostopnih na spletni strani Občine Brezovica, v letu 2018 v občini deluje 21 športnih društev (Preglednica 7).

Preglednica 7: Seznam športnih društev v Občini Brezovica

Športno društvo (ŠD)	Lokacija
ŠD Brezovica	Šolska ul. 15, Brezovica
BŠK Radna	Borštnarjeva pot 15
Karate klub Brezovica	Kamnik pod Krimom 238, Preserje
B.V.G. Gulč	Nova pot 5, Brezovica
Športno društvo Jama	Podpeška c. 380, Notranje Gorice
Smučarsko skakalni klub Jezero	Jezero 58, Preserje
Športno društvo Špela Brezovica	Na Brce 27, Brezovica
Namiznoteniški klub Preserje	Preserje 2, Preserje
Potapljaško-alpinistično-jamarsko društvo DACO	Požarnice 58, Brezovica
ŠD Podpeč – Preserje	Preserje 2, Preserje
Šolsko ŠD Preserje	Preserje 60, Preserje
Športno društvo Vzpon	Podpeč 85, Preserje
Športno društvo Pristava Podpeč	Podpeč 39b, Preserje
Športno društvo Wild Rabbit	Jezero 21, Preserje
Šahovsko društvo Podpeč	Jezero 21, Preserje
Športno društvo Rakitna	Rakitna 66, Preserje
Planinsko društvo Podpeč Preserje	Kamnik pod Krimom 6, 1352 Preserje
Športno društvo Orion	Požarnice 78h, Brezovica
Aero klub Podpeč	Podpeč 39b, Preserje
ŠD Sokol Brezovica	Podpeška 20, Brezovica
Karate klub Panter – Barje	Nova pot 5, Vnanje Gorice

1.3.9 Finančna sredstva, namenjena športni dejavnosti

V 13. členu Zakona o športu (Zspo-1) je zapisano, da izvajanje Nacionalnega programa športa (NPŠ) na lokalni ravni za posamezno koledarsko leto določi občinski svet z letnim programom športa na lokalni ravni, ki določa programe in področja športa, ki se sofinancirajo v posameznem koledarskem letu, in obseg javnih sredstev, ki se zagotavljajo v proračunu lokalne skupnosti, pri čemer upošteva strukturo in prednostne naloge, opredeljene v NPŠ (MIZŠ, 2017). Podatki o financiranju so zbrani v publikaciji Šport v številkah. Preglednica 8 prikazuje javna sredstva na prebivalca za leto 2017 v evrih, ki jih Občina Brezovica namenja športnim programom, športnim objektom in površinam v naravi ter razvojnim dejavnostim v športu in organiziranosti v športu.

Preglednica 8: Javna sredstva glede na programe in področja športa na prebivalca v Občini Brezovica za leto 2017 (v EUR)

Programi in področja športa	Javna sredstva v EUR na prebivalca Občine Brezovica
športni programi	6,33
športni objekti in površine za šport v naravi	2,93
razvojne dejavnosti v športu	0,21
organiziranost v športu	0,16

Med programe športa uvrščamo prostočasno športno vzgojo otrok in mladine, športno vzgojo otrok in mladine s posebnimi potrebami, obštudijske športne dejavnosti, športno vzgojo otrok in mladine v kakovostni in vrhunski šport, kakovostni šport, vrhunski šport, šport invalidov, športno rekreacijo in šport starejših. Občina Brezovica je v letu 2017 za prostočasno športno vzgojo otrok in mladine namenila 2,45 EUR na prebivalca, medtem, ko je povprečje za osrednjeslovensko statistično regijo znašalo 2,18 EUR na prebivalca (Preglednica 9).

Preglednica 9: Javna sredstva "Programi športa - po področjih" na prebivalca Občine Brezovica v primerjavi z osrednjeslovensko statistično regijo za leto 2017 (v EUR)

Programi športa po področjih	Občina Brezovica	Osrednjeslovenska statistična regija
prostočasna športna vzgoja otrok in mladine	2,45	2,18
športna vzgoja otrok in mladine s posebnimi potrebami	0,02	0,01
obštudijske športne dejavnosti	0,00	0,01
športna vzgoja otrok in mladine v kakovostni in vrhunski šport	1,62	7,90
kakovostni šport	1,40	0,40
vrhunski šport	0,00	0,81
šport invalidov	0,00	0,03
športna rekreacija	0,85	0,44
šport starejših	0,00	0,01

2 NAMEN, HIPOTEZE IN RAZISKOVALNO VPRAŠANJE

2.1 Namen naloge

Namen magistrske naloge je poglobljena analiza možnosti spodbujanja gibalne/športne aktivnosti prebivalcev v Občini Brezovica. Pri tem smo upoštevali demografsko statistiko, podnebje, geografsko lego in delež naravnih danosti, ki so velikega pomena za razvoj gibalnih in športnih aktivnosti v naravi. V raziskavi smo analizirali trenutno stanje in skušali opredeliti potrebe prebivalcev Občine Brezovica po urbano grajeni športni infrastrukturi ter možnostih za rekreacijo na prostem. Preverili smo javnodostopne vire financiranja različnih oblik gibalnih/športnih aktivnosti v Občini Brezovica in jih primerjali s primerljivimi občinami.

2.2 Cilji naloge

C1: Opredeliti gibalno/športno aktivnost prebivalcev Občine Brezovica.

C2: Opredeliti potrebe prebivalcev po urbano grajeni športni infrastrukturi ter možnostih za rekreacijo na prostem.

C3: Opredeliti vire financiranja športa ter promocije gibalno športne aktivnosti v Občini Brezovica in jih primerjati s primerljivimi lokalnimi skupnostmi.

C4: Narediti analizo s predlogi za izboljšave z uporabo metode SWOT (*angl.* Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats).

2.3 Hipoteze

H1: Prebivalci Občine Brezovica prepoznavajo pomanjkanje urbane gibalno/športne infrastrukture v bližini svojega bivališča.

H2: Prebivalci Občine Brezovica so manj gibalno/športno aktivni od slovenskega povprečja.

H3: Obstoječa športna infrastruktura ne zadošča potrebam prebivalstva, šolstva, turizma in športnih društev.

3 METODE DELA IN MATERIALI

Magistrska naloga je potekala v okviru projekta z naslovom »Izdelava modela spodbujanja trajnostnega razvoja telesne aktivnosti v lokalnem okolju«, ki je bil financiran v okviru Javnega razpisa projektno delo z gospodarstvom in negospodarstvom v lokalnem in regionalnem okolju – Po kreativni poti do praktičnega znanja 2017–2020, ter je potekal med 1. 3. 2018 in 31. 7. 2018. Naložbo sta sofinancirali Republika Slovenija in Evropska unija iz sredstev Evropskega socialnega sklada. Koordinator in pedagoški mentor projekta je bil doc. dr. Matej Plevnik, delovni mentor pa dr. Milan Hosta.

Magistrsko nalogo sestavljata teoretični in empirični del, ki se dopolnjujeta. Teoretični del vsebuje pregled znanstvenih prispevkov s področja analize gibalnih navad, razvoja športne infrastrukture, evropskih priporočil in smernic razvoja promocije športa in krepitev zdravja Svetovne zdravstvene organizacije (*angl.* World Health Organization, WHO) ter analizo razpoložljivih podatkov Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in Statističnega urada Slovenije.

Na podlagi pregleda strokovne literature smo zasnovali raziskovalni del magistrske naloge, s katerim želimo ugotoviti, ali so občani Brezovice dovolj gibalno aktivni in ali obstoječa športna infrastruktura zadošča potrebam. Opredeliti želimo vire financiranja in na podlagi razpoložljivih sredstev izdelati predlog izboljšav z uporabo modela SWOT.

Magistrsko nalogo sestavljajo tri podštudije, in sicer (i) kineziološka študija, (ii) spletni vprašalnik in (iii) intervju.

3.1 Kineziološka študija

Izvajanje meritev znotraj kineziološke študije je potekalo v obdobju od 25. 5. 2018 do 17. 6. 2018. Merski postopki so obsegali merjenje na 14 lokacijah, razdeljenih na urbane lokacije in na športne lokacije. Urbane lokacije smo merili enkrat med tednom (v torek ali sredo) in enkrat med vikendom (v soboto ali nedeljo). Športne lokacije smo merili enkrat med vikendom (v soboto ali nedeljo). Merilnih dni je bilo skupaj 19. Pri izbiri merilnih dni smo upoštevali vremensko napoved. Izogibali smo se merilnim dnem z veliko verjetnostjo padavin.

Urbane lokacije so bili večji kraji v občini, in sicer Brezovica, Vnanje Gorice, Notranje Gorice, Podpeč in Rakitna. V krajih smo izbrali smere glede pretoka ljudi najbolj obremenjene lokacije. Merjenje med tednom je potekalo v torek ali sredo od 7.00 do 21.00 in v soboto ali nedeljo od 8.00 do 20.00.

Športne lokacije so bile Radna na Brezovici, zunanje šolsko igrišče Osnovne šole Brezovica, zunanje športno igrišče Brezovica, zunanje igrišče Vnanje Gorice, Park Jama v Vnanjih Goricah, plaža Jezero, zunanje igrišče Preseje in jezero na Rakitni. Merjenje med vikendom je potekalo v soboto ali nedeljo od 8.00 do 20.00.

Meritve so temeljile na beleženju števila mimoidočih ljudi. Mimoidoče smo rangirali glede na spol, starostno skupino, obleko in gibalno aktivnost. Na športnih lokacijah smo beležili tudi izvajanje gibalne/športne aktivnosti.

Podatke meritev smo vnesli v program Microsoft Excel, kjer smo jih uredili, poenotili in pripravili za vnos v statistični program IBM SPSS Statistics. Uporabili smo metode opisne statistike.

Analizo empiričnih podatkov smo izvedli s programom IBM SPSS Statistics. Izračunali smo opisno statistiko ter analizirali razlike in povezanosti. Pred izbiro testov smo preverili normalnost porazdelitve preučevanih spremenljivk.

V Preglednici 10 prikazujemo število zabeleženih mimoidočih v kineziološki študiji glede na posamezno lokacijo med tednom in med vikendom. Izračunali smo delež obiska lokacije glede na število prebivalcev krajevne skupnosti (KS).

Preglednica 10: Pregled obiska na lokacijah med tednom in med vikendom

Lokacija	Število prebivalcev v krajevni skupnosti, v kateri je lokacija (N)	Obisk med tednom		Obisk med vikendom	
		število (N)	delež	število (N)	delež
Brezovica	2862	628	21,9 %	408	14,3 %
Vnanje Gorice	2195	808	36,8 %	554	25,2 %
Notranje Gorice	2402	151	6,3 %	219	9,1 %
Podpeč	2998	144	4,8 %	532	17,7 %
Rakitna	672	125	18,6 %	134	19,9 %
Radna	2862	-	-	194	6,8 %
zunanje šolsko igrišče Brezovica	2862	-	-	93	3,3 %
zunanje športno igrišče Brezovica	2862	-	-	73	2,5 %
zunanje igrišče Vnanje gorice	2195	-	-	3	0,1 %
Park Jama	2862	-	-	92	3,2 %
Podpeč – zunanje športne površine	2998	-	-	67	2,2 %
Jezero – Plaža	2862	-	-	275	9,6 %
Preserje	2998	-	-	70	2,3 %
Jezero Rakitna	672	-	-	181	26,9 %

3.2 Spletni vprašalnik

Namen vprašalnika je vpogled v gibalno/športno aktivnost prebivalcev Občine Brezovica in opredelitev njihovih gibalnih navad. Vprašalnik je bil oblikovan v spletno verzijo z uporabo portala www.1ka.si, povezavo na vprašalnik pa smo objavili pod zavihkom Novice v Občini

Brezovica na portalu www.mojaobcina.si in na spletni strani Občine Brezovica www.brezovica.si. S tedenskim povzetkom novic so seznanjeni vsi posamezniki, ki se prijavijo na prejem spletnih novic.

Spletni vprašalnik smo objavili 25. 7. 2018 ter istega dne izdali tudi poziv k reševanju vprašalnika. Spletni vprašalnik smo dodatno objavili dne 20. 8. 2018 ter povezavo poslali tudi na vse elektronske naslove posameznikov in društev, ki jih hrani Občina Brezovica. Spletni vprašalnik je bil aktiviran do 1. 9. 2018.

3.3 Intervju

Opravili smo tudi intervju z zadolženim za šport z Oddelka za družbene dejavnosti gospodom Urbanom Acmanom na temo razvoj športa in promocije gibanja v Občini Brezovica. Gospod Urban Acman je na posredovana vprašanja odgovoril pisno.

4 REZULTATI

Rezultate sestavljajo izsledki treh podštudij, in sicer kineziološke študije, spletnega vprašalnika in intervjuja.

4.1 Kineziološka študija

Merilne lokacije smo izbrali strateško in jih razdelili v dva sklopa – sprehajalne poti in lokacije gibalne/športne infrastrukture. Med sprehajalne poti smo uvrstili lokacije Brezovica, Vnanje Gorice, Notranje Gorice, Podpeč in Rakitna. Lokacije z gibalno/športno infrastrukturo pa so Radna, zunanje šolsko igrišče Brezovica, zunanje športno igrišče Brezovica, zunanje igrišče Vnanje Gorice, Park Jama v Notranjih Goricah, zunanje športne površine v Podpeči, plaža ob Jezeru, zunanje igrišče v Preserju in jezero na Rakitni.

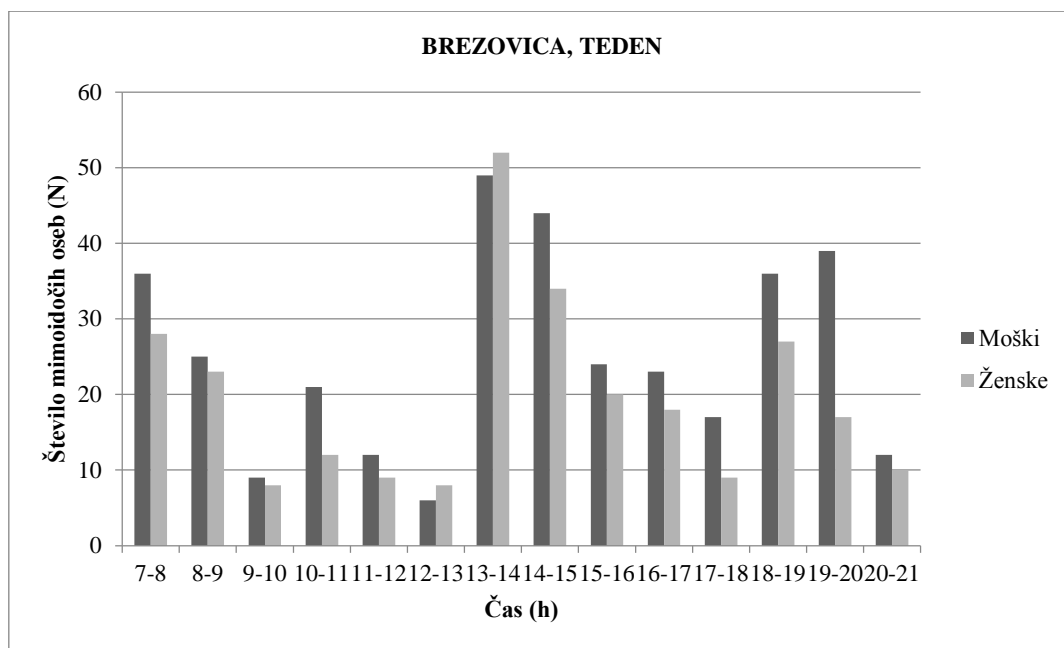
4.1.1 Brezovica

Merilno mesto Brezovica je na koordinatah zemljepisne širine 46.019447 in zemljepisne dolžine 14.415714. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Merilno mesto je bilo umeščeno ob križišču Podpeške ceste in Ceste za grabnom. Kineziološko študijo smo opravili 30. 5. 2018 (med tednom) in 26. 5. 2018 (med vikendom).

Skupno število zabeleženih oseb na lokaciji med tednom je znašalo 628, od tega je bilo 56 % oseb moškega spola in 44 % oseb ženskega spola. Obisk lokacije med tednom glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2862 prebivalcev), je 21,9 %.

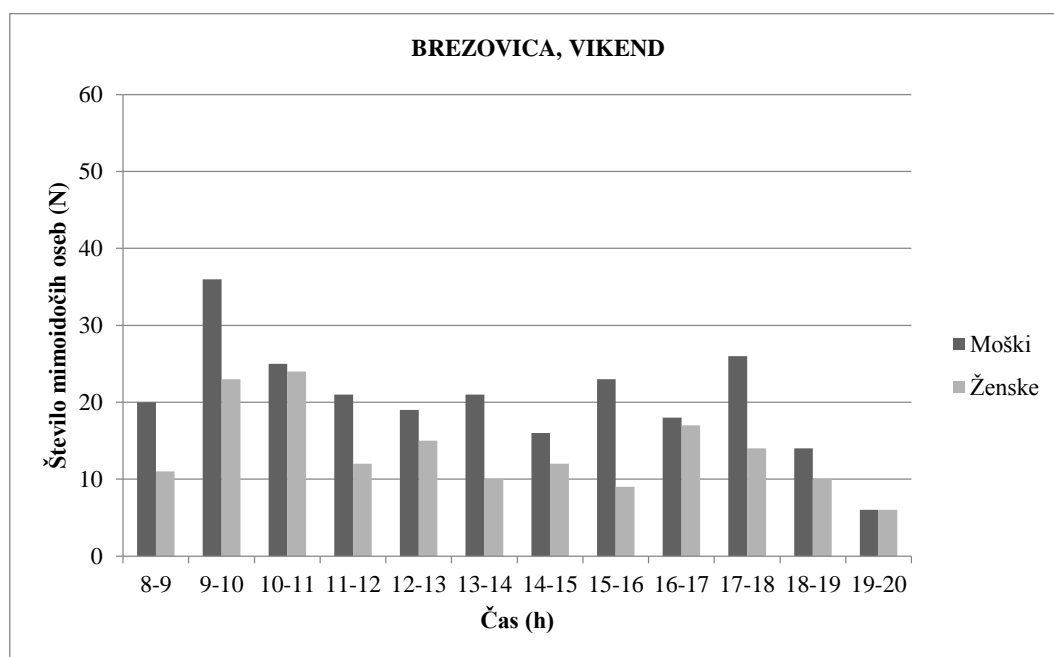
Skupno število zabeleženih oseb med vikendom je bilo 408, od tega 60 % oseb moškega spola in 40 % oseb ženskega spola. Obisk lokacije med vikendom glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2862 prebivalcev), je 14,3 % .

Število obiskovalcev med tednom po urah se giblje med 14 in 101 (Slika 3).

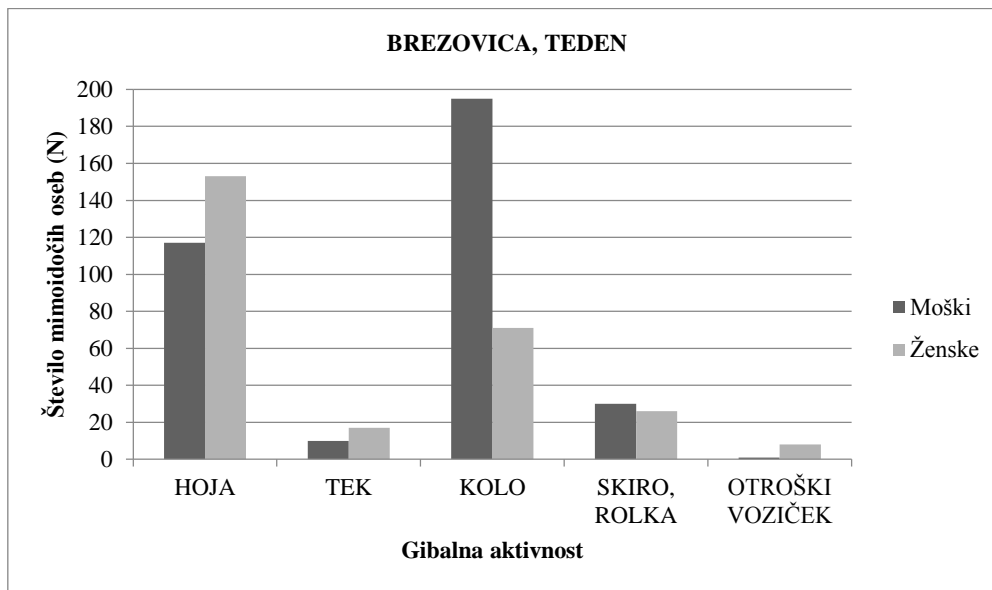
Slika 3: Struktura oseb po urah na lokaciji Brezovica med tednom

Število obiskovalcev med vikendom se po urah giblje med 12 in 59 (Slika 4).

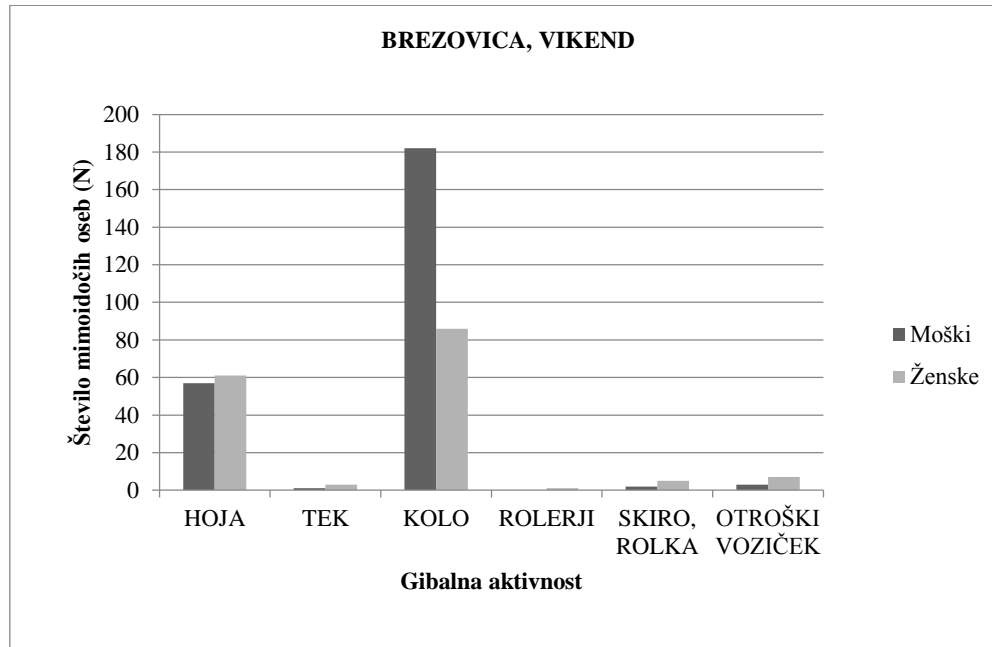
Slika 4: Struktura oseb po urah na lokaciji Brezovica med vikendom

Najpogostejši zabeleženi gibalni aktivnosti na lokaciji med tednom sta bili hoja (43 %) in kolesarjenje (42 %) (Slika 5).

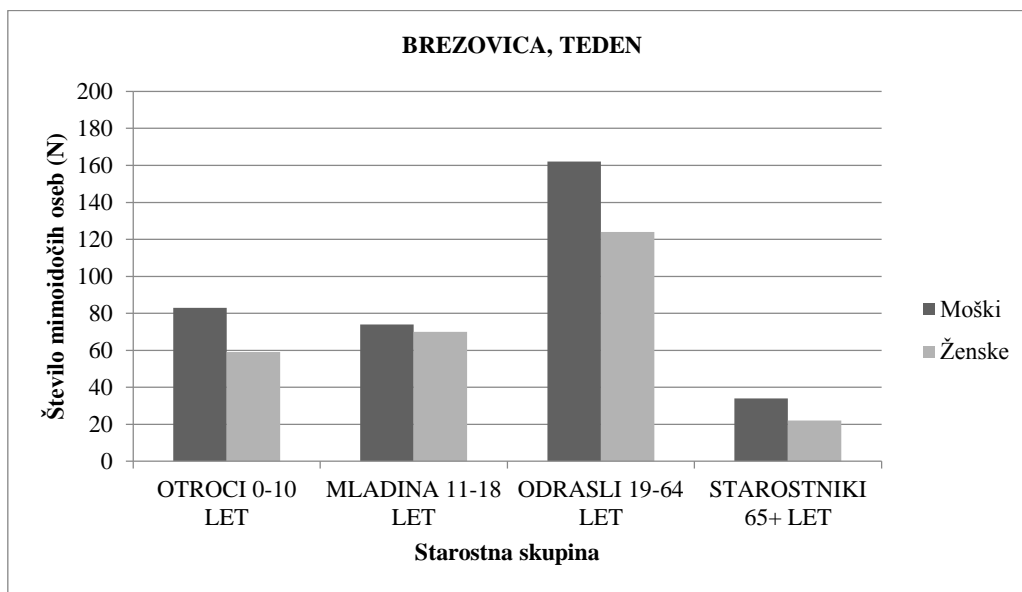
Slika 5: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Brezovica med tednom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji med vikendom je bilo kolesarjenje (66 %) (Slika 6).

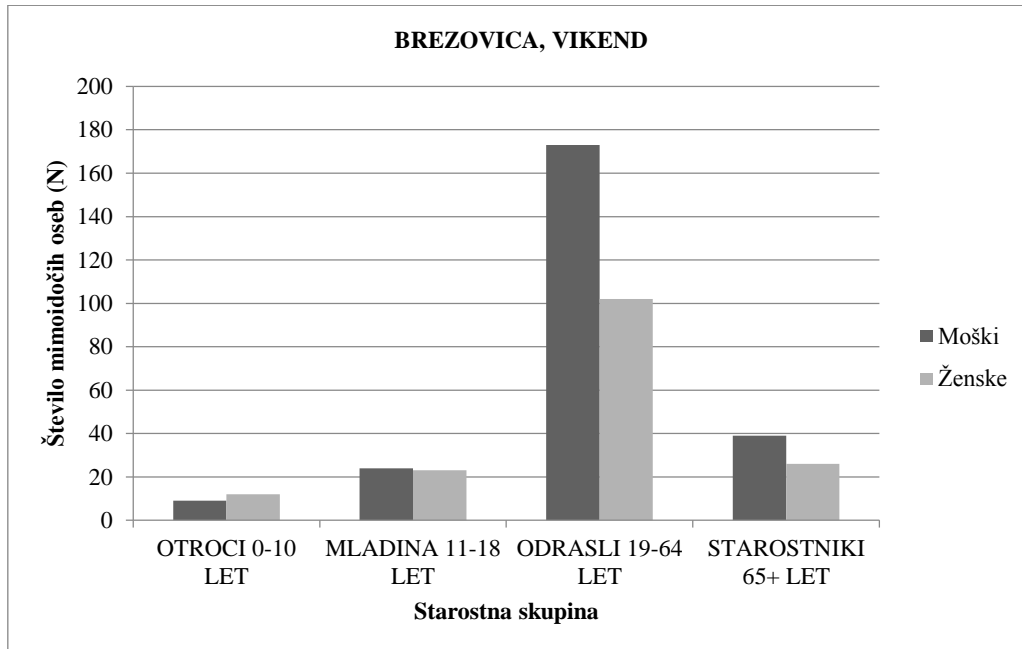
Slika 6: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Brezovica med vikendom

Glede na starostno skupino je lokacijo med tednom obiskalo 23 % otrok, 23 % mladine, 45 % odraslih in 9 % starostnikov (Slika 7).

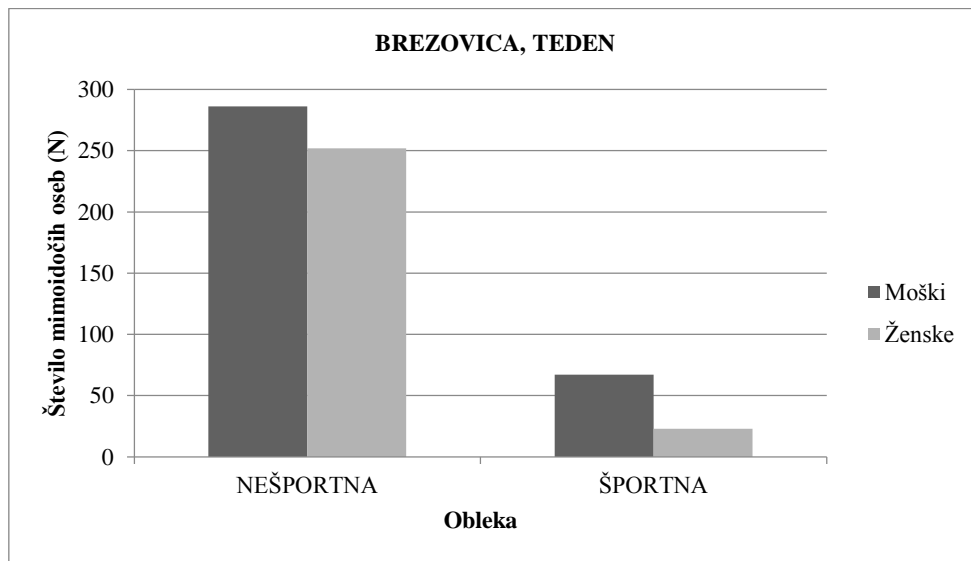
Slika 7: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Brezovica med tednom

Glede na starostno skupino je bilo zabeleženih 5 % otrok, 12 % mladine, 67 % odraslih in 16 % starostnikov (Slika 8).

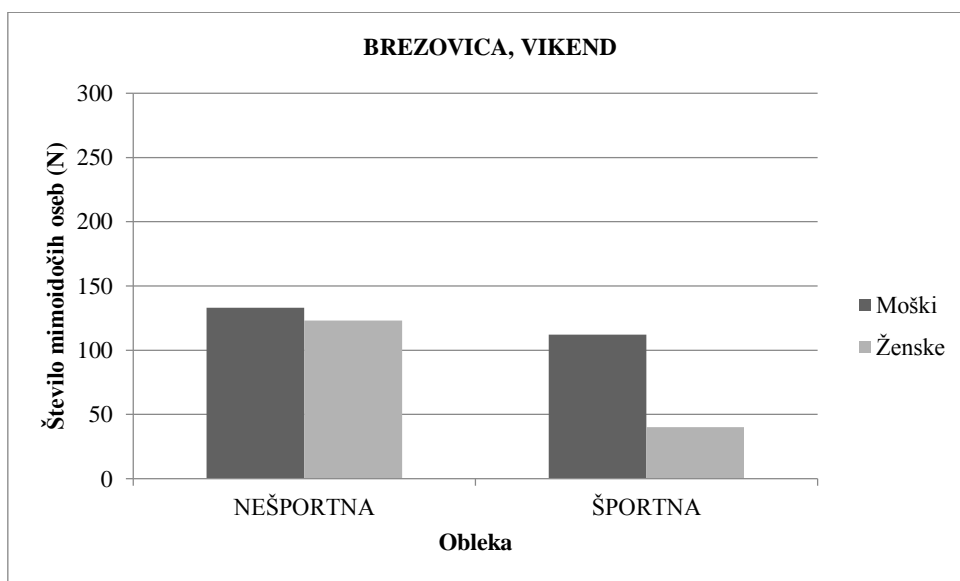
Slika 8: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Brezovica med vikendom

Med tednom smo zabeležili 86 % nešportno oblečenih oseb in 14 % športno oblečenih oseb (Slika 9).

Slika 9: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Brezovica med tednom

Med vikendom smo zabeležili 63 % nešportno oblečenih oseb in 37 % športno oblečenih oseb (Slika 10).

Slika 10: Struktura oseb glede na vrsto oblačila na lokaciji Brezovica med vikendom

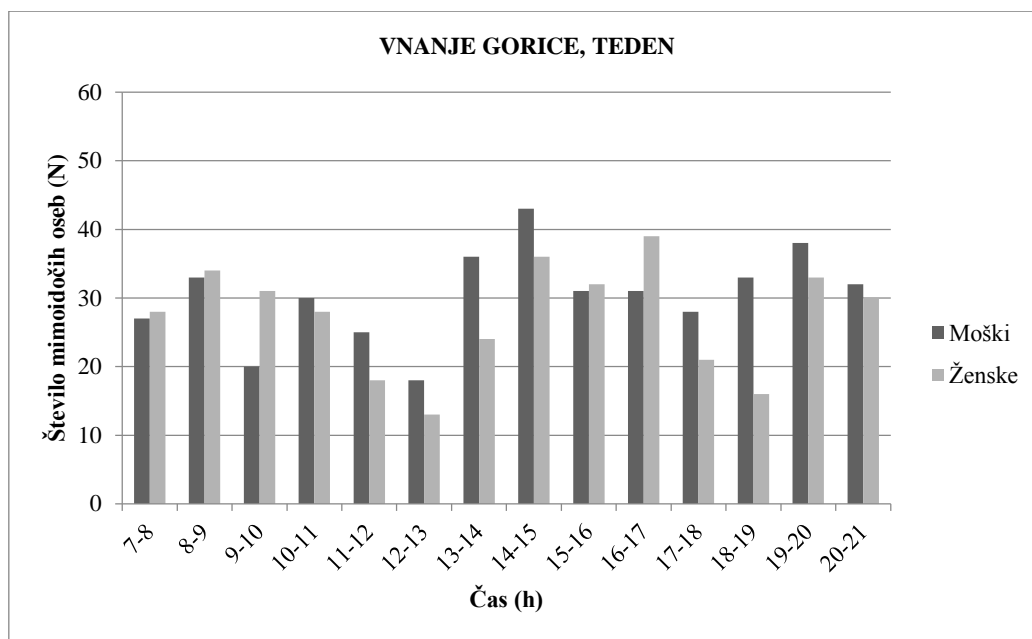
4.1.2 Vnanje Gorice

Merilno mesto Vnanje Gorice je na koordinatah zemljepisne širine 46.010639 in zemljepisne dolžine 14.412865. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Merilno mesto je bilo umeščeno ob križišču Podpeške ceste in Ob Curnovcu.

Skupno število zabeleženih oseb med tednom je bilo 808, od tega 53 % oseb moškega spola in 47 % oseb ženskega spola. Obisk lokacije glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2195 prebivalcev), je 36,8 %.

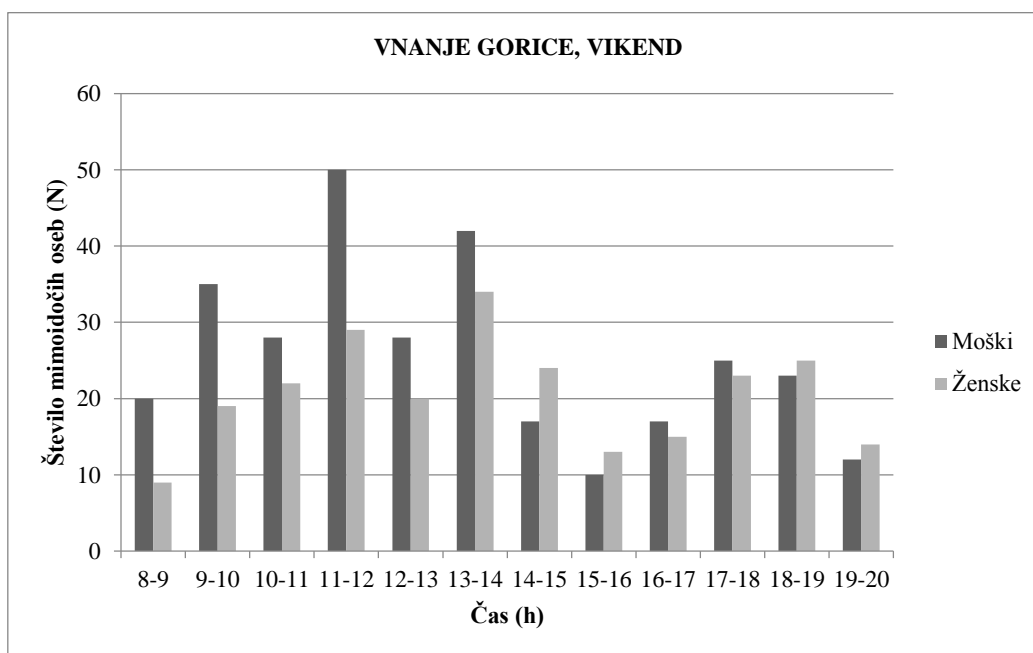
Skupno število zabeleženih oseb med vikendom je bilo 554, od tega 55 % oseb moškega spola in 45 % oseb ženskega spola. Obisk lokacije glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2195 prebivalcev), je 25,2 %.

Število obiskovalcev med tednom se po urah giblje med 31 % in 79 % (Slika 11).

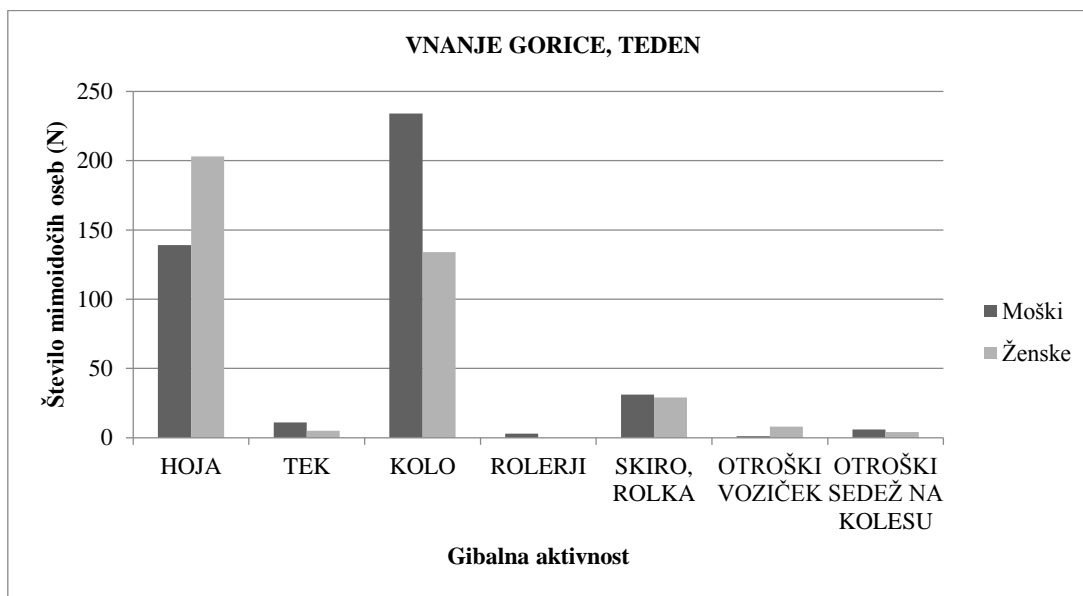
Slika 11: Struktura oseb po urah na lokaciji Vnanje Gorice med tednom

Število obiskovalcev med vikendom po urah se giblje med 13 in 79 (Slika 12).

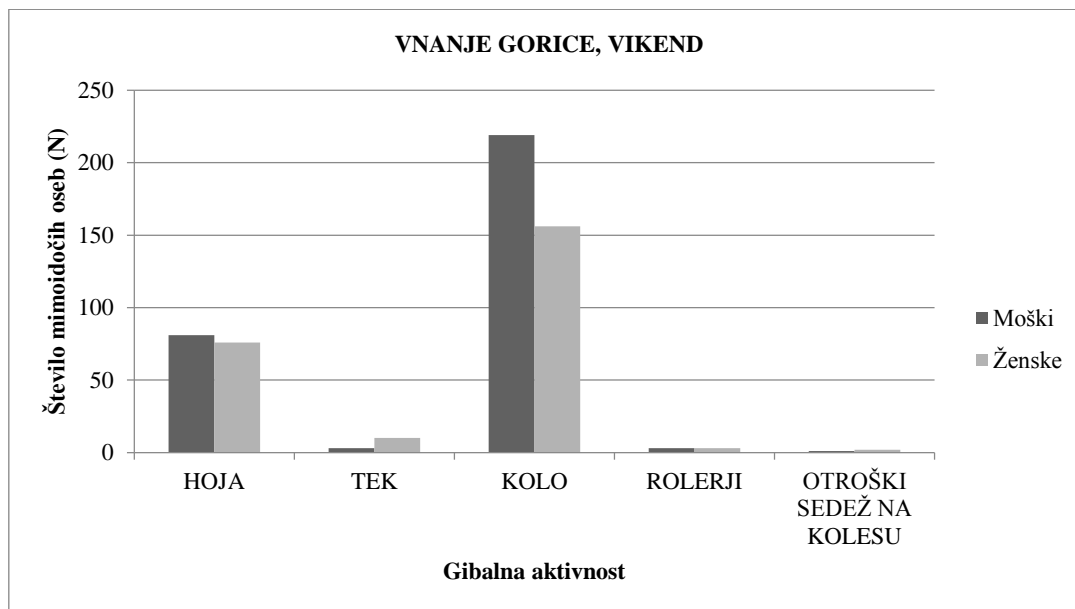
Slika 12: Struktura oseb po urah na lokaciji Vnanje Gorice med vikendom

Najpogostejši zabeleženi gibalni aktivnosti na lokaciji med tednom sta bili hoja (42 %) in kolesarjenje (46 %) (Slika 13).

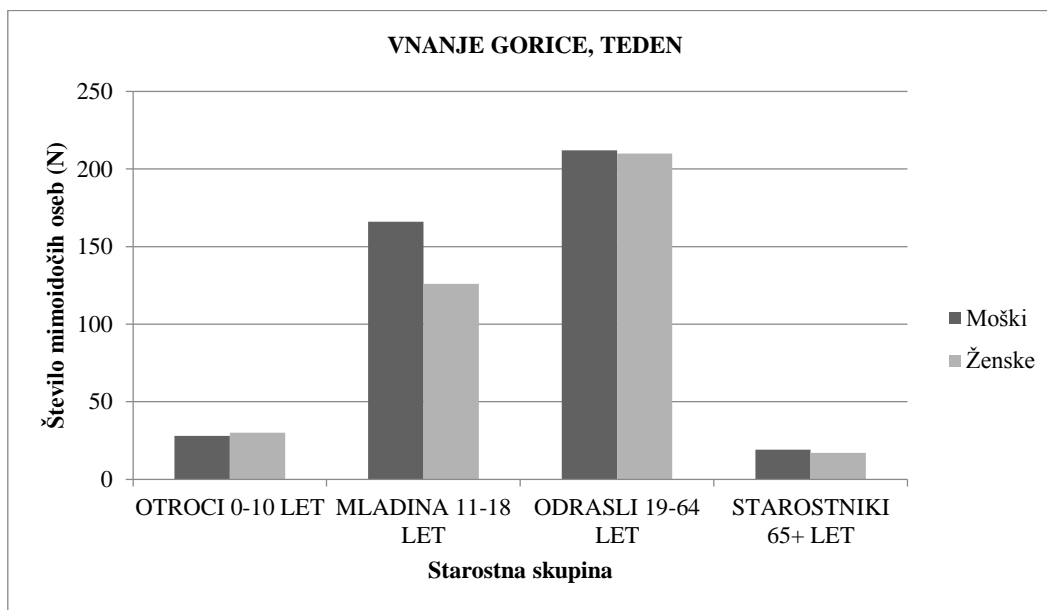
Slika 13: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Vnanje Gorice med tednom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji med vikendom je bilo kolesarjenje (68 %) (Slika 14).

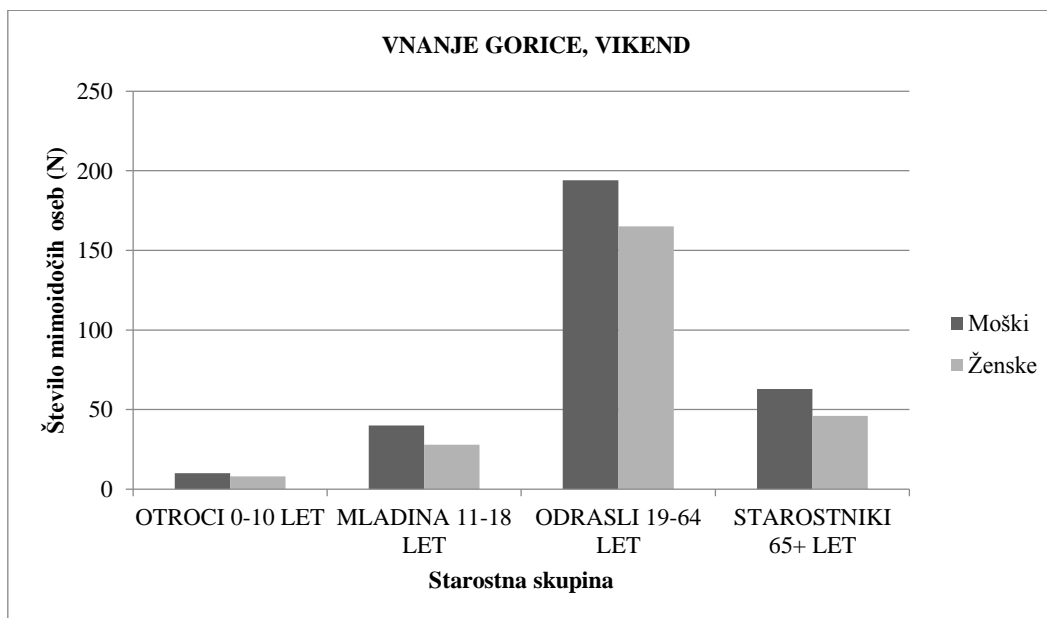
Slika 14: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Vnanje Gorice med vikendom

Glede na starostno skupino je lokacijo med tednom obiskalo 7 % otrok, 36 % mladine, 52 % odraslih in 5 % starostnikov (Slika 15).

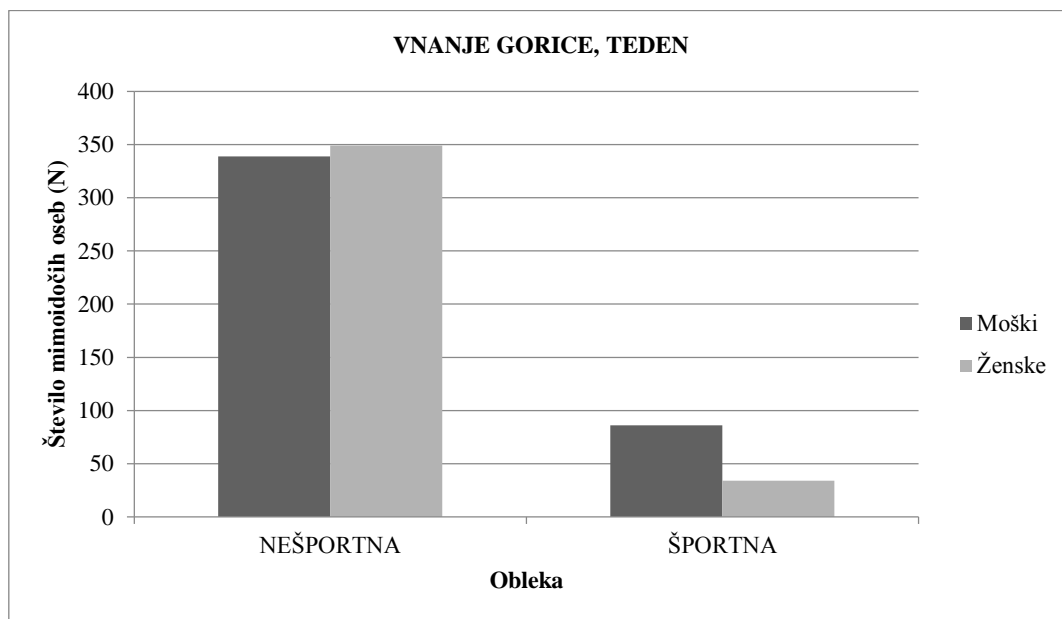
Slika 15: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Vnanje Gorice med tednom

Glede na starostno skupino je lokacijo med vikendom obiskalo 3 % otrok, 12 % mladine, 65 % odraslih in 20 % starostnikov (Slika 16).

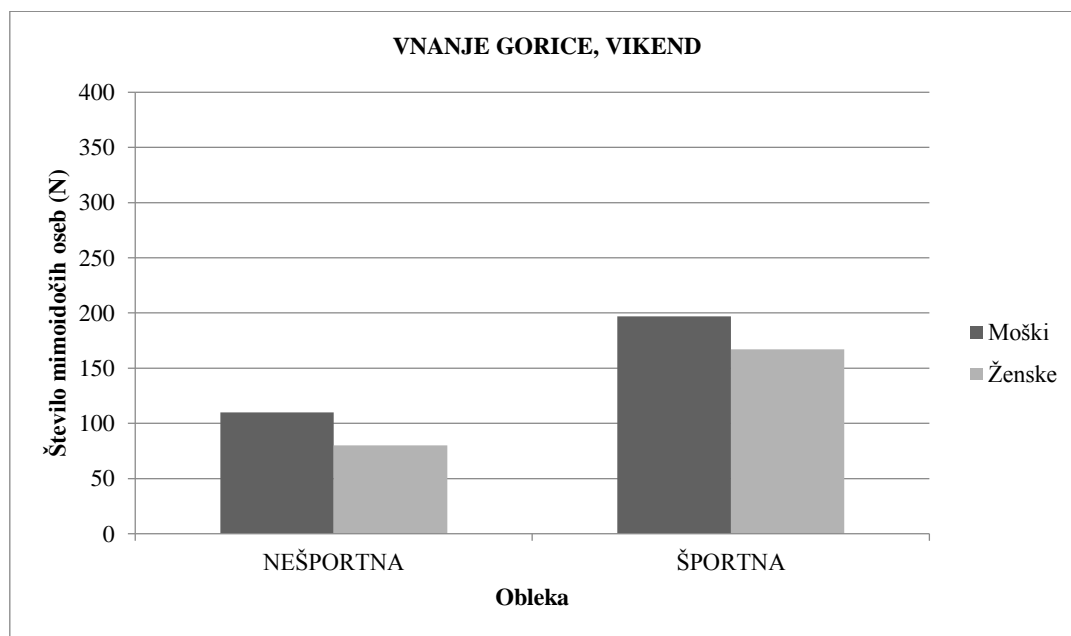
Slika 16: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Vnanje Gorice med vikendom

Med tednom smo zabeležili 85 % nešportno oblečenih oseb in 15 % športno oblečenih oseb (Slika 17).

Slika 17: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Vnanje Gorice med tednom

Med vikendom smo zabeležili 34 % nešportno oblečenih oseb in 66 % športno oblečenih oseb (Slika 18).

Slika 18: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Vnanje Gorice med vikendom

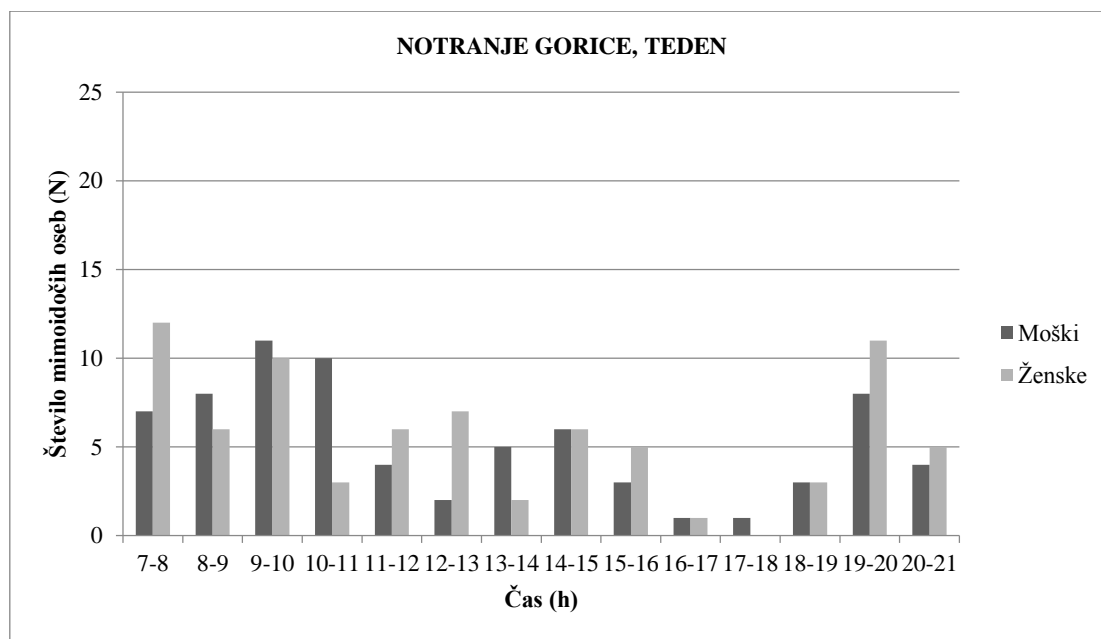
4.1.3 Notranje Gorice

Merilno mesto Notranje Gorice je na koordinatah zemljepisne širine 45.999076 in zemljepisne dolžine 14.403196. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Merilno mesto je bilo v Žabnici. Kineziološko študijo smo opravili 12. 6. 2018 (med tednom) in 10. 6. 2018 (med vikendom).

Skupno število zabeleženih oseb med tednom je bilo 151, od tega 49 % moškega spola in 51 % ženskega spola. Obisk lokacije glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2402 prebivalcev), je 6,3 %.

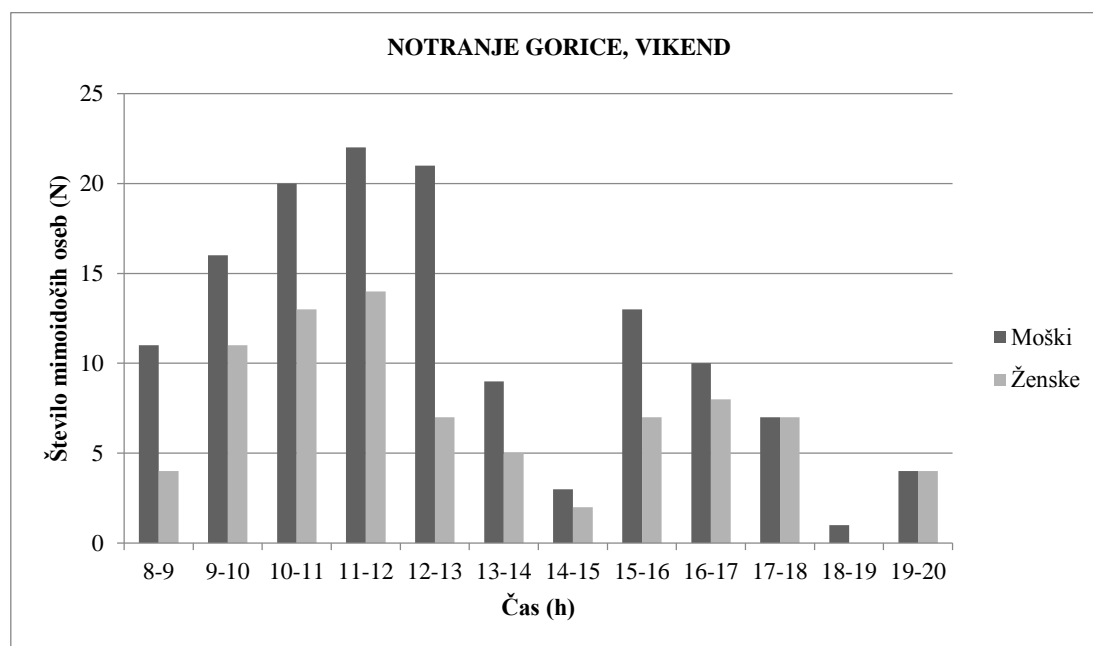
Skupno število zabeleženih oseb med vikendom je bilo 219, od tega 63 % oseb moškega spola in 37 % oseb ženskega spola. Obisk lokacije glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2402 prebivalcev), je 9,1 %.

Število obiskovalcev med tednom po urah giblje med 1 in 21 (Slika 19).

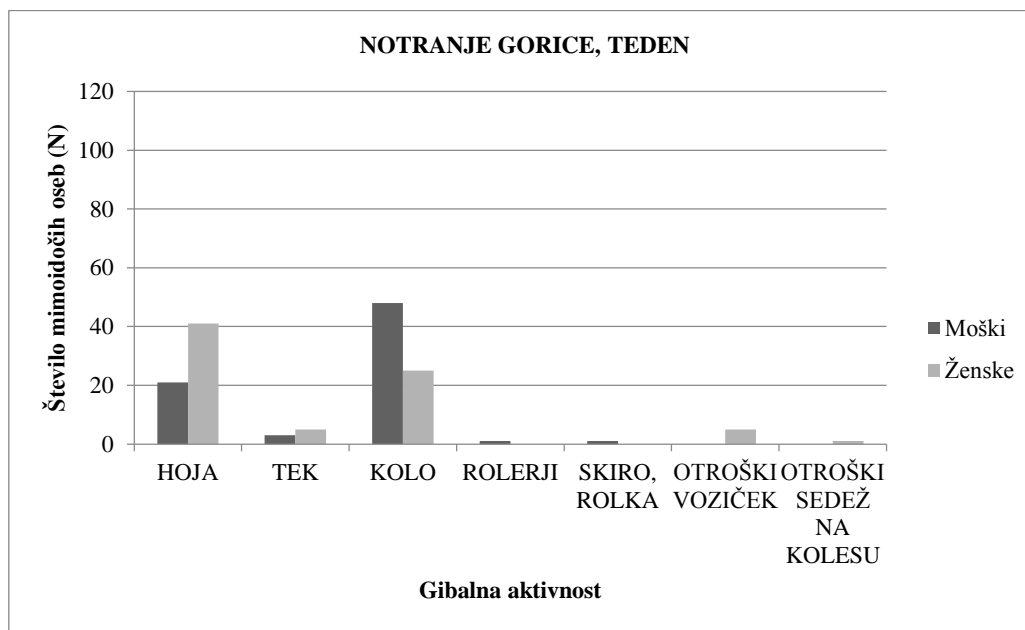
Slika 19: Struktura oseb po urah na lokaciji Notranje Gorice med tednom

Število obiskovalcev med vikendom po urah se giblje med 1 in 36 (Slika 20).

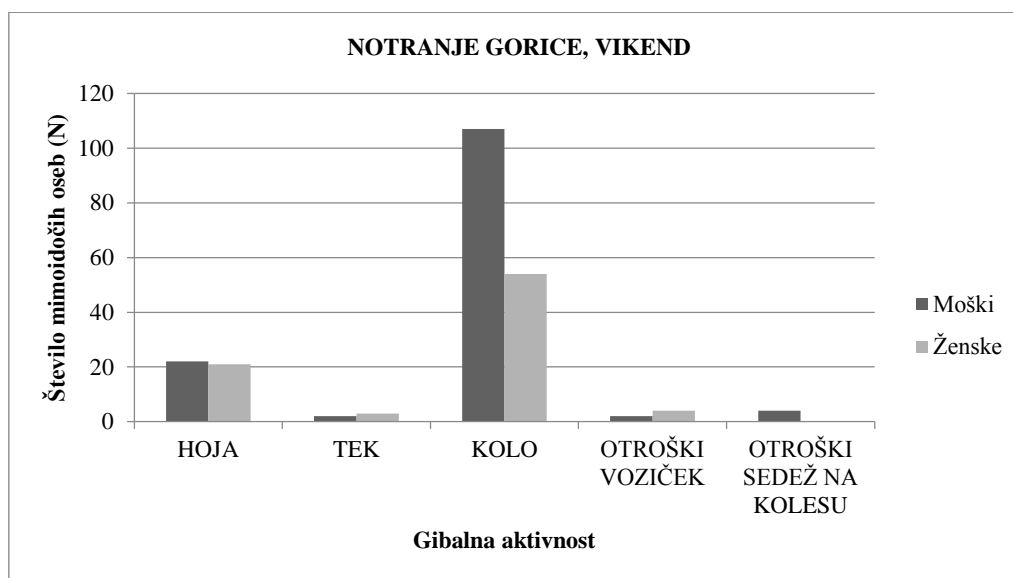
Slika 20: Struktura oseb po urah na lokaciji Notranje Gorice med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji med tednom je bilo kolesarjenje (48 %) (Slika 21).

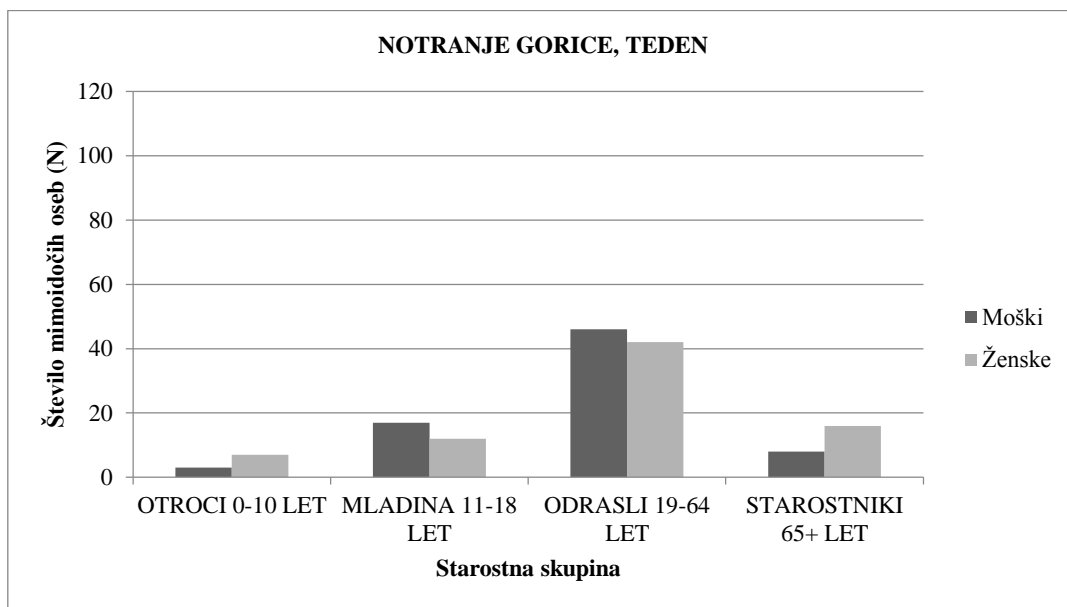
Slika 21: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Notranje Gorice med tednom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji med vikendom je bilo kolesarjenje (74 %) (Slika 22).

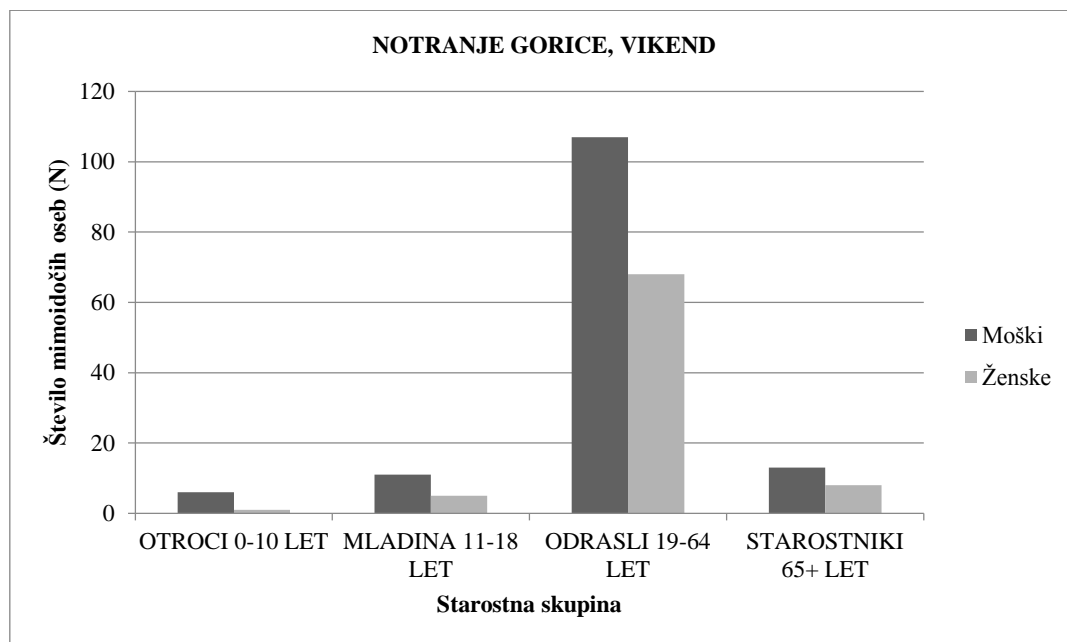
Slika 22: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Notranje Gorice med vikendom

Glede na starostno skupino je lokacijo med tednom obiskalo 7 % otrok, 19 % mladine, 58 % odraslih in 16 % starostnikov (Slika 23).

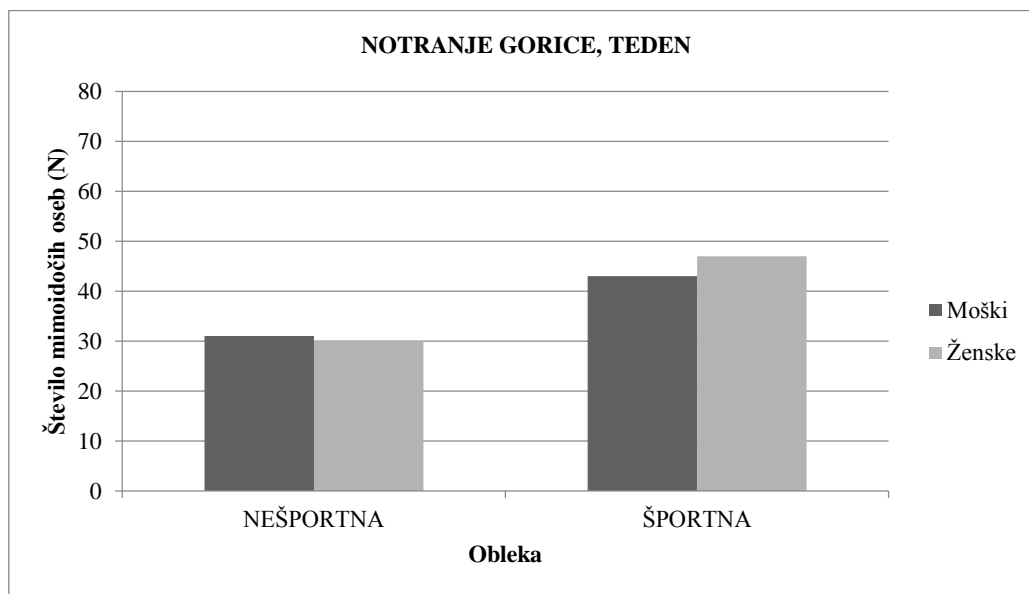
Slika 23: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Notranje Gorice med tednom

Glede na starostno skupino je lokacijo med vikendom obiskalo 3 % otrok, 7 % mladine, 80 % odraslih in 10 % starostnikov (Slika 24).

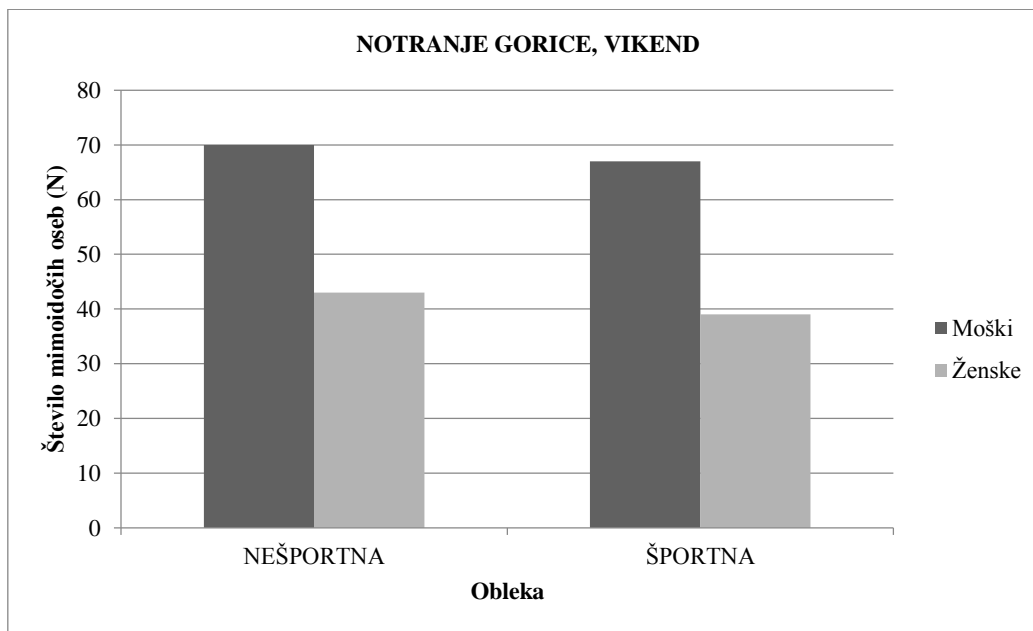
Slika 24: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Notranje Gorice med vikendom

Med tednom smo zabeležili 40 % nešportno oblečenih oseb in 60 % športno oblečenih oseb (Slika 25).

Slika 25: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Notranje Gorice med tednom

Med vikendom smo zabeležili 52 % nešportno oblečenih oseb in 48 % športno oblečenih oseb (Slika 26).

Slika 26: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Notranje Gorice med vikendom

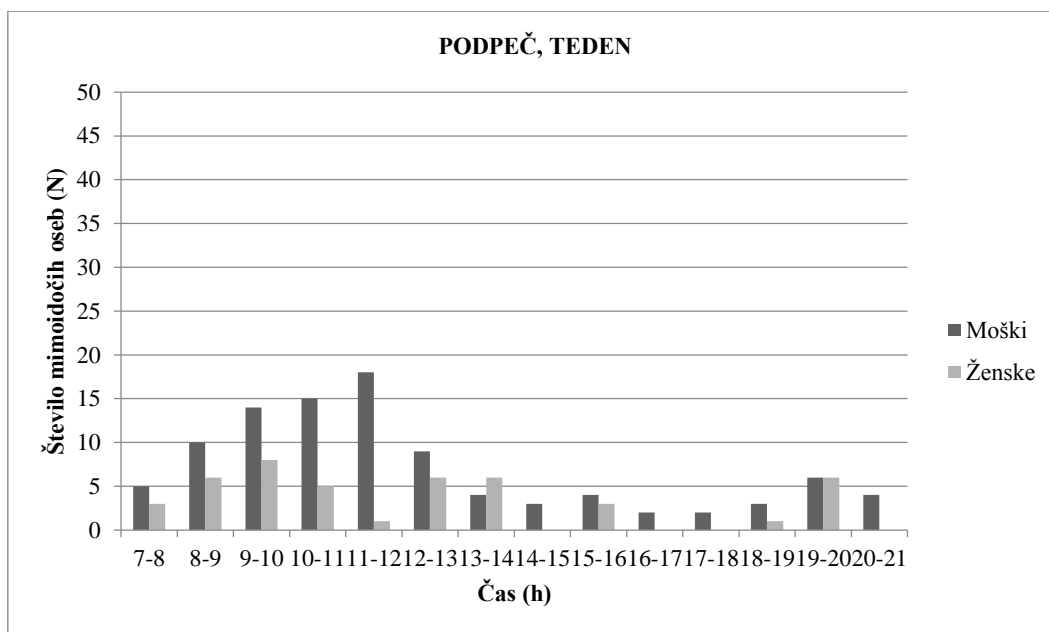
4.1.4 Podpeč

Merilno mesto Podpeč je na koordinatah zemljepisne širine 45.974719 in zemljepisne dolžine 14.419517. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD).

Skupno število zabeleženih oseb med tednom je znašalo 141, od tega je bilo 69 % oseb moškega spola in 31 % oseb ženskega spola. Obisk lokacije glede na število prebivalcev krajevnne skupnosti, v kateri je lokacija, je 4,8 %.

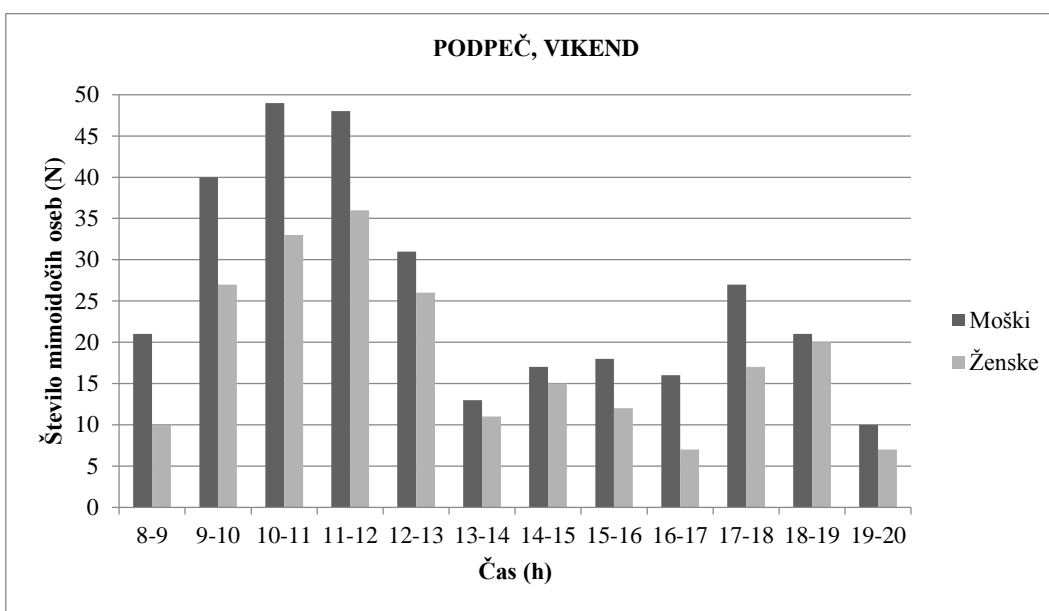
Skupaj smo med vikendom zabeležili 532 oseb, od tega 58 % oseb moškega spola in 42 % oseb ženskega spola. Obisk lokacije v primerjavi s številom prebivalcev krajevnne skupnosti, v kateri je lokacija (2998 prebivalcev), je 17,7 %.

Število obiskovalcev med tednom se po urah giblje med 2 in 19 (Slika 27).

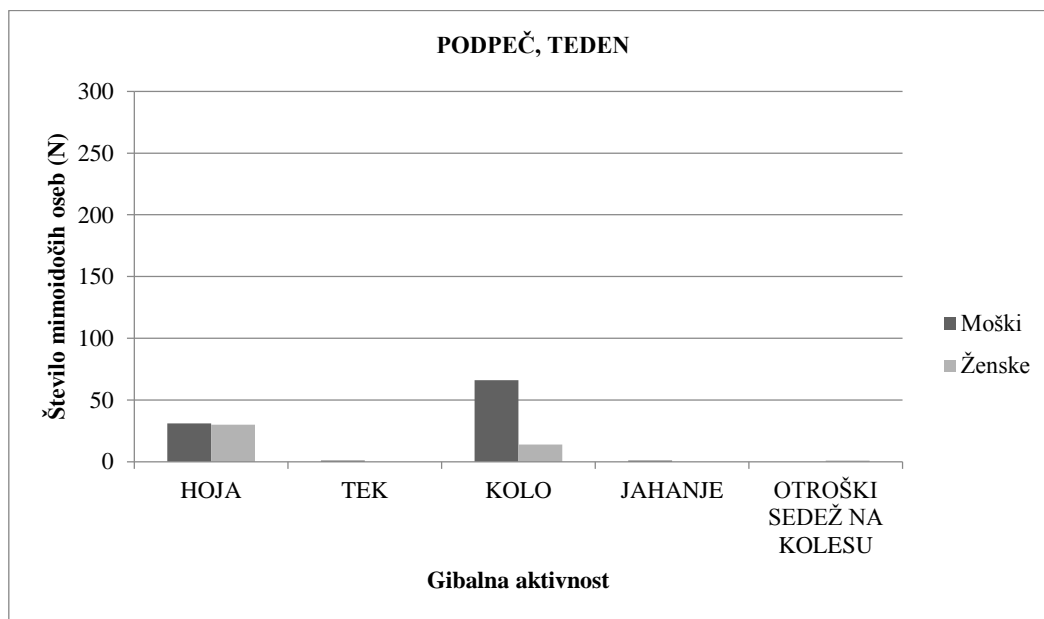
Slika 27: Struktura oseb po urah na lokaciji Podpeč med tednom

Število obiskovalcev med vikendom po urah se giblje med 17 in 84 (Slika 28).

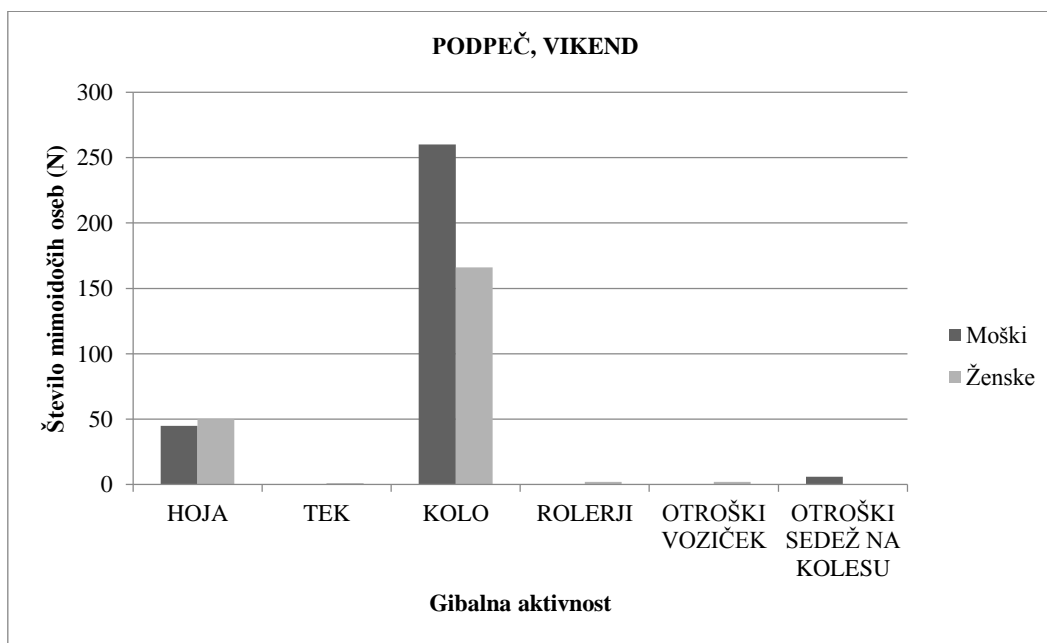
Slika 28: Struktura oseb po urah na lokaciji Podpeč med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji med tednom je bilo kolesarjenje (46 %) (Slika 29).

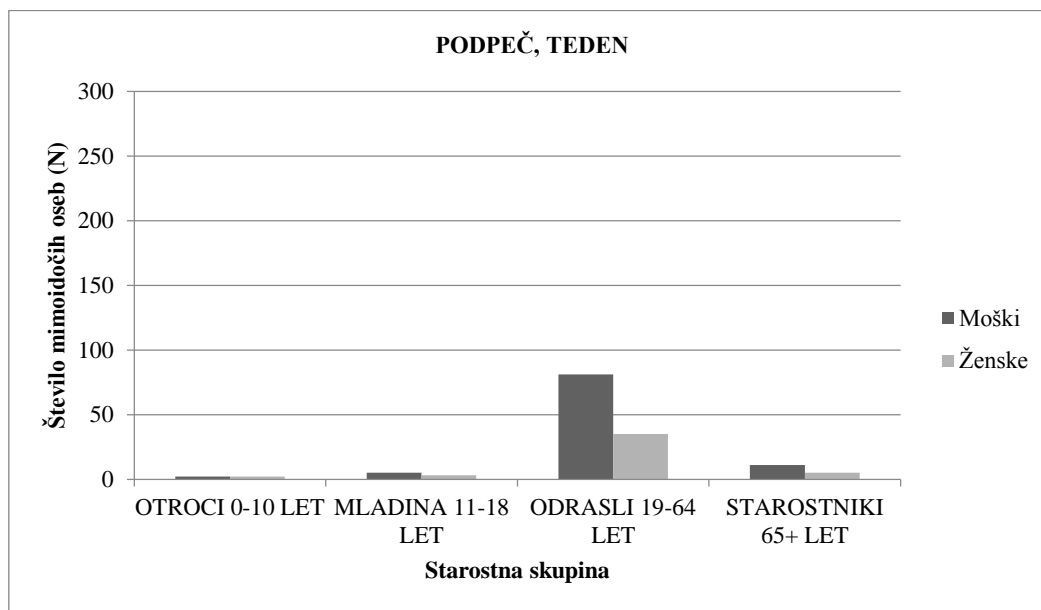
Slika 29: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Podpeč med tednom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji Podpeč med vikendom je bilo kolesarjenje (80 %) (Slika 30).

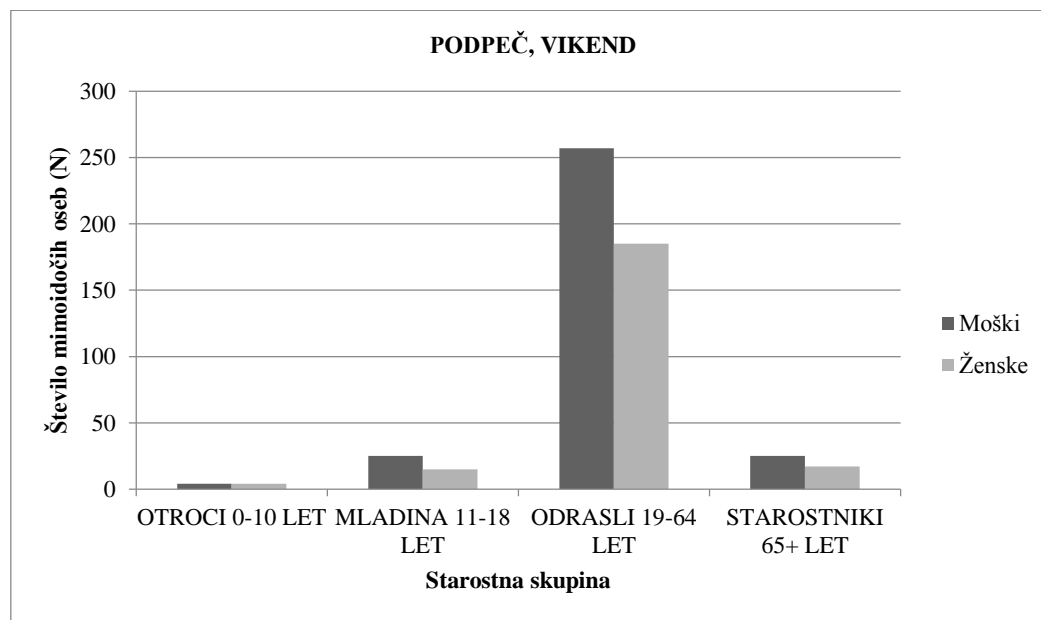
Slika 30: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Podpeč med vikendom

Glede na starostno skupino je lokacijo med tednom obiskalo 3 % otrok, 6 % mladine, 81 % odraslih in 10 % starostnikov (Slika 31).

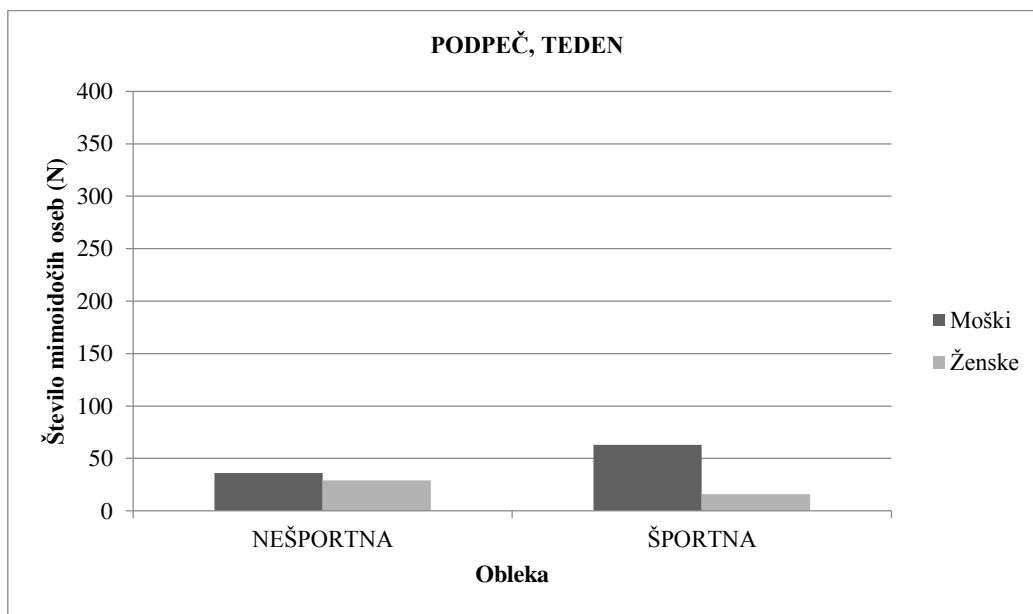
Slika 31: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Podpeč med tednom

Glede na starostno skupino so lokacijo med vikendom obiskali 2 % otrok, 7 % mladine, 83 % odraslih in 8 % starostnikov (Slika 32).

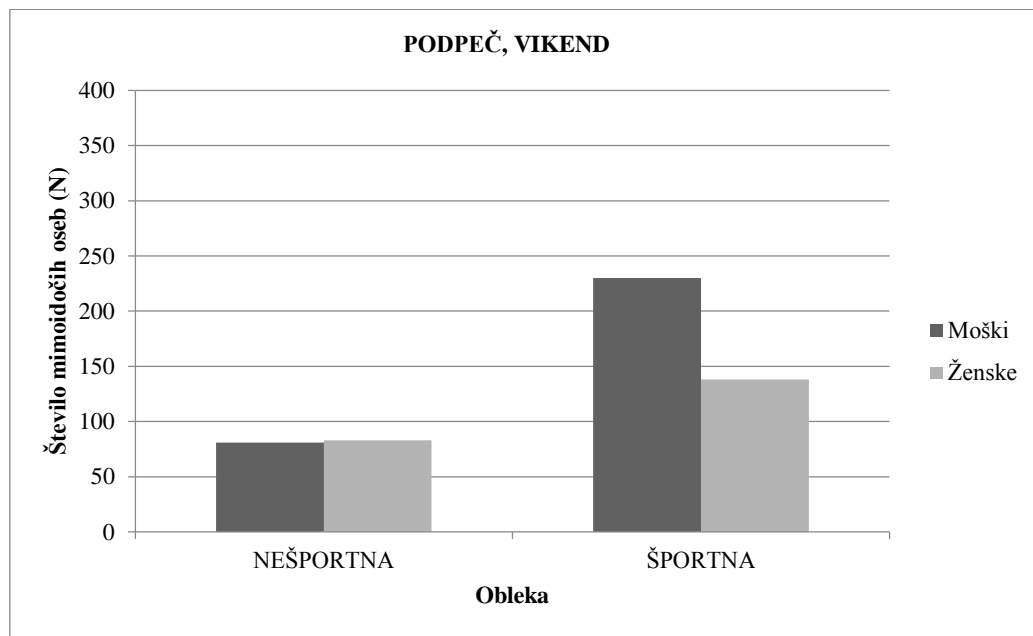
Slika 32: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Podpeč med vikendom

Med tednom smo zabeležili 45 % nešportno oblečenih oseb in 55 % športno oblečenih oseb (Slika 33).

Slika 33: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Podpeč med tednom

Med vikendom smo zabeležili 31 % nešportno oblečenih oseb in 69 % športno oblečenih oseb (Slika 34).

Slika 34: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Podpeč med vikendom

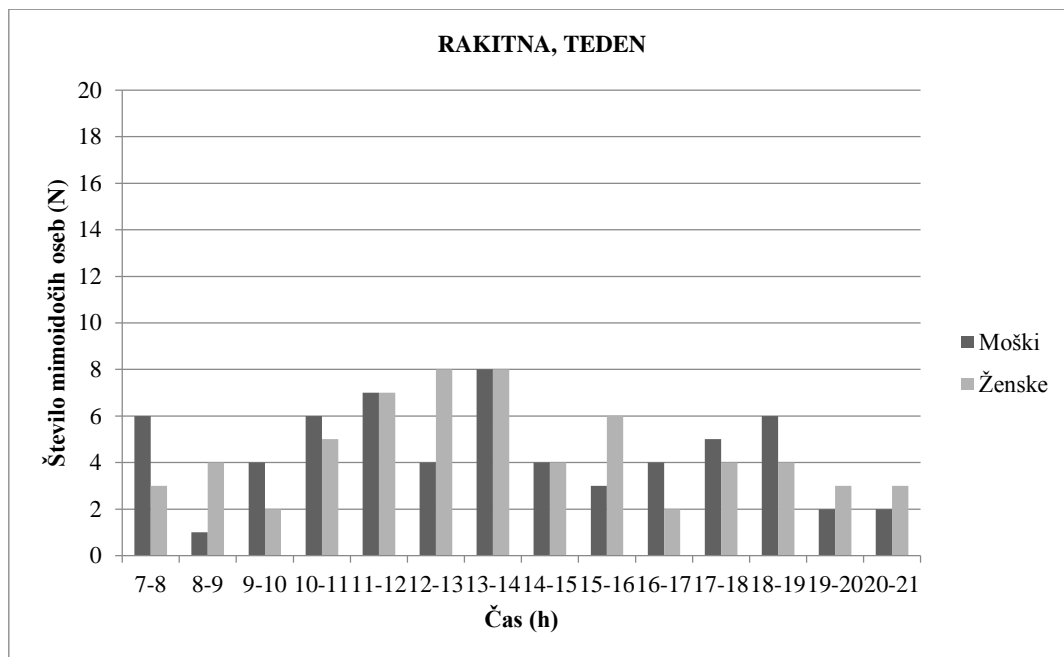
4.1.6 Rakitna

Merilno mesto Rakitna je na koordinatah zemljepisne širine 45.890341 in zemljepisne dolžine 14.435083. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Kineziološko raziskavo smo opravili 6. 6. 2018 (med tednom) in 16. 6. 2018 (med vikendom). Merilno mesto je bilo ob križišču med centrom vasi in jezerom.

Skupno število zabeleženih oseb med tednom je znašalo 125, od tega je bilo 50 % oseb moškega spola in 50 % oseb ženskega spola. Obisk lokacije je bil glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (672 prebivalcev), 18,6 %.

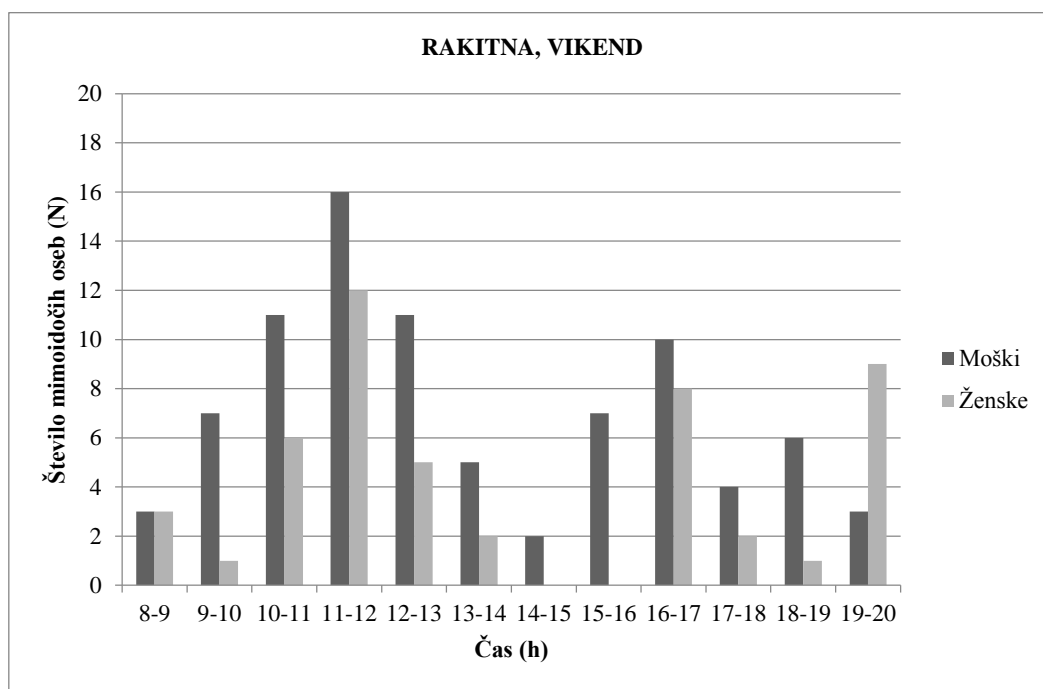
Skupno smo med vikendom zabeležili 134 oseb, od tega 63 % oseb moškega spola in 37 % oseb ženskega spola. Obisk lokacije glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (672 prebivalcev), je 19,9 %.

Število obiskovalcev med tednom se po urah giblje med 5 in 16 (Slika 35).

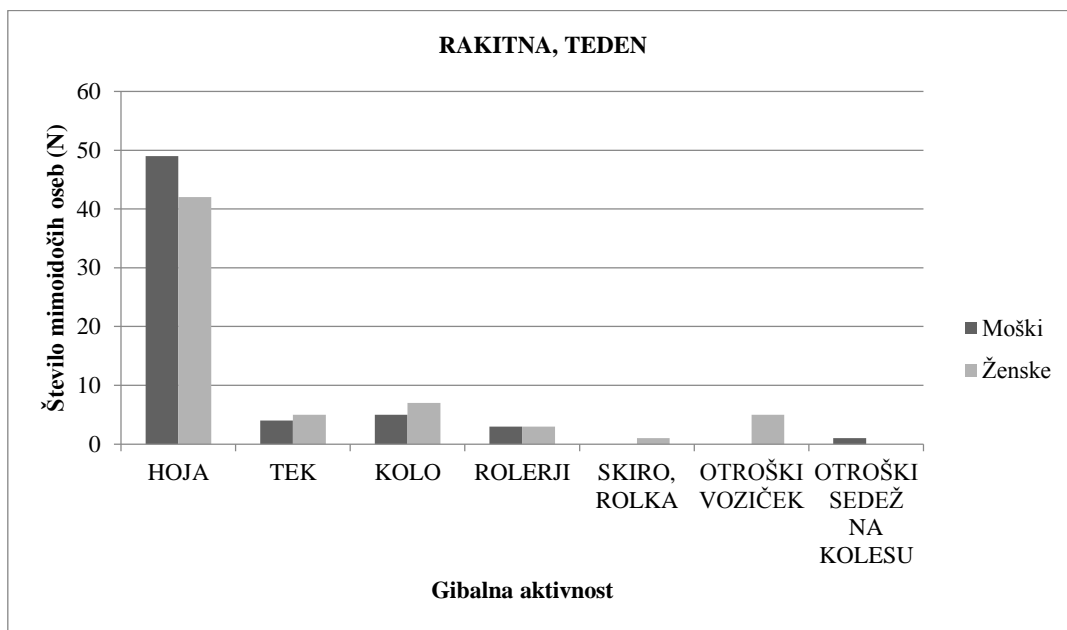
Slika 35: Struktura oseb po urah na lokaciji Rakitna med tednom

Število obiskovalcev Rakitne med vikendom se po urah giblje med 2 in 28 (Slika 36).

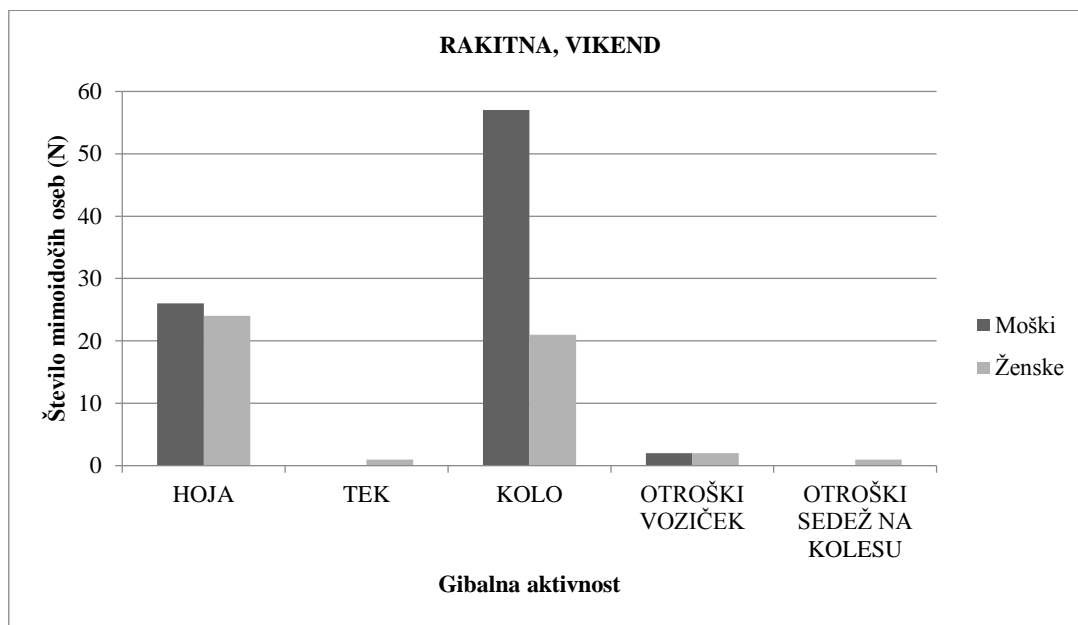
Slika 36: Struktura oseb po urah na lokaciji Rakitna med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji med tednom je bila hoja (73 %) (Slika 37).

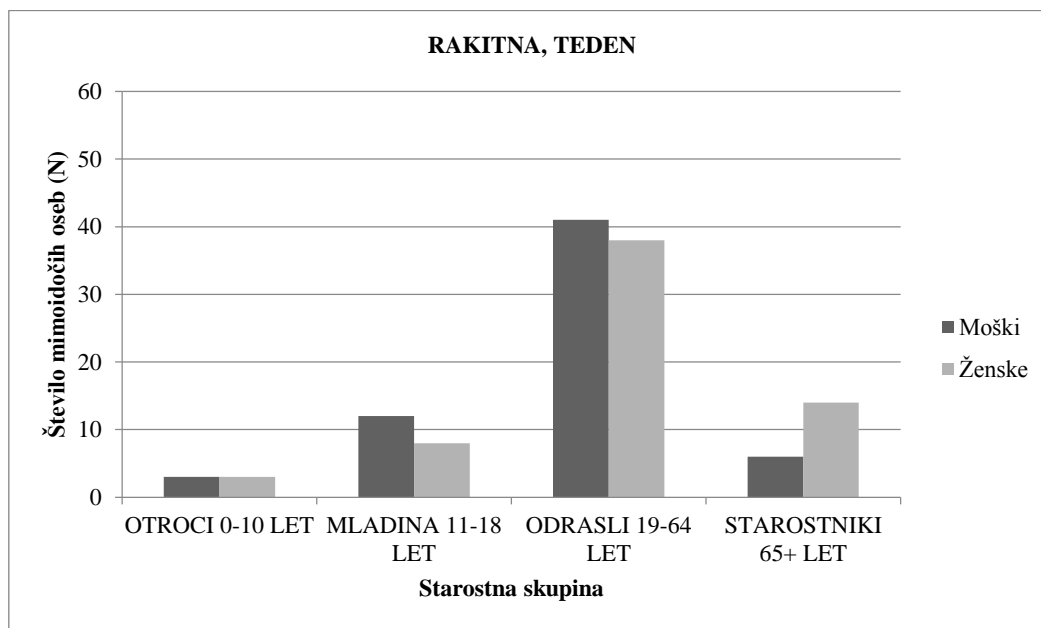
Slika 37: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Rakitna med tednom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji Rakitna med vikendom je bilo kolesarjenje (58 %) (Slika 38).

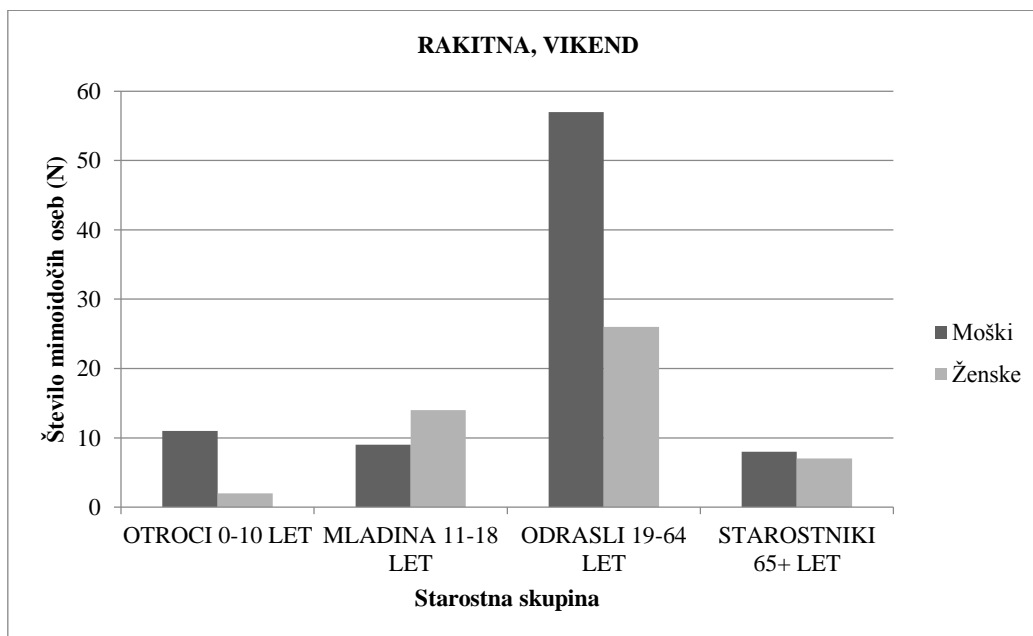
Slika 38: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Rakitna med vikendom

Glede na starostno skupino je Rakitno med tednom obiskalo 5 % otrok, 16 % mladine, 63 % odraslih in 16 % starostnikov (Slika 39).

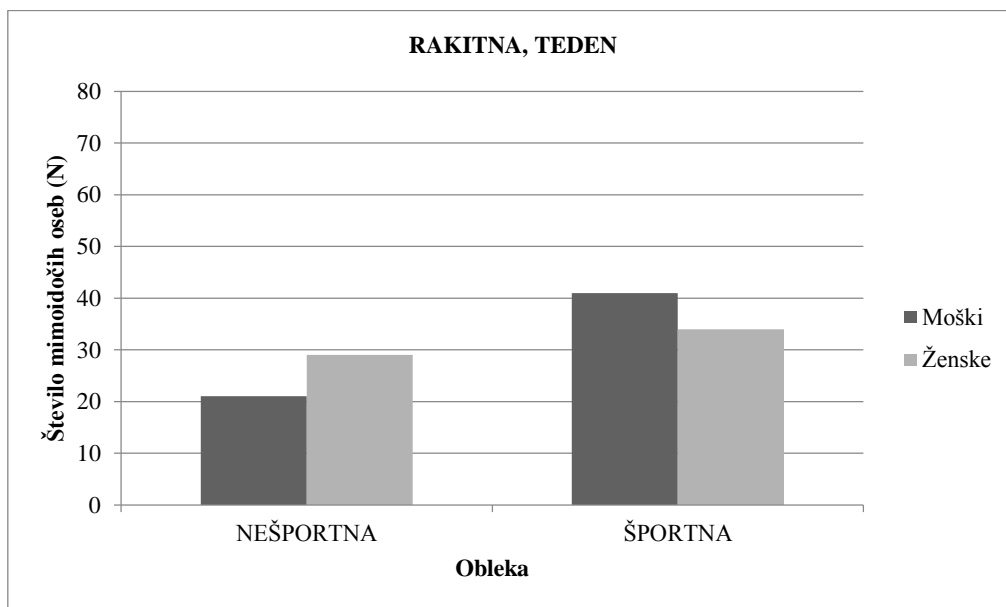
Slika 39: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Rakitna med tednom

Glede na starostno skupino je Rakitno med vikendom obiskalo 10 % otrok, 17 % mladine, 62 % odraslih in 11 % starostnikov (Slika 40).

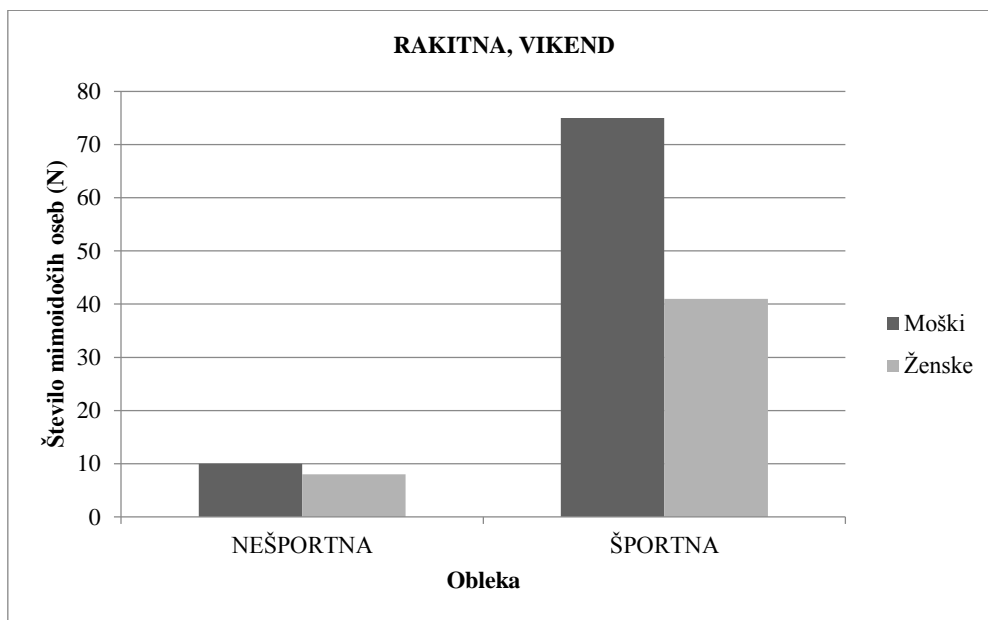
Slika 40: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Rakitna med vikendom

Med tednom smo zabeležili 40 % nešportno oblečenih oseb in 60 % športno oblečenih oseb (Slika 41).

Slika 41: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Rakitna med tednom

Med vikendom smo na Rakitni zabeležili 13 % nešportno oblečenih oseb in 87 % športno oblečenih oseb (Slika 42).

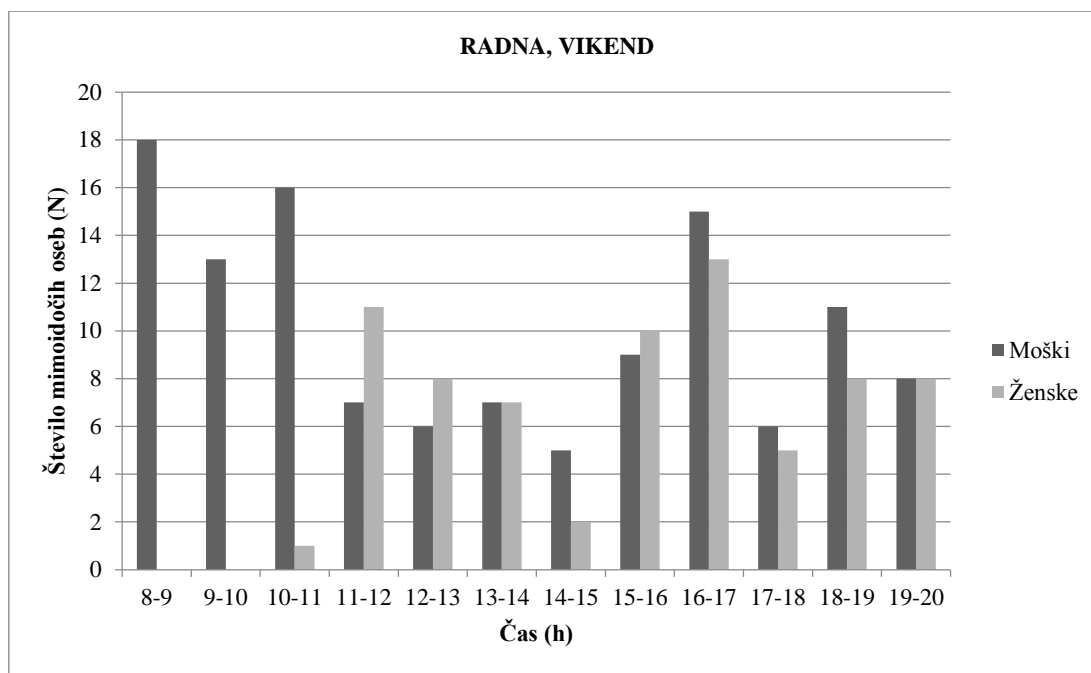
Slika 42: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Rakitna med vikendom

4.1.7 Radna

Merilno mesto Radna se nahaja na koordinatah zemljepisne širine 46.027494 in zemljepisne dolžine 14.418608. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Kineziološko študijo smo opravili med vikendom, dne 10. 6. 2018. Športni park Radna nudi brezplačno uporabo igrišča za košarko, igrišča za nogomet, balinišča in otroških igral. Športne površine in športni objekti so ustrezno urejeni in vzdrževani. V neposredni bližini športnega parka je možno brezplačno parkiranje na velikem makadamskem parkirišču. Dodatna prednost je možnost uporabe sanitarij.

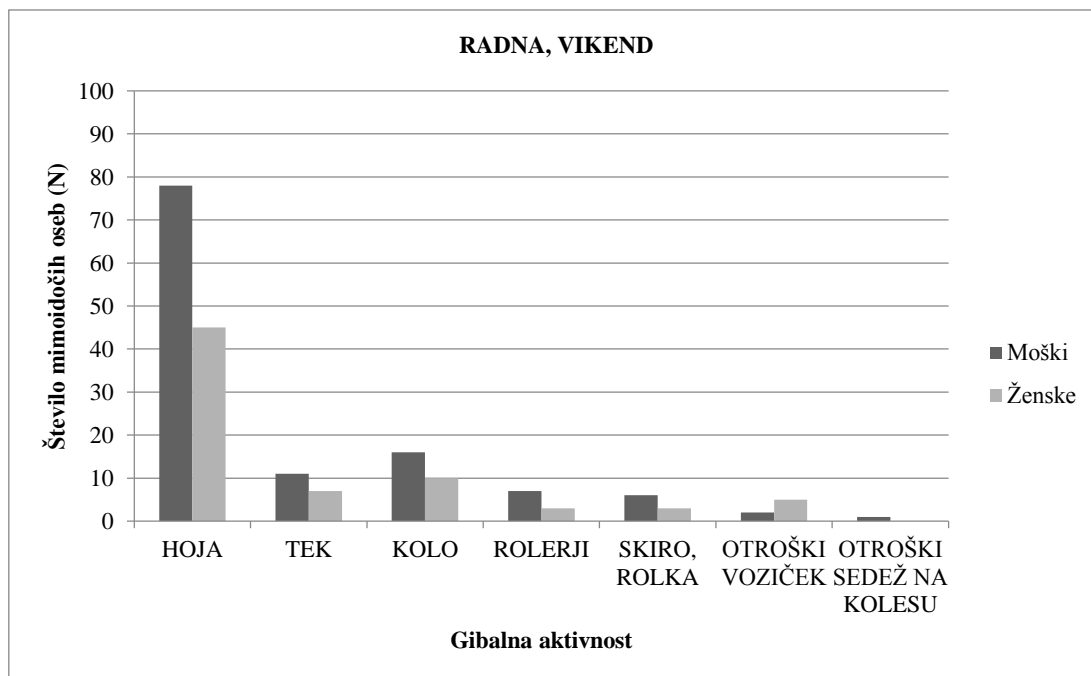
Skupno število zabeleženih oseb med vikendom je znašalo 194 , od tega je bilo 62 % oseb moškega spola in 38 % oseb ženskega spola. Obisk športnega parka Radna je glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2862 prebivalcev), 14,8 %.

Število obiskovalcev med vikendom se po urah giblje med 7 in 28 (Slika 43).

Slika 43: Struktura oseb po urah na lokaciji Radna med vikendom

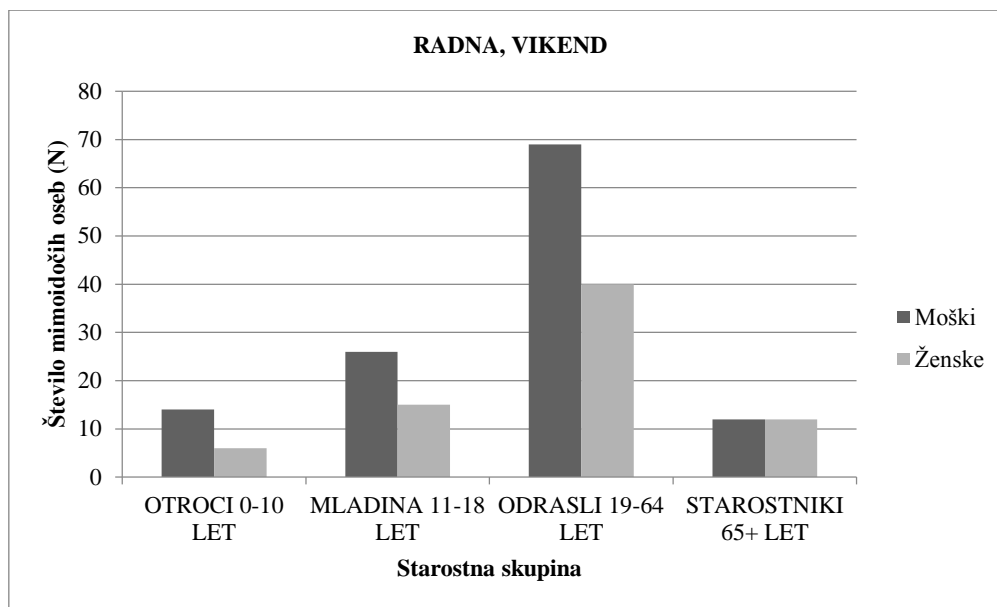
Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji Radna med vikendom je bila hoja (63 %) (Slika 44).

Slika 44: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Radna med vikendom

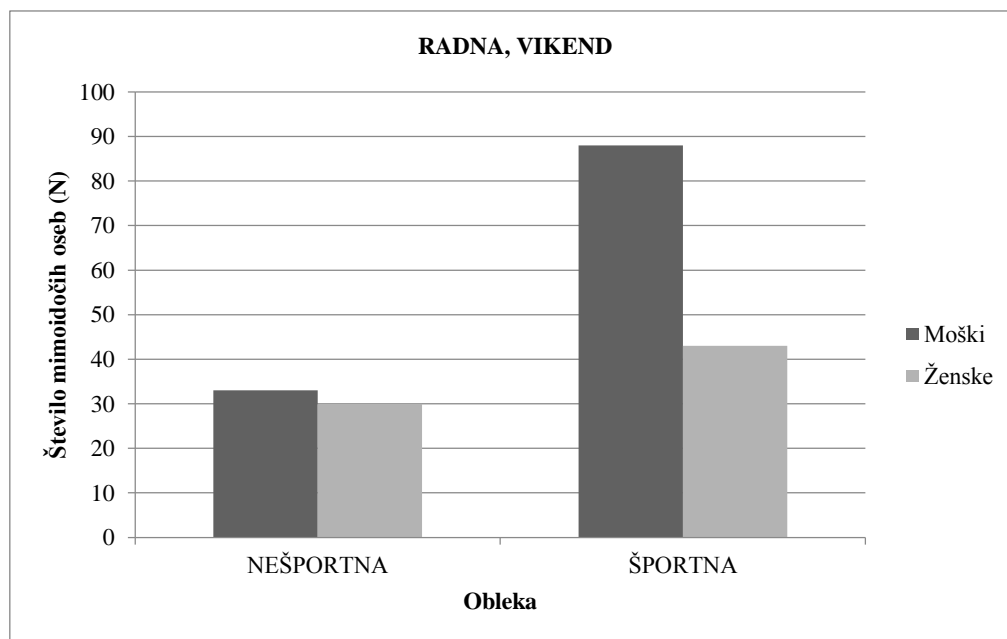
Najpogostejše gibalno športne aktivnosti ni mogoče določiti, saj merilec ni zabeležil nobene tovrstne aktivnosti.

Glede na starostno skupino Radna med vikendom obišče 10 % otrok, 21 % mladine, 56 % odraslih in 13 % starostnikov (Slika 45).

Slika 45: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Radna med vikendom

Med vikendom smo zabeležili 32 % nešportno oblečenih oseb in 68 % športno oblečenih oseb (Slika 46).

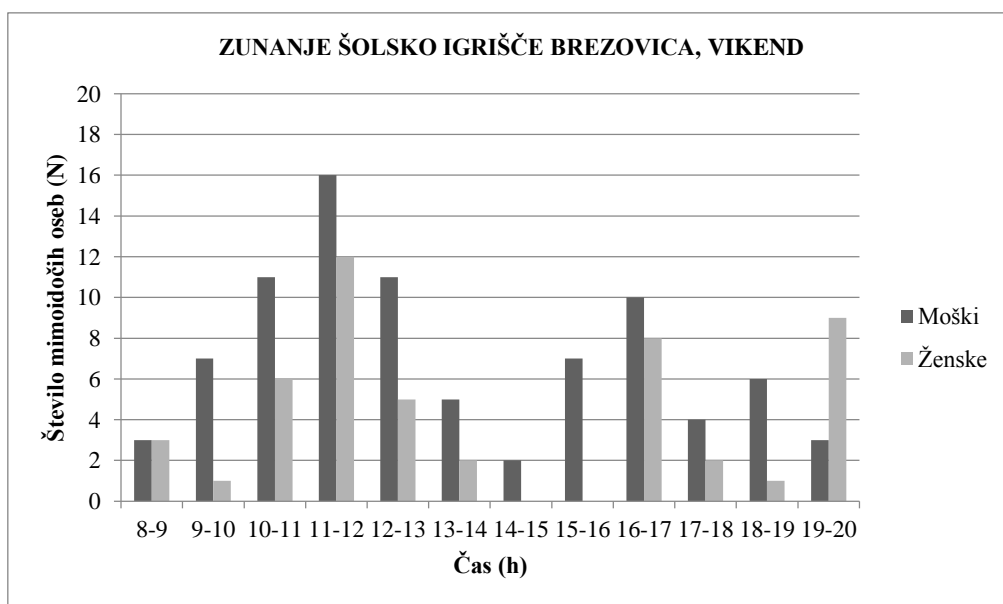
Slika 46: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Radna med vikendom

4.1.8 Zunanje šolsko igrišče Brezovica

Zunanje šolsko igrišče Osnovne šole Brezovica pri Ljubljani se nahaja na koordinatah zemljepisne širine 46.017774 in zemljepisne dolžine 14.412518. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Kineziološka študija je bila opravljena med vikendom, dne 10. 6. 2018. Zunanje šolsko igrišče obsega igrišče za košarko, igrišče za nogomet, pokrito večnamensko dvorano in otroško igrišče z različnimi plezalnimi elementi. Dostop do zunanjih igrišč je prost. Uporaba večnamenske dvorane za skupine je mogoča po predhodnem dogovoru. Igrišča so urejena. Dodatna prednost je dostop do pitnika s svežo vodo, ki je ob košarkaškem igrišču.

Skupaj smo na zunanjem igrišču Osnovne šole Brezovica zabeležili 93 oseb, od tega 63 % oseb moškega spola in 37 % oseb ženskega spola. Lokacijo je glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija, obiskalo 3,25 %.

Analiza obiska kaže, da je zunanje šolsko igrišče Brezovica obiskano čez cel dan, število obiskovalcev pa se po urah giblje med 2 in 28. Obisk je nekoliko manjši med 14. in 16. uro, verjetno zaradi ure dneva (kosilo) in visokih dnevnih temperatur (Slika 47).

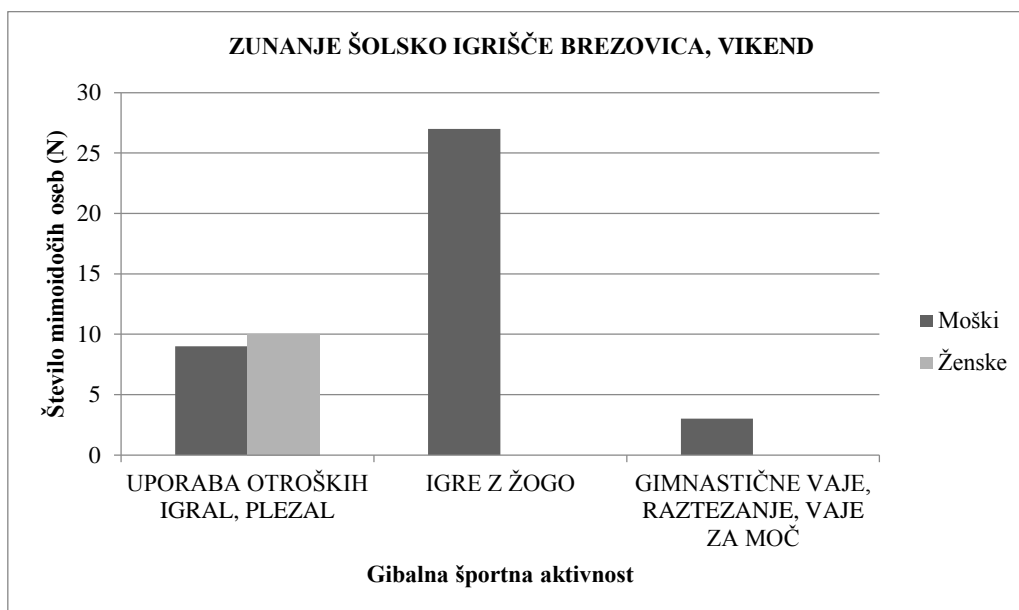
Slika 47: Struktura oseb po urah na lokaciji zunanje šolsko igrišče Brezovica med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji zunanje šolsko igrišče Brezovica je bila hoja % (Slika 48).

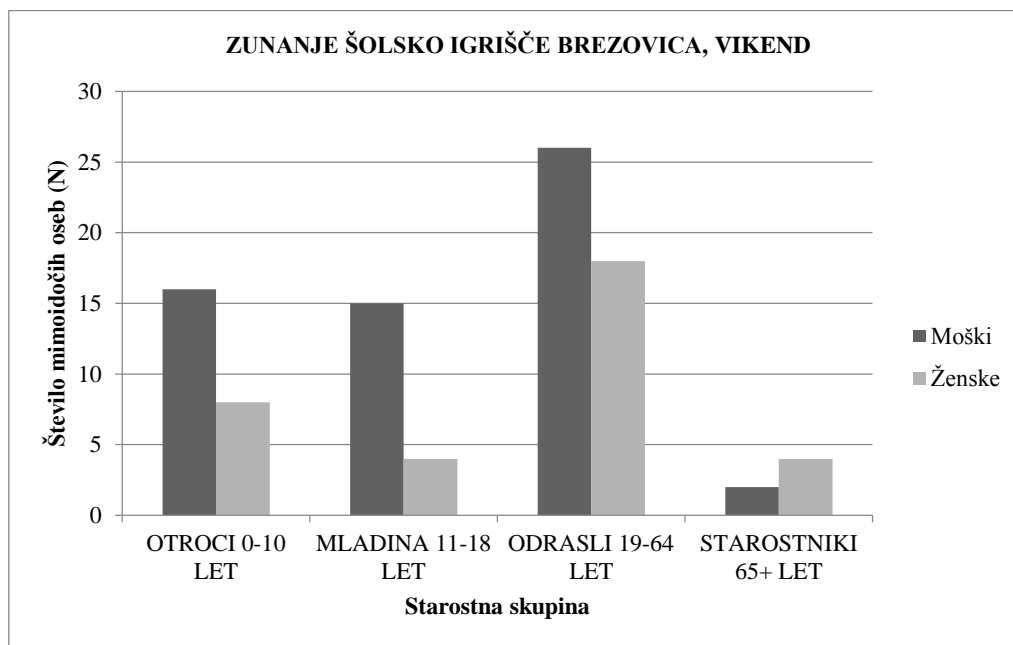
Slika 48: Struktura oseb glede na vrsto gibalne aktivnosti na lokaciji zunanje šolsko igrišče Brezovica med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna športna aktivnost so bile igre z žogo (Slika 49).

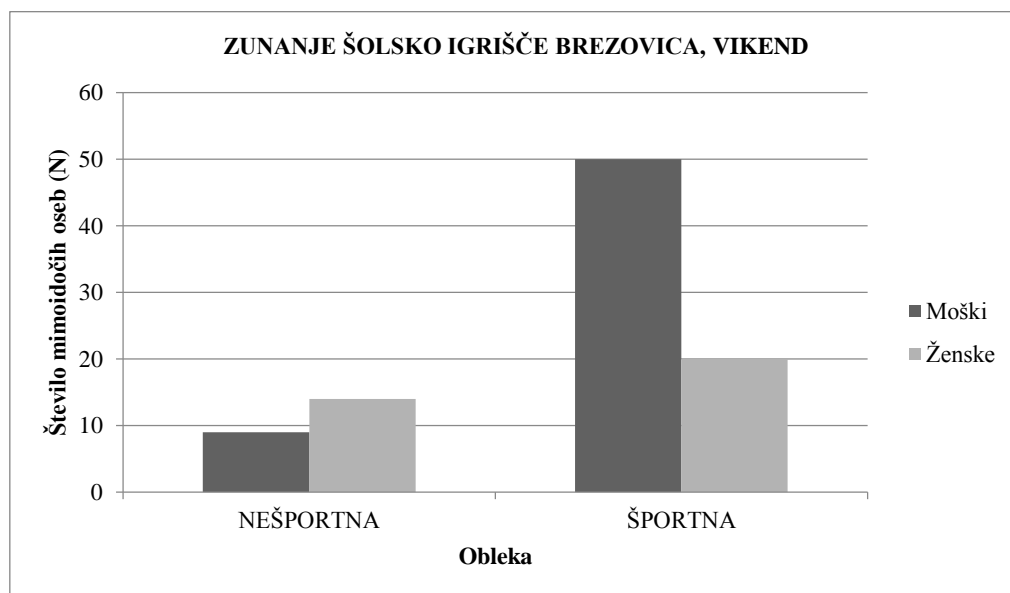
Slika 49: Struktura oseb glede na gibalno športno aktivnost na lokaciji zunanje šolsko igrišče Brezovica med vikendom

Glede na starostno skupino je zunanje šolsko igrišče Brezovica obiskalo 26 % otrok, 20 % mladine, 47 % odraslih in 7 % starostnikov (Slika 50).

Slika 50: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji zunanje šolsko igrišče Brezovica med vikendom

Zabeležili smo 25 % nešportno oblečenih oseb in 75 % športno oblečenih oseb (Slika 51).

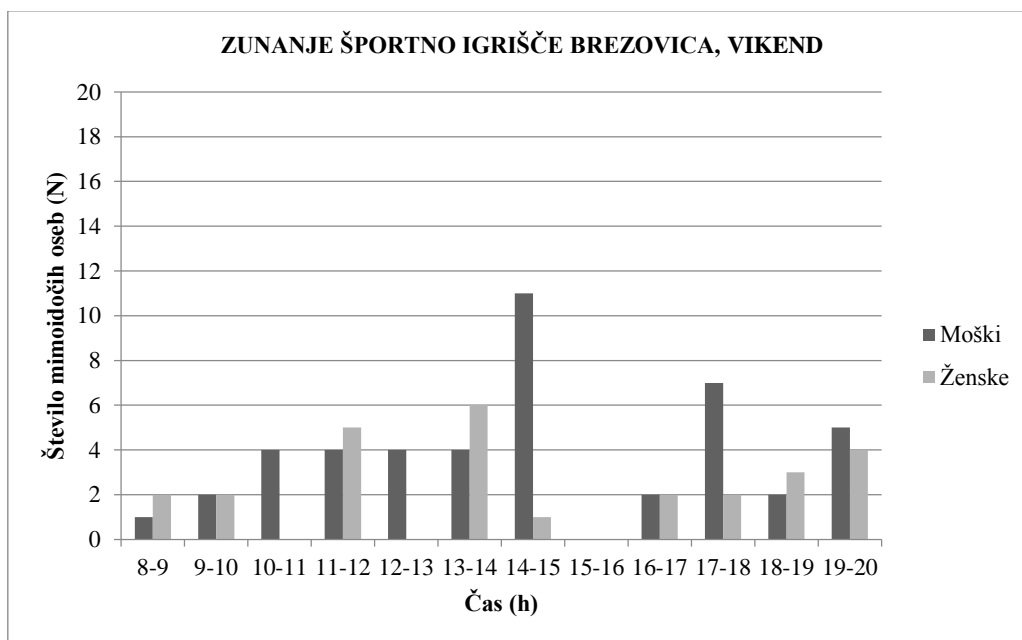
Slika 51: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji zunanje šolsko igrišče Brezovica med vikendom

4.1.9 Zunanje športno igrišče Brezovica

Zunanje športno igrišče Brezovica se nahaja na koordinatah zemljepisne širine 46.023393 in zemljepisne dolžine 14.425511. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Kineziološka študija je bila opravljena med vikendom, dne 17. 6. 2018. Igrišče je namenjeno nogometu in košarki. Je novejša in dobro urejena. Pomanjkljivost igrišča je odsotnost sence v času najvišjih temperatur. Čeprav je v neposredni bližini možnost brezplačnega parkiranja, večina uporabnikov do igrišča dostopa peš ali s kolesom.

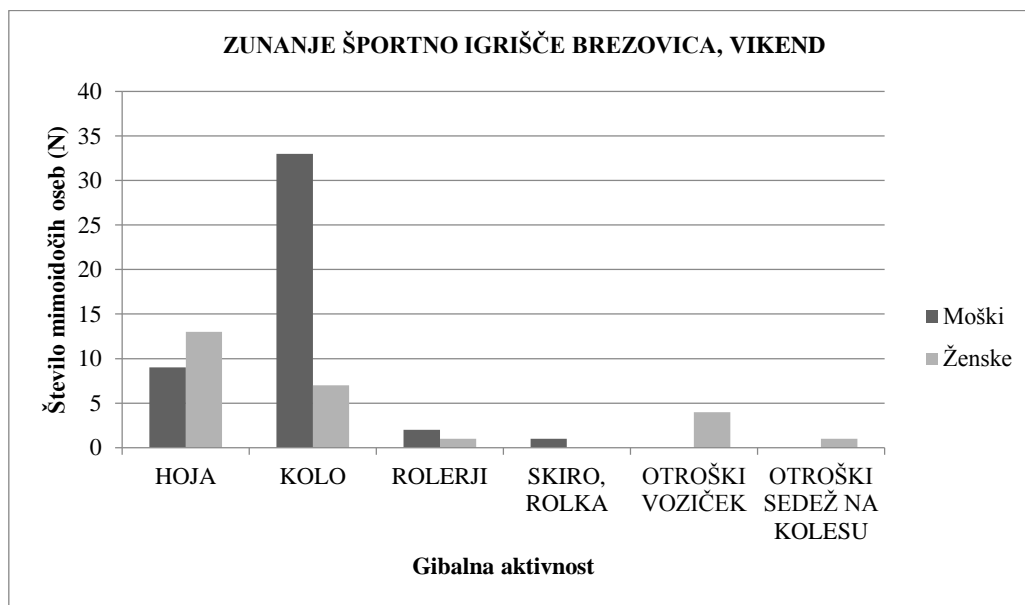
Skupaj je zunanje športno igrišče Brezovica med vikendom obiskalo 73 oseb, od tega 63 % oseb moškega spola in 37 % oseb ženskega spola. Glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2862 prebivalcev), je igrišče obiskalo 2,5 %.

Število obiskovalcev med vikendom se po urah giblje med 0 in 12 (Slika 52). Obisk je manjši med 15.00 in 16.00, verjetno zaradi visokih dnevnih temperatur.

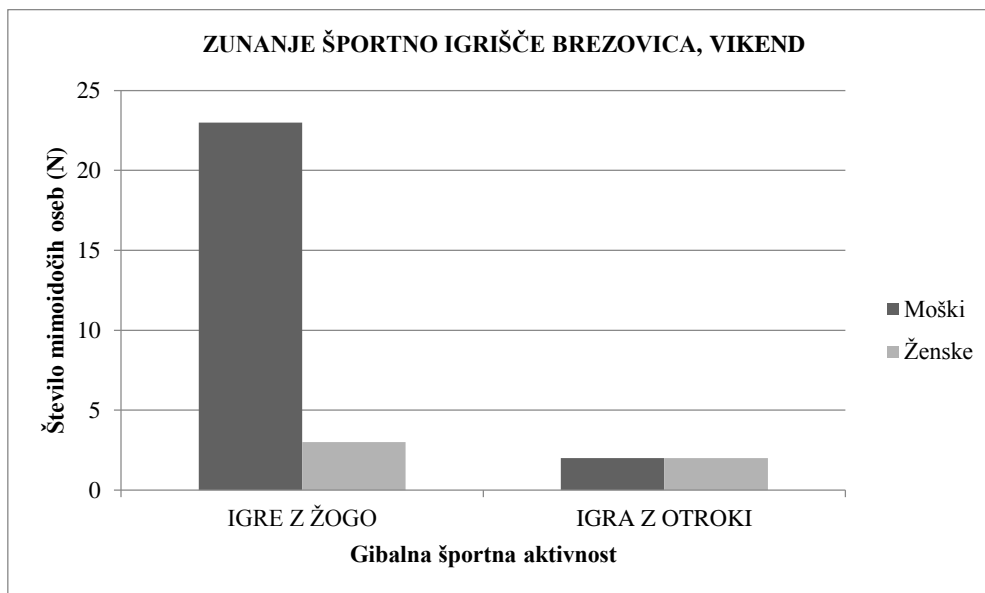
Slika 52: Struktura oseb po urah na lokaciji zunanje športno igrišče Brezovica med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji med vikendom je bila kolesarjenje (55 %) (Slika 53).

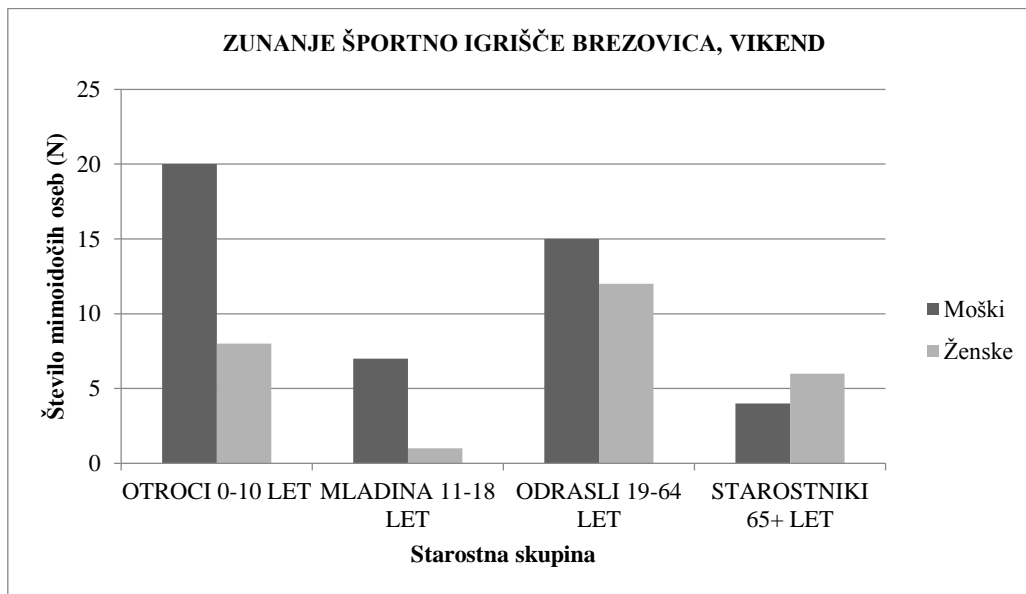
Slika 53: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji zunanje športno igrišče Brezovica med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna športna aktivnost so bile igre z žogo (Slika 54).

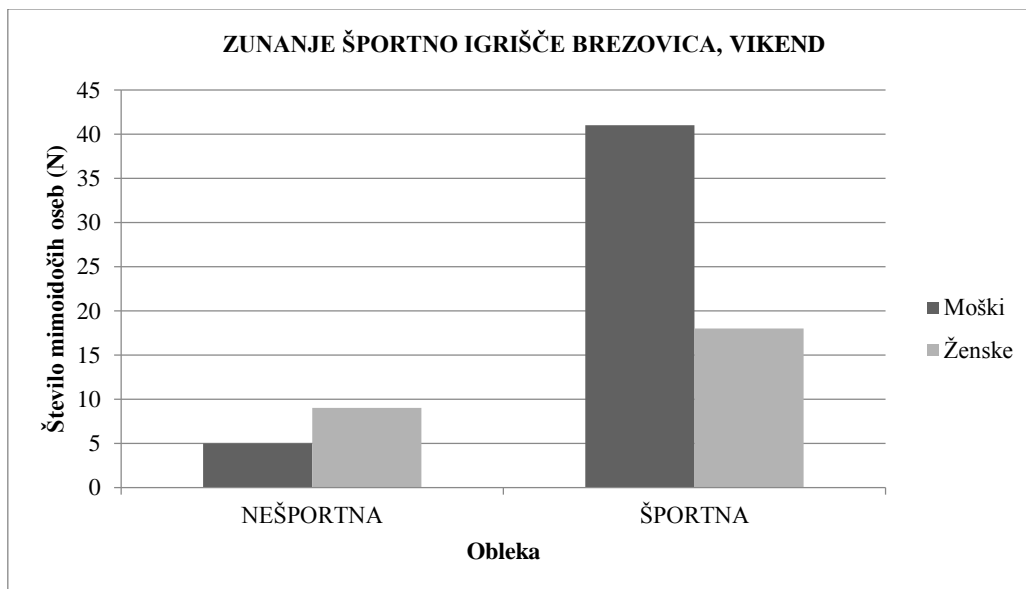
Slika 54: Struktura oseb glede na gibalno športno aktivnost na lokaciji zunanje športno igrišče Brezovica

Glede na starostno skupino je zunanje igrišče med vikendom obiskalo 38 % otrok, 11 % mladine, 37 % odraslih in 14 % starostnikov (Slika 55).

Slika 55: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji zunanje športno igrišče Brezovica med vikendom

Med vikendom smo zabeležili 19 % nešportno oblečenih oseb in 81 % športno oblečenih oseb (Slika 56).

Slika 56: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji zunanje športno igrišče Brezovica med vikendom

4.1.10 Zunanje igrišče v Vnanjih Goricah

Zunanje igrišče v Vnanjih Goricah se nahaja na koordinatah zemljepisne širine 46.009928 in zemljepisne dolžine 14.415753. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Kineziološka študija je bila opravljena med vikendom, dne 17. 6. 2018.

Skupno število zabeleženih oseb med vikendom je znašalo 3, od tega 100 % oseb moškega spola. Glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2195 prebivalcev), je zunanje igrišče obiskalo 0,14 %.

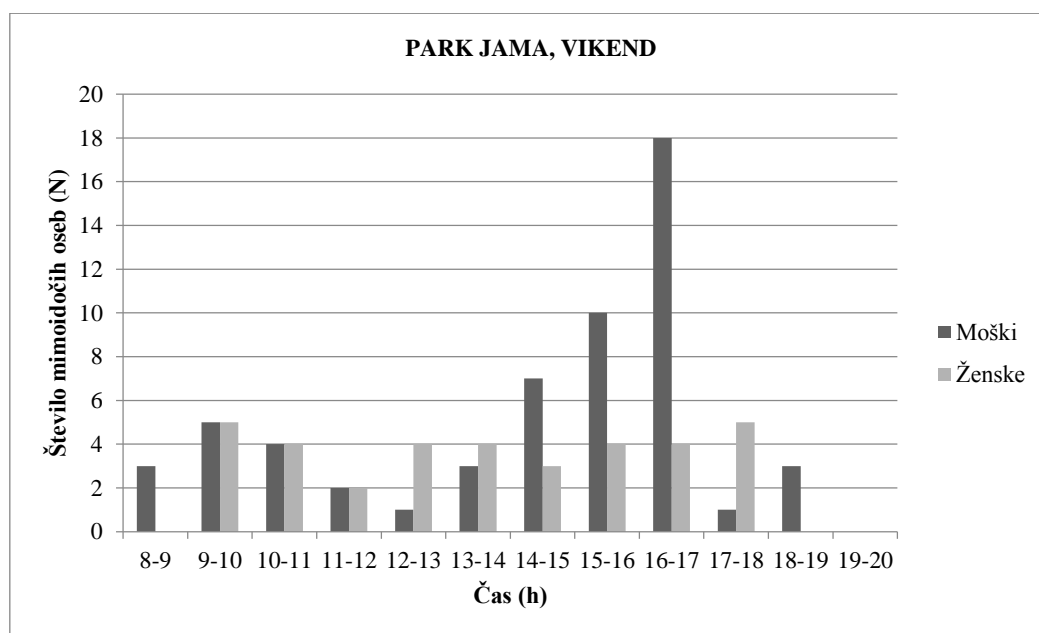
Zaradi nezadostnega števila mimoidočih poglobljene analize nismo mogli izvesti.

4.1.11 Park Jama

Park Jama se nahaja na koordinatah zemljepisne širine 45.989697 in dolžine 14.402356. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Kineziološka študija je bila opravljena med vikendom, dne 27. 5. 2018. Športni park Jama se nahaja v središču Notranjih Goric. Park Jama ponuja dve igrišči za tenis, balinišče, igrišče za mali nogomet, igrišče za košarko in igrišče za odbojko na mivki.

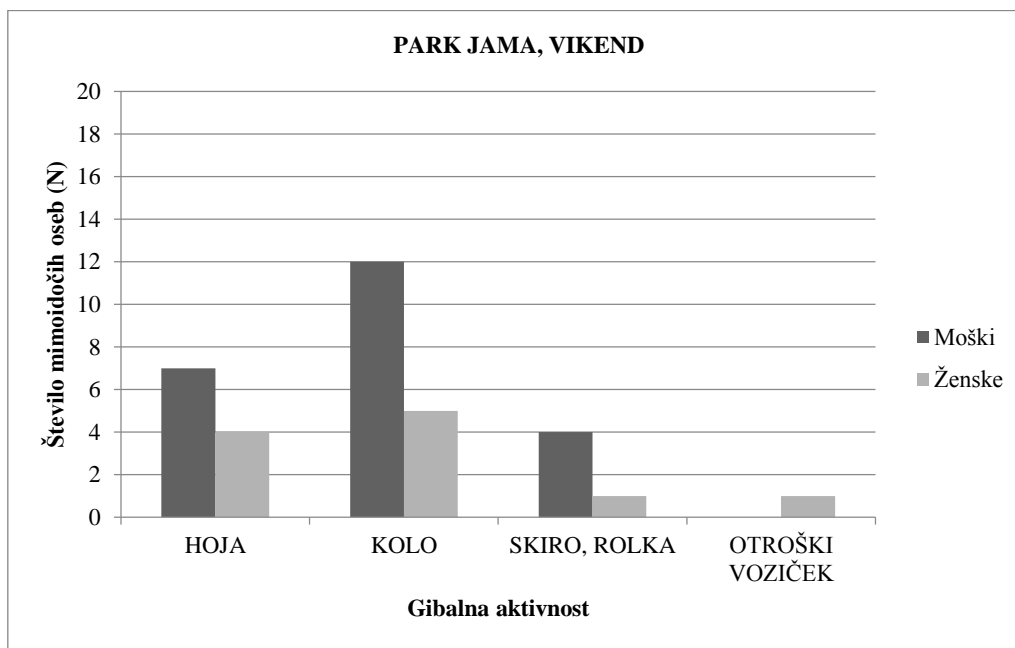
Skupno število zabeleženih oseb med vikendom je znašalo 92, od tega je bilo 62 % oseb moškega spola in 38 % oseb ženskega spola. Glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2862 prebivalcev), je bil obisk 3,2 %.

Število obiskovalcev med vikendom se po urah giblje med 0 in 22 (Slika 57).

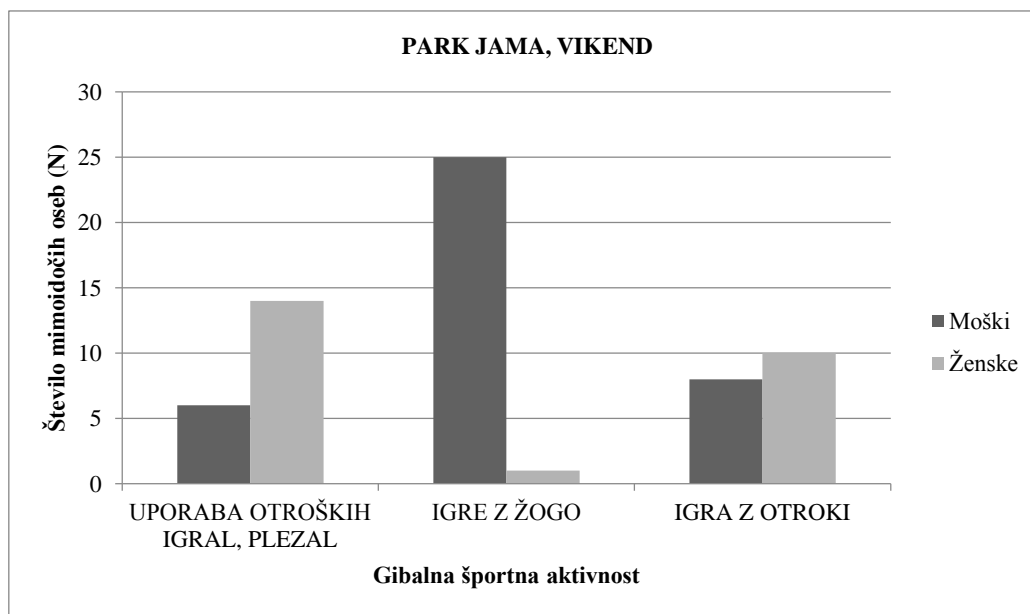
Slika 57: Struktura oseb po urah na lokaciji Park Jama med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji med vikendom je bilo kolesarjenje (18 %) (Slika 58).

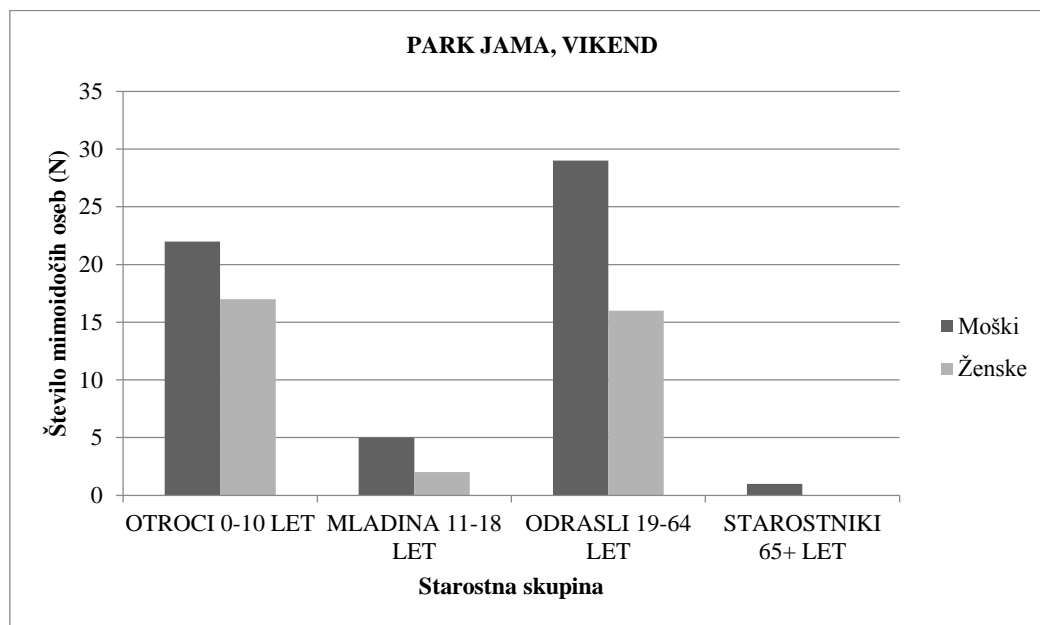
Slika 58: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Park Jama med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna športna aktivnost so bile igre z žogo (Slika 59).

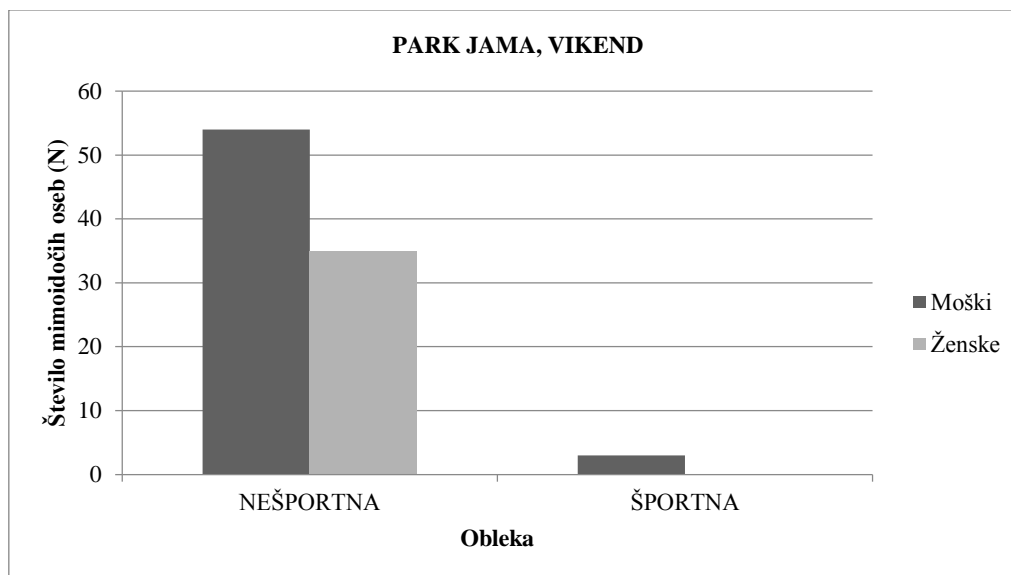
Slika 59: Struktura oseb glede na gibalno športno aktivnost na lokaciji Park Jama med vikendom

Glede na starostno skupino je lokacijo med vikendom obiskalo 42 % otrok, 8 % mladine, 49 % odraslih in 1 % starostnikov (Slika 60).

Slika 60: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Park Jama med vikendom

Med vikendom je bilo zabeleženih 97 % nešportno oblečenih oseb in 3 % športno oblečenih oseb (Slika 61). Čeprav smo zabeležili veliko različnih gibalnih športnih aktivnosti, prevladuje delež mimoidočih v nešportnih oblačilih. Sklepamo, da gre za napako merilca (zamenjava kode).

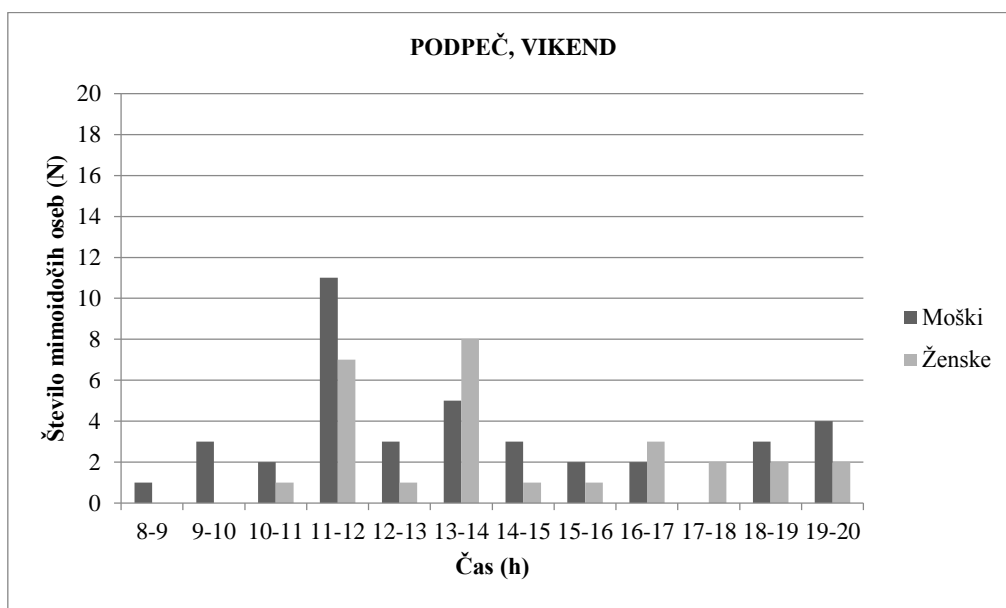

Slika 61: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Park Jama med vikendom

4.1.12 Podpeč – zunanje športne površine

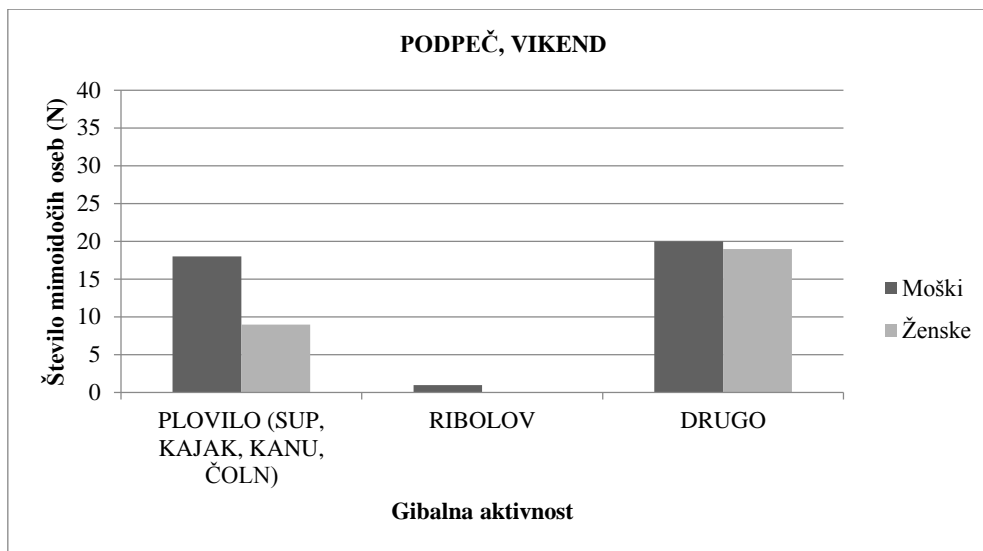
Merilno mesto Podpeč se nahaja na koordinatah zemljepisne širine 45.974057 in zemljepisne dolžine 14.416911. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Kineziološka študija je bila opravljena med vikendom dne, 3.6.2018.

Skupno število zabeleženih oseb med vikendom je znašalo 67, od tega je bilo 58 % oseb moškega spola in 42 % oseb ženskega spola. Glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2998 prebivalcev), je bil obisk 2,2 %. Število obiskovalcev med vikendom se po urah giblje med 0 in 18 (Slika 62).

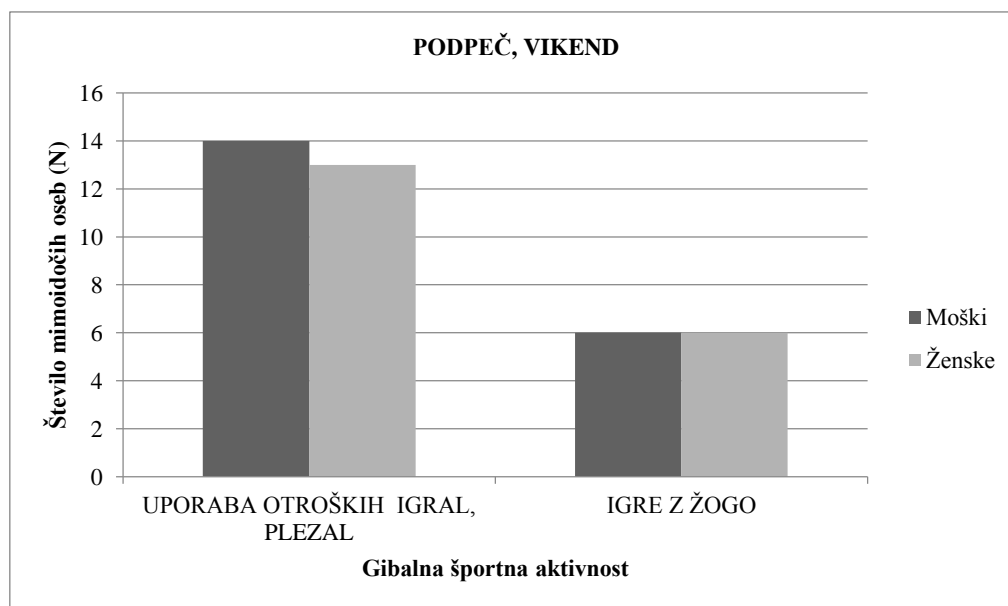
Slika 62: Struktura oseb po urah na lokaciji Podpeč med vikendom

Najpogostejše zabeležene gibalne aktivnosti na lokaciji Podpeč med vikendom ne moremo opredeliti. Ne glede na natančno razčlenitev gibalnih aktivnosti, je merilec veliko število gibalne aktivnosti mimoidočih oseb evidentiral z “drugo” (Slika 63). Zabeleženih je bilo 27 različnih plovil (SUP, kajak, kanu, čoln).

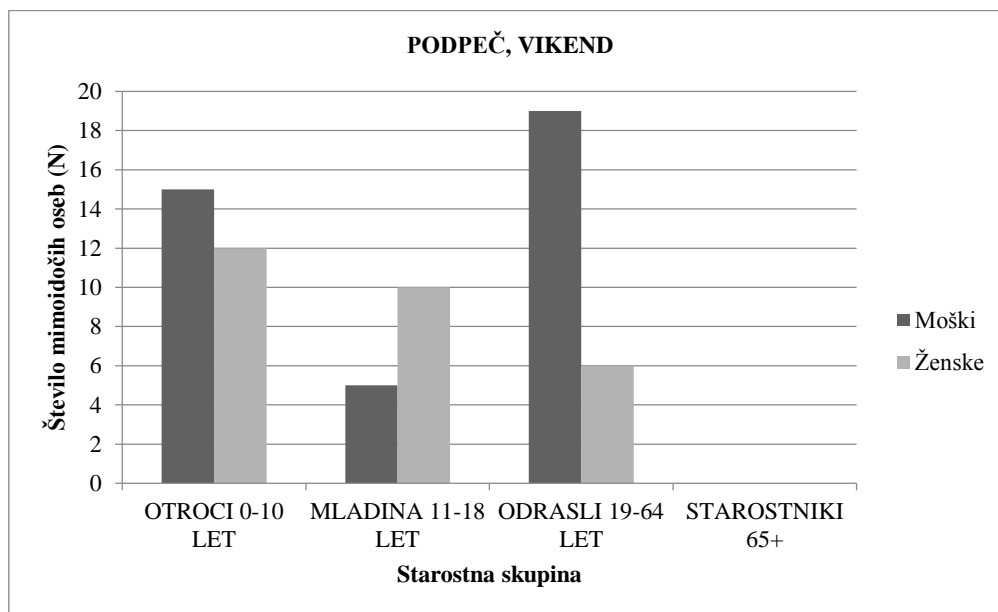
Slika 63: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Podpeč med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna športna aktivnost je bila uporaba otroških igral in plezal (Slika 64).

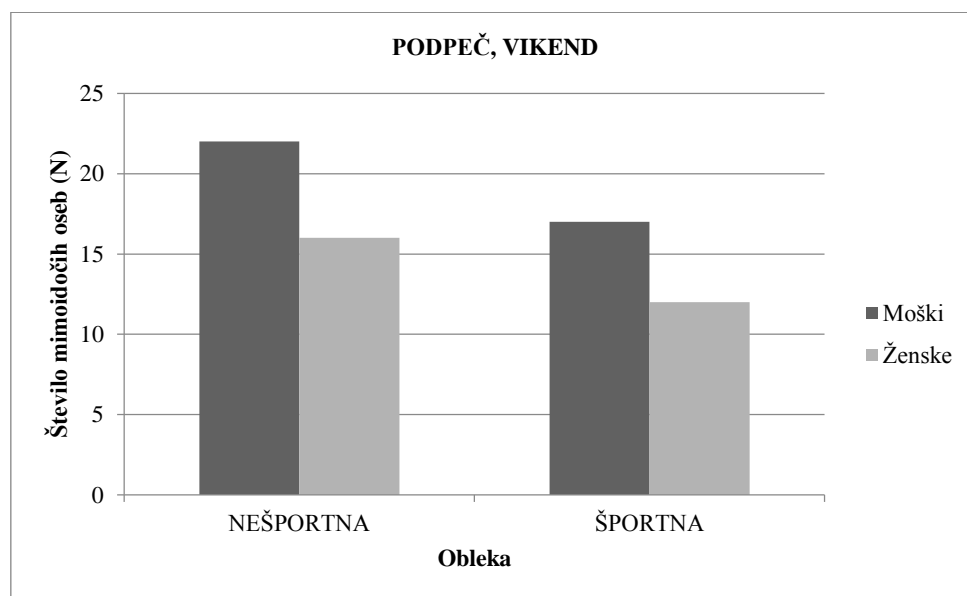
Slika 64: Struktura oseb glede na vrsto gibalne športne aktivnosti na lokaciji Podpeč med vikendom

Glede na starostno skupino je lokacijo med vikendom obiskalo 40 % otrok, 22 % mladine, 38 % odraslih in 0 % starostnikov (Slika 65).

Slika 65: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Podpeč med vikendom

Med vikendom je bilo zabeleženih 57% nešportno oblečenih oseb in 43% športno oblečenih oseb (Slika 66).

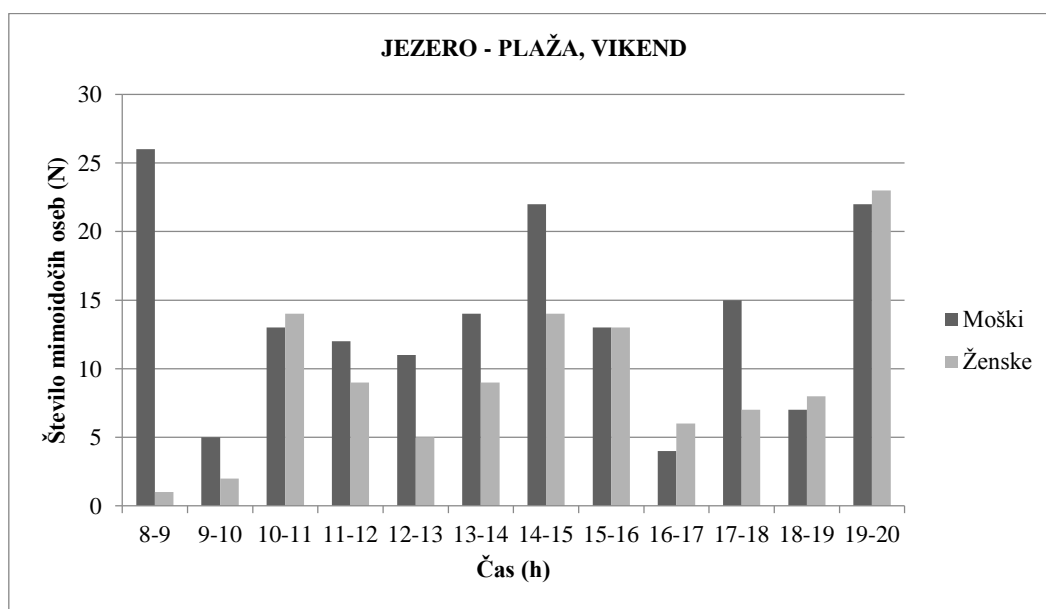
Slika 66: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Podpeč med vikendom

4.1.13 Jezero - Plaža

Merilno mesto Jezero - Plaža se nahaja na koordinatah zemljepisne širine 45.968972 in zemljepisne dolžine 14.431445. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Kineziološka študija je bila opravljena med vikendom, dne 26. 5. 2018. Merilno mesto je bilo na obrobju Jezera pri Podpeči. Čeprav je jezero manjše velikosti, ostaja priljubljena izletniška točka. V poletnem času je ob njem urejeno kopališče. Jezero ponuja možnost ribolova. Na lokaciji se nahaja gostilna, ki popestri ponudbo lokacije.

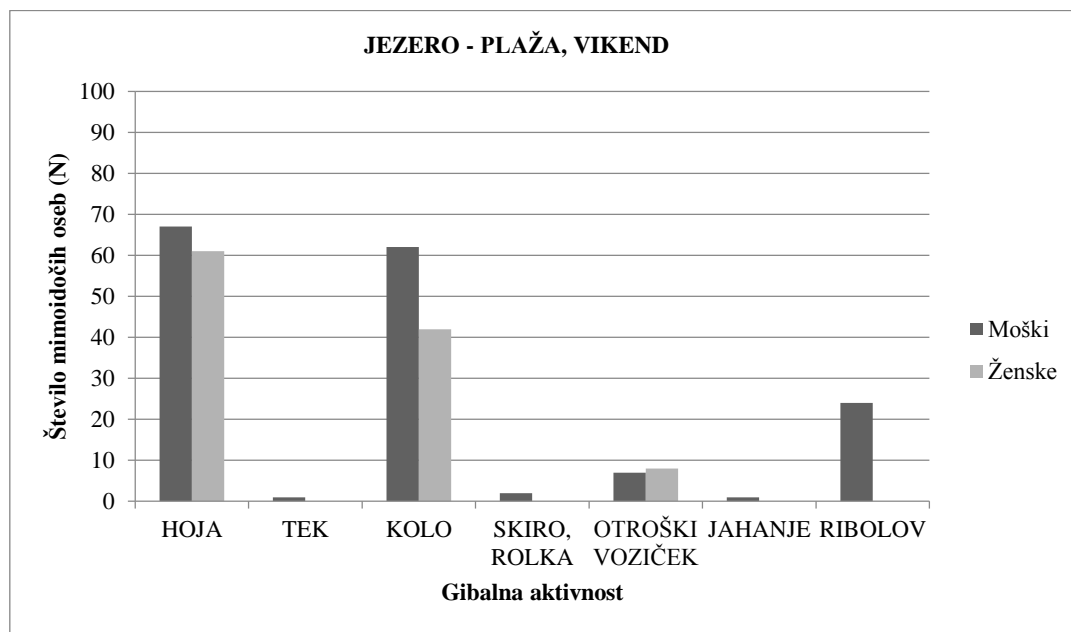
Skupno število zabeleženih oseb med vikendom je znašalo 275, od tega 62 % oseb moškega spola in 38 % oseb ženskega spola. Obisk lokacije v primerjavi s številom prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2862 prebivalcev), je 9,6 %.

Število obiskovalcev med vikendom se po urah giblje med 7 in 45 (Slika 67).

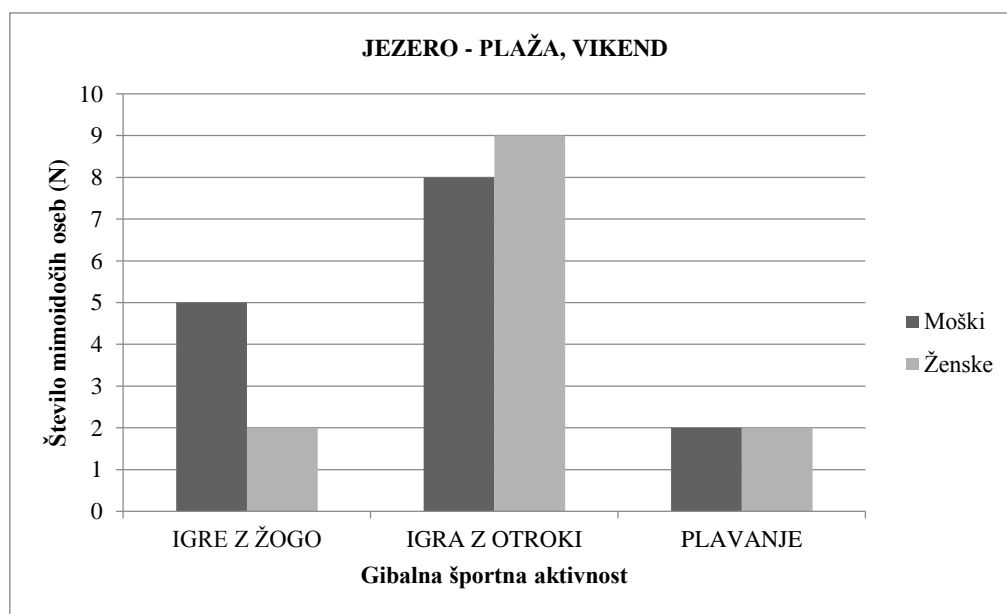
Slika 67: Struktura oseb po urah na lokaciji Jezero - Plaža med vikendom

Najpogostejši zabeleženi gibalni aktivnosti na lokaciji med vikendom sta bili hoja (47 %) in kolesarjenje (38 %) (Slika 68).

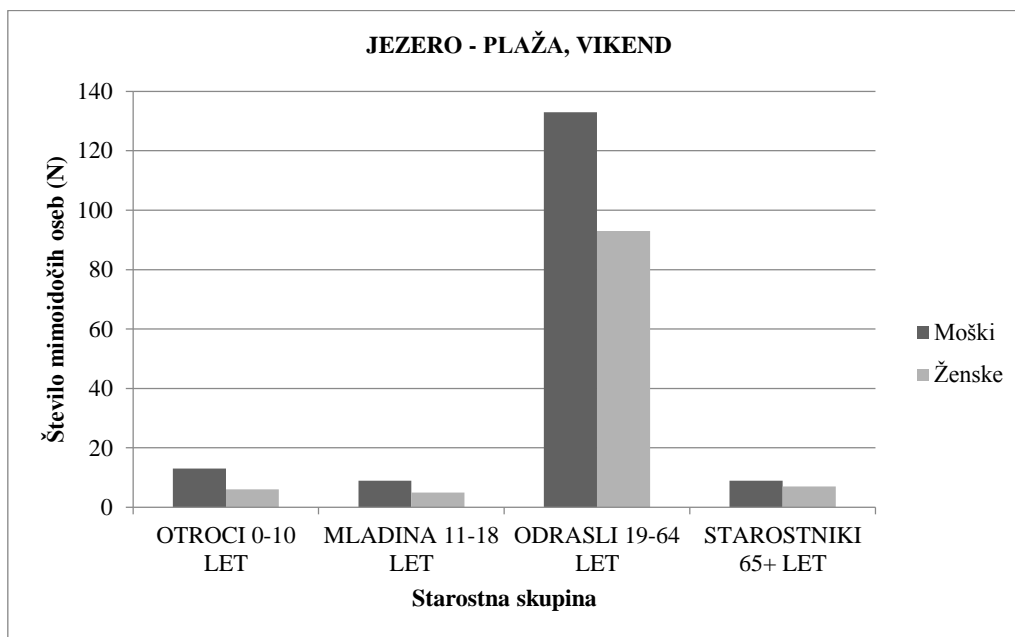
Slika 68: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Jezero - Plaža med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna športna aktivnost je bila igra z otroki (Slika 69).

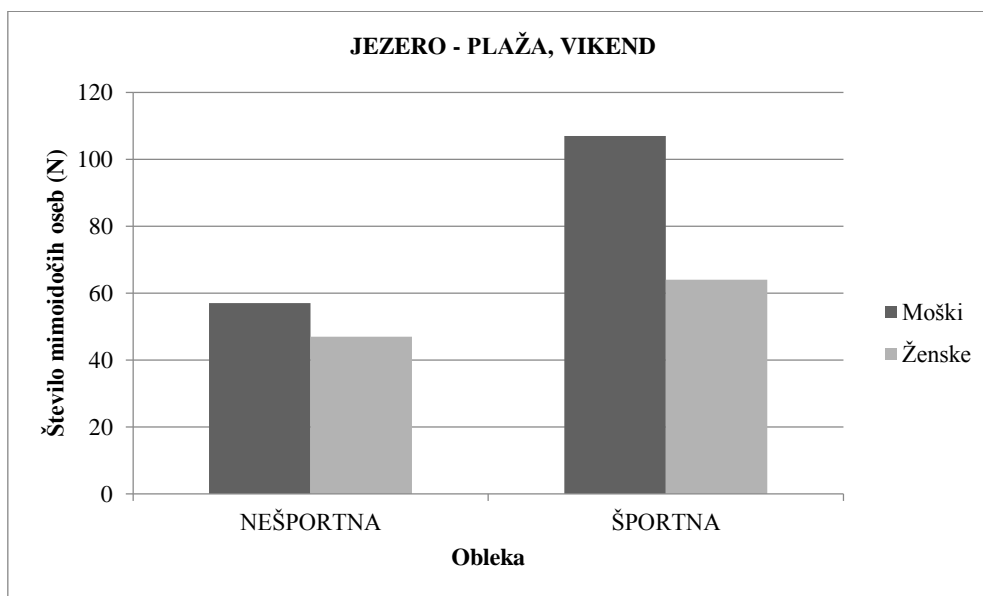
Slika 69: Struktura oseb glede na vrsto gibalne športne aktivnosti na lokaciji Jezero - Plaža med vikendom

Glede na starostno skupino je lokacijo med vikendom obiskalo 7 % otrok, 5 % mladine, 82 % odraslih in 6 % starostnikov (Slika 70).

Slika 70: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Jezero - Plaža med vikendom

Med vikendom je bilo zabeleženih 38 % nešportno oblečenih oseb in 62 % športno oblečenih oseb (Slika 71).

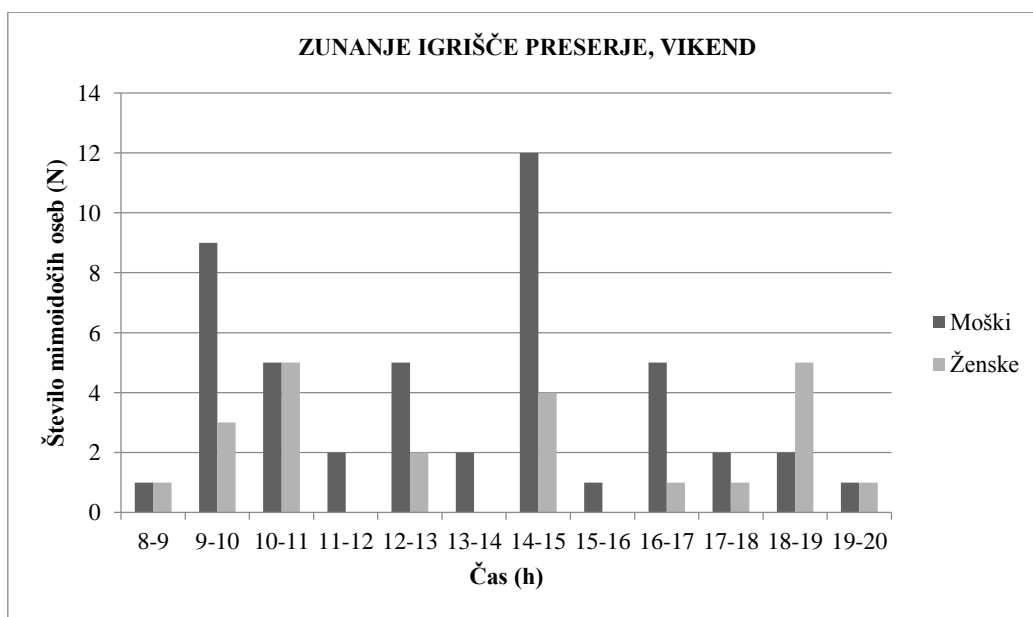
Slika 71: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Jezero - Plaža med vikendom

4.1.14 Zunanje igrišče Preserje

Zunanje igrišče Preserje se nahaja na koordinatah zemljepisne širine 45.955122 in zemljepisdolžine 14.415622. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Kineziološka študija je bila opravljena med vikendom, dne 16. 6. 2018. Igrišče se nahaja ob Osnovni šoli Preserje, kjer je tudi možnost brezplačnega parkiranja. Igrišče je sestavljeno iz nogometnega igrišča in dveh košarkarskih igrišč. Nogometno igrišče, ki je postavljeno po daljši stranici, sestavljata dva nogometna gola brez mreže. Stranske linije oziroma avt linije so na nekaterih predelih že povsem zbrisane. Po krajši stranici sta postavljeni dve košarkarski igrišči. Na enem izmed košev manjka obroč, medtem ko na dveh obročih manjka mrežica. Tako je za igranje košarke primeren zgolj en koš. Igrišče je zelo slabo ohranjeno in ni primerno za večje število uporabnikov.

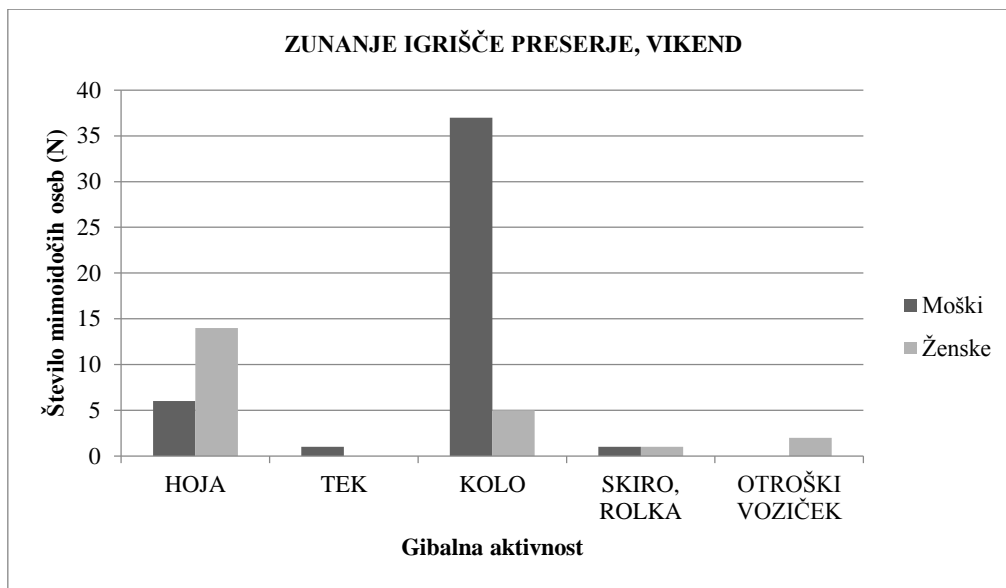
Skupno število zabeleženih oseb med vikendom je znašalo 70, od tega 67 % oseb moškega spola in 33 % oseb ženskega spola. Obisk lokacije v primerjavi s številom prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (2998 prebivalcev), je 2,3 %.

Število obiskovalcev med vikendom se po urah giblje med 0 in 16 (Slika 72). Lokacija je bila obiskana skozi ves dan. Veliko število oseb je bilo zabeleženo od 14.00 do 15.00.

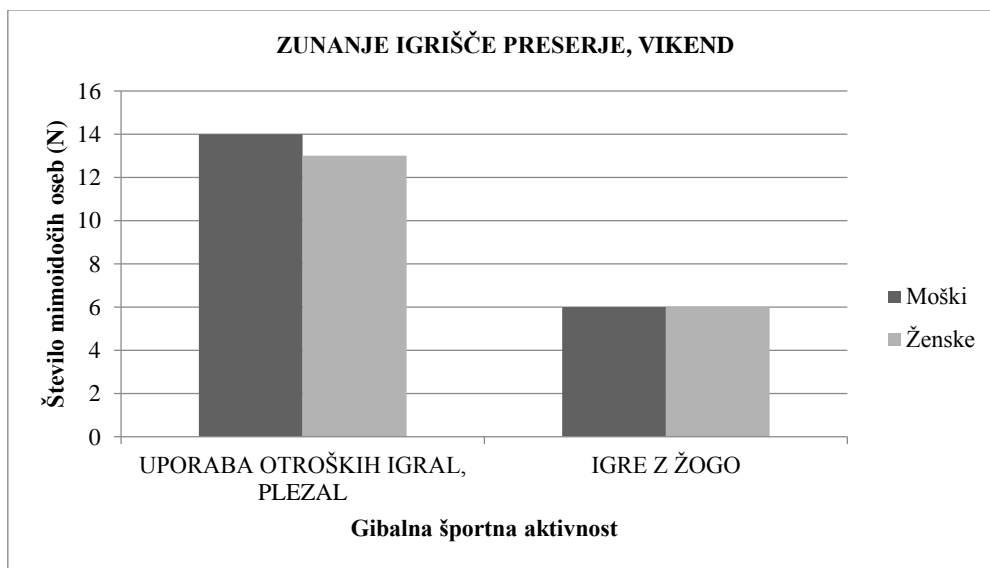
Slika 72: Struktura oseb po urah na lokaciji zunanje igrišče Preserje med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji je bilo kolesarjenje (60 %) (Slika 73).

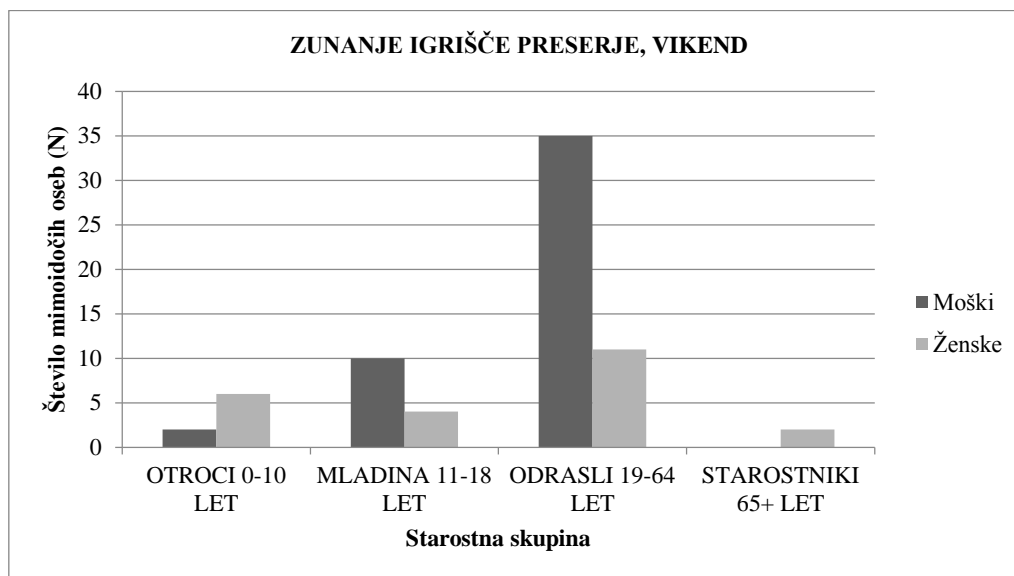
Slika 73: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji zunanje igrišče Preserje med vikendom

Najpogostejša gibalna športna aktivnost na lokaciji je bila uporaba otroških igral in plezal (Slika 74).

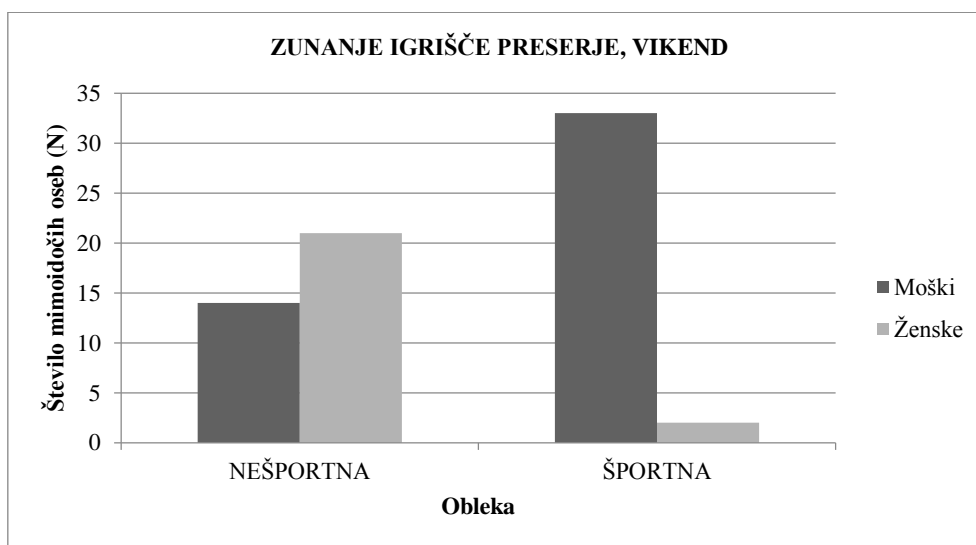
Slika 74: Struktura oseb glede na vrsto gibalne športne aktivnosti na lokaciji zunanje igrišče Preserje med vikendom

Glede na starostno skupino je lokacijo med vikendom obiskalo 11 % otrok, 20 % mladine, 66 % odraslih in 3 % starostnikov (Slika 75).

Slika 75: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji zunanje igrišče Preserje med vikendom

Med vikendom je bilo zabeleženih 50 % nešportno oblečenih oseb in 50 % športno oblečenih oseb (Slika 76).

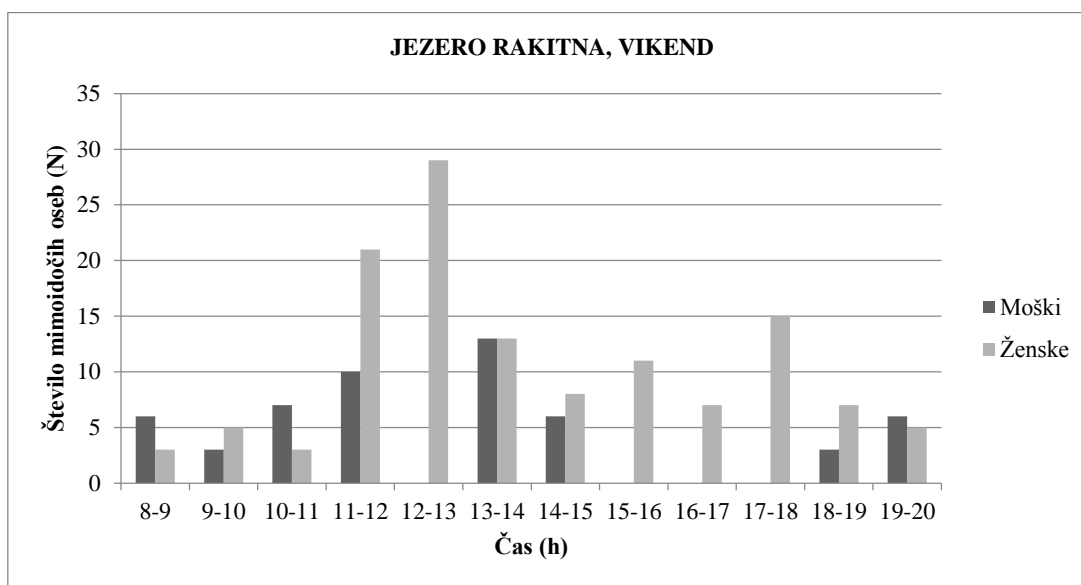
Slika 76: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Zunanje igrišče Preserje med vikendom

4.1.15 Jezero Rakitna

Merilno mesto Jezero Rakitna se nahaja na koordinatah zemljepisne širine 45.886779 in zemljepisne dolžine 14.432958. Zemljepisna širina in dolžina sta zapisani na način decimalno zapisanih stopinj (DD). Kineziološka študija je bila opravljena med vikendom, dne 9. 6. 2018.

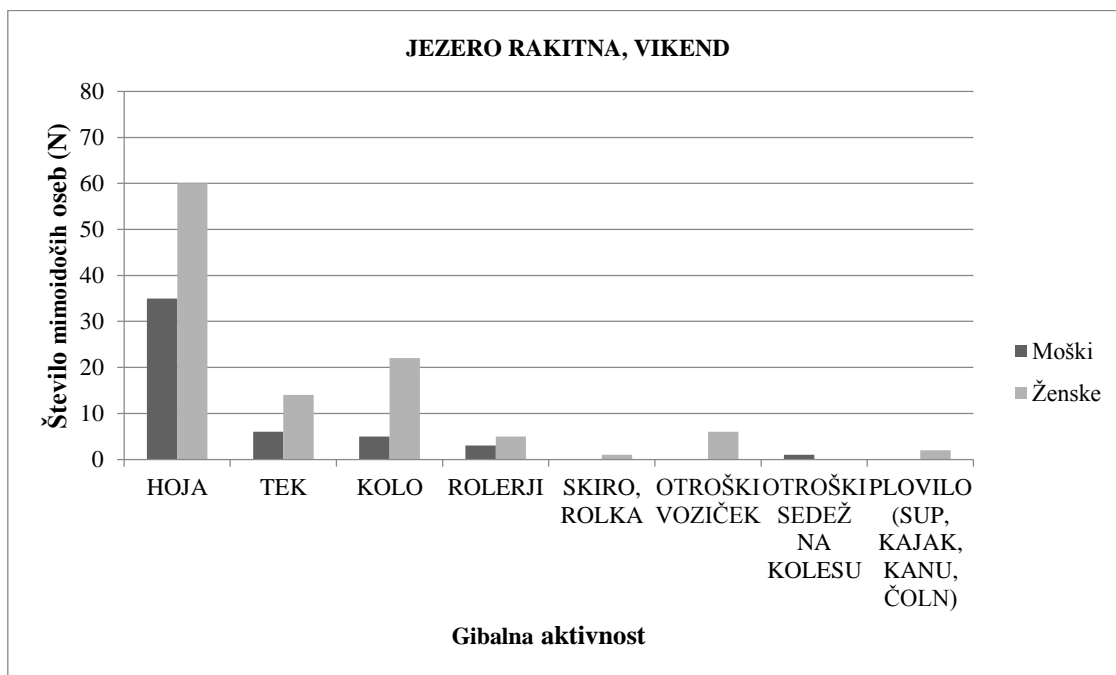
Skupno število zabeleženih oseb med vikendom je znašalo 181, od tega 30 % oseb moškega spola in 70 % oseb ženskega spola. Glede na število prebivalcev krajevne skupnosti, v kateri je lokacija (672 prebivalcev), je obisk znašal 26,9 %.

Število obiskovalcev med vikendom se po urah giblje med 0 in 31 (Slika 77).

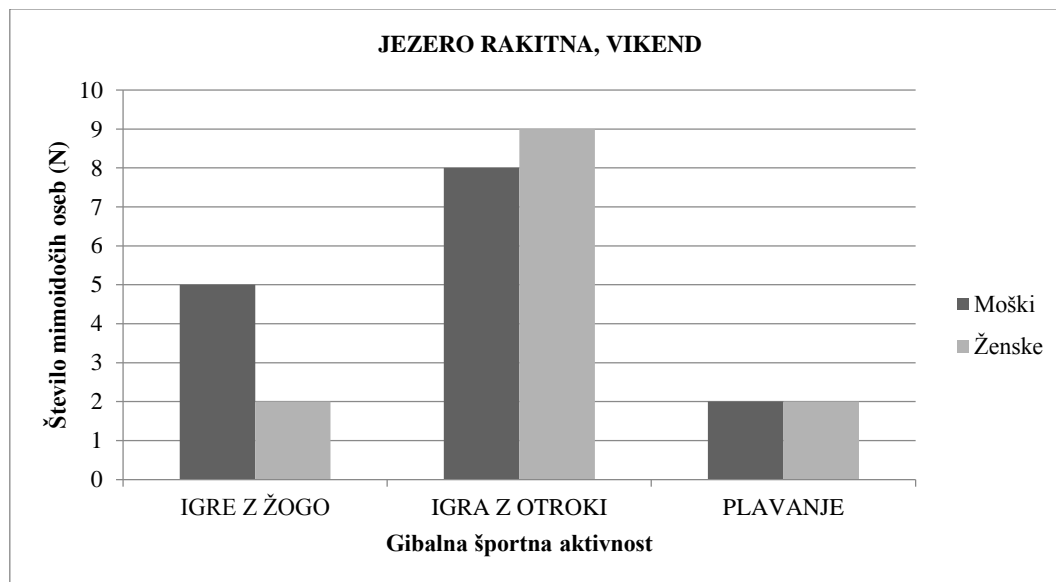
Slika 77: Struktura oseb po urah na lokaciji Jezero Rakitna med vikendom

Najpogostejša zabeležena gibalna aktivnost na lokaciji med vikendom je bila hoja (52 %) (Slika 78).

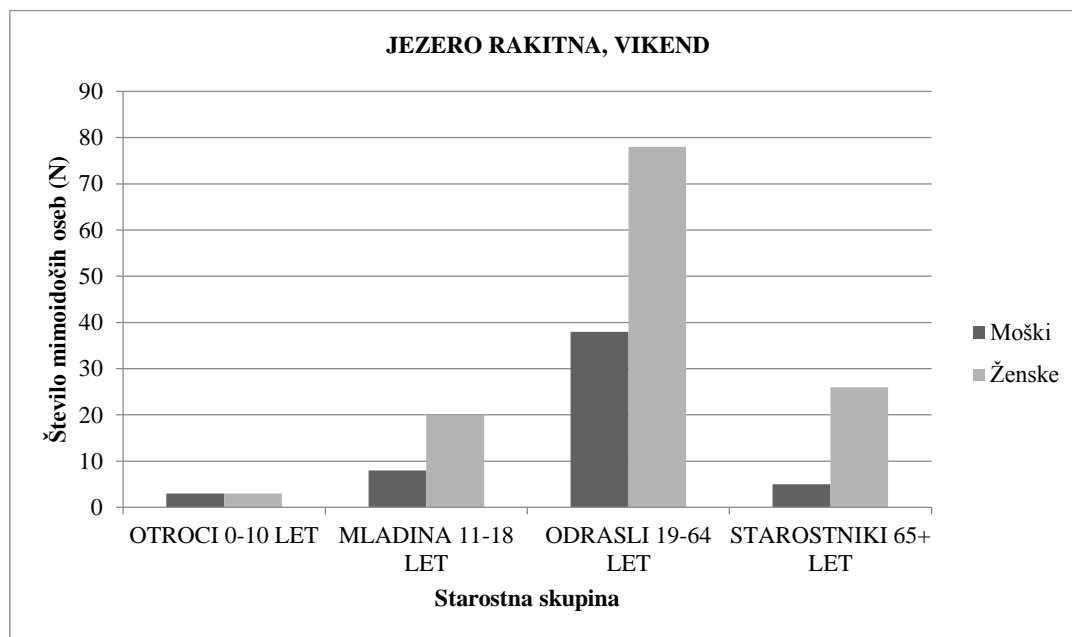
Slika 78: Struktura oseb glede na gibalno aktivnost na lokaciji Jezero Rakitna med vikendom

Najpogostejša gibalna športna aktivnost je bila igra z otroki (Slika 79).

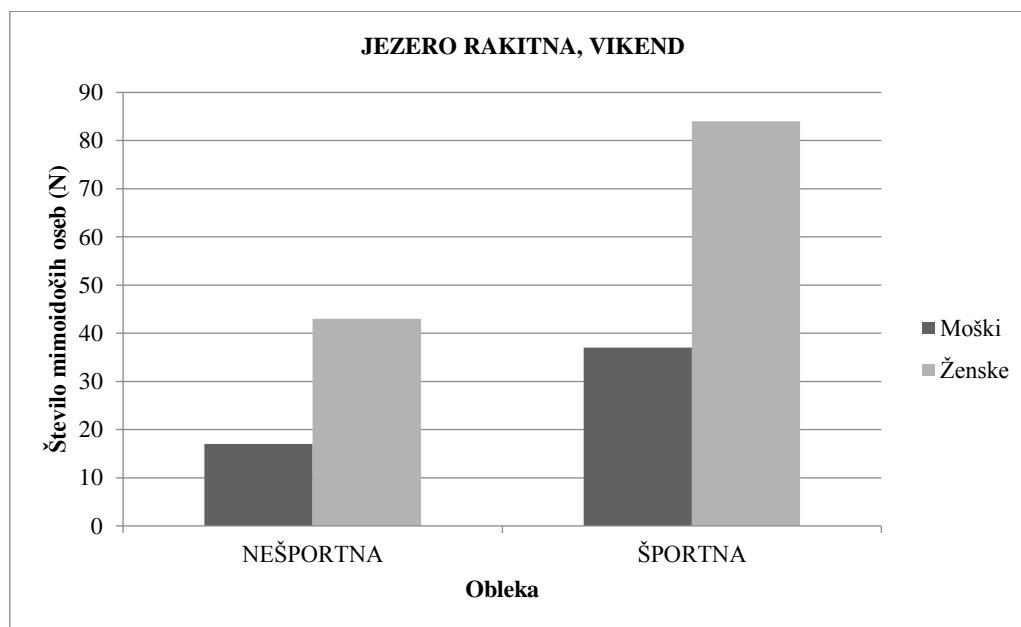
Slika 79: Struktura oseb glede na vrsto gibalne športne aktivnosti na lokaciji Jezero Rakitna med vikendom

Glede na starostno skupino je lokacijo med vikendom obiskalo 3 % otrok, 16 % mladine, 64 % odraslih in 17 % starostnikov (Slika 80).

Slika 80: Struktura oseb glede na starostno skupino na lokaciji Jezero Rakitna med vikendom

Med vikendom smo zabeležili 33 % nešportno oblečenih oseb in 67 % športno oblečenih oseb (Slika 81).

Slika 81: Struktura oseb glede na vrsto obleke na lokaciji Jezero - Rakitna med vikendom

4.2 Spletni vprašalnik

K izpolnjevanju vprašalnika je pristopilo skupaj 113 preiskovancev, od tega je bilo 36 anket izpolnjenih v celoti. Po natančnem pregledu posameznih odgovorov smo se odločili, da bomo obravnavali le ankete, ki so bile izpolnjene v celoti. Glavna omejitev anketiranja je bil majhen vzorec izpolnjenih anket, verjetno zaradi letnih dopustov. Povprečna starost preiskovancev je bila $45,6 \pm 13,9$ leta, najmlajši preiskovanec je imel 22 let in najstarejši 70 let. Na anketni vprašalnik je odgovarjalo 37 % moških in 63 % žensk. Struktura preiskovancev glede na najvišjo doseženo formalno izobrazbo je bila: 3 % osnovna izobrazba, 6 % srednja poklicna izobrazba, 11 % srednja strokovna izobrazba, 14 % srednja splošna izobrazba, 6 % višja izobrazba (višja strokovna, višješolska), 40 % diplomska izobrazba (visoka strokovna, univerzitetna) in 20 % podiplomska izobrazba (magisterij, doktorat). Glede na delež je bilo največ preiskovancev iz Vnanjih Goric (36,2 %), nato iz Brezovice (22,2 %) ter Notranjih Goric (8,3 %) in Rakitne (3 %). Skupni delež prebivalcev Jezera, Podpeči in Preserja je znašal 22,2 %. V anketi je sodelovalo 2,8 % preiskovancev z drugim krajem bivališča. Rezultate prikazujemo kot frekvenco odgovorov in kot aritmetično sredino \pm standardni odklon ($AS \pm S$ O), pri čemer so preiskovanci odgovarjali na vprašanje z oceno strinjanja na lestvici od 1 do 5.

Preiskovanci so možnosti za ukvarjanje s telesno aktivnostjo in športom ocenjevali na lestvici od 1 (možnosti so zelo slabe) do 5 (možnosti so odlične) s povprečno oceno $3,3 \pm 1,04$ (Preglednica 11).

Preglednica 11: Možnosti za ukvarjanje s športom in gibalno aktivnostjo:

	1 - Možnosti so zelo slabe	2 - Možnosti so zadostne	3 - Možnosti so dobre	4 - Možnosti so prav dobre	5 - Možnosti so zelo dobre	Skupaj
N	2	4	14	9	4	33
Delež	6 %	12 %	42 %	27 %	12 %	100 %

Preiskovanci ocenjujejo, da je glede gibalne/športne infrastrukture v občini najbolj poskrbljeno za otroke in mladino ($3,0 \pm 1,22$) ter najslabše za invalide ($1,9 \pm 0,99$) in za nosečnice oziroma mamice z dojenčki ($2,2 \pm 1,02$) (Preglednica 12).

Preglednica 12: Ponudba gibalne/športne infrastrukture za različne ciljne skupine

		Ni poskrbljeno	Zadostno poskrbljeno	Dobro poskrbljeno	Zelo dobro poskrbljeno	Odlično poskrbljeno	Skupaj
Starejši občani	N	7	8	16	3	2	36
	delež	19 %	22 %	44 %	8 %	6 %	100 %
Nosečnice in mamice z dojenčki	N	10	10	10	1	1	32
	delež	31 %	31 %	31 %	3 %	3 %	100 %
Otroci in mladina	N	4	6	8	8	3	29
	delež	14 %	21 %	28 %	28 %	10 %	100 %
Invalidi	N	13	9	6	0	1	29
	delež	45 %	31 %	21 %	0 %	3 %	100 %
Družine	N	7	8	11	2	1	29
	delež	24 %	28 %	38 %	7 %	3 %	100 %

V Preglednici 13 prikazujemo mnenje preiskovancev o naravni in urbani gibalni/športni infrastrukturi v Občini Brezovica (1 – ne strinjam se; 5 – popolnoma se strinjam). Preiskovanci menijo, da bi bili razpoložljivi naravna in urbana GŠI lahko bolj urejeni. Ocenili so tudi, da so možnosti za gibalno aktivnost v naravnem okolju boljše od možnosti za rekreacijo v urbanem okolju. Preiskovanci mislijo, da lokalna skupnost ne naredi dovolj v smislu promocije gibalne aktivnosti, promocije športa in promocije telesne aktivnosti za zdravje.

Preglednica 13: Mnenje anketirancev o naravni in urbani gibalni/športni infrastrukturi

	AS \pm SO
URBANE (grajene) infrastrukture PRIMANJKUJE.	$3,3 \pm 1,36$
Območje, kjer živim, mi ponuja DOVOLJ MOŽNOSTI rekreacije v NARAVNEM OKOLJU (parki, sprehajalne poti, kolesarske poti).	$3,1 \pm 1,25$
NARAVNE infrastrukture (parki, sprehajalne in tekaške poti) PRIMANJKUJE.	$3,0 \pm 1,48$
NARAVNA infrastruktura (parki, sprehajalne poti in tekaške poti), ki je na voljo, JE DOVOLJ UREJENA.	$2,4 \pm 1,25$
Lokalni športni klubi in drugi ponudniki v bližini nudijo številne možnosti za telesno aktivnost in šport.	$2,4 \pm 1,26$
URBANA (grajena) infrastruktura, ki je na voljo, JE DOVOLJ UREJENA.	$2,3 \pm 1,12$
Naša lokalna skupnost naredi dovolj v smislu promocije gibanja in športa občanov.	$2,2 \pm 1,16$
V Občini Brezovica je dovolj poskrbljeno za PROMOCIJO TELESNE AKTIVNOSTI ZA ZDRAVJE.	$2,2 \pm 1,06$
V Občini Brezovica je dovolj poskrbljeno za PROMOCIJO ŠPORTA IN GIBALNE AKTIVNOSTI.	$2,2 \pm 1,15$
Območje, kjer živim, mi ponuja DOVOLJ MOŽNOSTI rekreacije v URBANEM OKOLJU (gimnastična dvorana, plavalni bazen, telovadnica, fitnes in druga grajena športna infrastruktura).	$1,7 \pm 0,92$

Legenda: AS – aritmetična sredina; SO – standardni odklon

V Preglednici 14 prikazujemo mnenje preiskovancev glede promocije gibanja in športa v Občini Brezovica. Preiskovanci menijo, da bi morala za promocijo gibanja in športa v občini skrbeti športna društva in klubi (81 %), vodstvo občine (56 %), šole in vrtci v občini (42 %) ter sami občani (42 %).

Preglednica 14: Mnenje o promociji gibanja in športa v občini

	Vodstvo občine	Športna društva in klubi	Šole in vrtci	Občani
N	20	29	15	15
delež	56 %	81 %	42 %	42 %

Anketiranci v Občini Brezovica pogrešajo plavalni bazen (58 %), več kolesarskih stez (53 %), stezo za tek na smučeh v zimskem času (50 %), trim stezo in urejene pohodniške poti (47 %), fitnes (42 %) in večnamensko dvorano (39 %). Manj kot 25 % glasov so prejeli zunanje teniško igrišče, plezalna stena, zunanje nogometno igrišče, zunanje košarkaško igrišče in balinišče (Preglednica 15).

Preglednica 15: Želje prebivalcev po različnih vrstah gibalne/športne infrastrukture

Vrsta gibalne/športne infrastrukture	Delež (%)
pokrit plavalni bazen	58
kolesarske steze	53
steza za tek na smučeh (v zimskem času)	50
trim steza in urejene pohodniške poti	47
fitnes	42
večnamenska dvorana (košarka, mali nogomet, badminton, odbojka, namizni tenis,...)	39
manjša dvorana s stenskimi ogledali za namen izvajanja joge, pilatesa, aerobike, plesa	36
gimnastična dvorana	25
rolkarski poligon ("skatepark") in kolesarski poligon ("pumptrack")	25

4.3 Intervju

V Preglednici 16 predstavljamo kodirane podatke intervjuja z gospodom Urbanom Acmanom z Oddelka za družbene dejavnosti Občine Brezovica. Osnovna vprašanja predstavljamo v Prilogi 1.

Preglednica 16: Kodiran polstrukturiran intervju

Vprašanja in odgovori	Koda	Kategorija
1. Ali bi nam lahko na kratko predstavili vizijo športa v Občini Brezovica?		vizija športa
Brezovica bi v bližnji prihodnosti rada postala občina športa, prepoznavna v regiji, ki bo udeležena šport kot kakovostno prvo zdravega načina življenja za vse občane z raznoliko športno rekreacijsko ponudbo. Želimo si uravnoteženega razvoja tako rekreacijskega kot tudi kakovostnega športa, hkrati pa spodbujamo k organiziranju in izvajanju čim večjega števila športnih prireditev. Sredstva, ki jih namenimo preko LPŠ, so prednostno namenjena za otroke in mladino.	prepoznavnost, uravnoteženost, otroci in mladina, zdrav način življenja, šport	
2. Kako bi ocenili stanje športne dejavnosti v Občini Brezovica?		ocena stanja
Po podatkih letnega programa športa za letošnje leto se v občini ukvarja s športom 2.948 občanov, kar je skoraj 25 % vseh prebivalcev občine. Delujejo v 21 različnih športnih društvih, ki pokrivajo širok spekter športnih panog.	podatki letnega programa športa	
3. Glede na cilje Resolucije o nacionalnem programu športa v RS za obdobje 2014-2023 nas zanima, kakšne ukrepe ste že sprejeli v Občini Brezovica?		ukrepi
- Katere ukrepe ste že uresničili?		
Pričetek urejanja novih športnorekreativnih površin (dvorana).	urejanje novih športnorekreativnih površin, bolj intenzivno sodelovanje	
- Ali imate v načrtu še kakšen ukrep?		
V kratkoročnem načrtu imamo postopno povečevanje deleža javnih sredstev, namenjenih letnemu programu športa, ter stremeti k povečanju števila izvajalcev LPŠ v občini.	povečevanje sredstev, šport	
4. Eden izmed glavnih ciljev Resolucije je povečati delež športno dejavnih odraslih na 70 %. Na kakšen način uresničujete zastavljeni cilj?		doseganje ciljev, način
S širjenjem in urejanjem novih športnorekreativnih površin.	širjenje, urejanje novih športnorekreativnih površin	
5. Ali spodbujate športno aktivnost tudi kot način transporta?		aktivni transport
Ne.		

Vprašanja in odgovori	Koda	Kategorija
<p>6. Ali imate pripravljene strategije tudi za povečanje športno dejavnih otrok in mladine?</p> <p>Širjenje in urejanje novih športno-rekreativnih površin. Povečevanje deleža javnih sredstev, namenjenih programom športne vzgoje otrok in mladine.</p>		otroci, mladina, povečanje športne dejavnosti
<p>- Ali tudi pri tej ciljni populaciji spodbujate športno aktivnost kot obliko transporta?</p> <p>Ne.</p>		transport
<p>- Ali sodelujete v projektu Varna šolska pot?</p> <p>Da.</p>		varna šolska pot
<p>7. Kako delujete na področju promocije aktivnega življenja starostnikov?</p> <p>- Nam lahko naštejete nekaj rekreativnih aktivnosti za starejše občane, ki potekajo v Občini Brezovica?</p>		starejši občani, promocija aktivnega življenja starejši občani, rekreativne aktivnosti
<p>Športna rekreacija za starejše, ki jo izvajata dve društvi upokojencev (Tulipan in Podpeč - Preserje).</p>	športna rekreacija za starejše	
<p>- Ali upoštevate želje starejših občanov glede raznovrstnosti ponudbe rekreativnih aktivnosti?</p> <p>Da.</p>	upoštevanje želja, starejši občani	
<p>- Zagotavljanje ustreznega urbanega okolja je pomemben dejavnik pri ohranjanju starejše populacije gibalno aktivne. V mislih imam lažje sprehajalne poti s klopki za počitek in druženje. Ali pri načrtovanju urbane arhitekture upoštevate takšno urbano zasnov?</p> <p>Da.</p>		urbana arhitektura, načrtovanje
<p>8. V Občini Brezovica deluje več kot 20 različnih športnih društev. Povejte nam več o vašem sodelovanju s športnimi društvi.</p>		športna društva
<p>- Ste zadovoljni s sodelovanjem?</p> <p>Sodelovanje med občino in športnimi društvi je vzorno.</p>	vzorno sodelovanje, občina in športna društva	sodelovanje, ŠD
<p>9. Ali vodite statistiko članov in obiska športnih dejavnosti v društvi?</p> <p>Omenjeno statistiko vodimo preko vsakoletnega javnega razpisa, na katerega se lahko prijavijo športna društva (članstvo).</p>		statistika obiska, ŠD
<p>10. Ali obstaja oglaševalski program športne dejavnosti v občini?</p> <p>Društva lahko svoje aktivnosti promovirajo preko občinske spletne strani, portala mojaobcina.si (novice, koledar itd.) kot tudi preko občinskega mesečnega glasila.</p>	društva, omogočen oglaševalski prostor	promocija športa

Vprašanja in odgovori	Koda	Kategorija
11. Promocijo športa je mogoče izvesti tudi preko delovanja turističnih društev. Ali vaša strategija zajema tudi takšen način delovanja? Zaenkrat še ne.		šport, promocija, turizem
12. Ali se preko različnih društev organizirajo športni izleti? Da (npr. Planinsko društvo Podpeč - Preserje).		društva, športni izleti
13. Katere športne aktivnosti nudite obiskovalcem, turistom (Brezovica kot rekreativno zaledje mesta Ljubljane), ki obiščejo Občino Brezovica? Kolesarstvo, tek, pohodništvo, zunanje naprave za fitnes (Rakitna, ipd.).	športne aktivnosti na prostem	šport, turizem
14. Katere športne prireditve se odvijajo na območju Občine Brezovica? Po podatkih letnega programa športa za letošnje leto se je oziroma se še bo odvijalo 74 različnih športnih prireditev.		šport, prireditve
15. Še vedno ima marsikdo predsodke glede možnosti razvoja primestne občine, kot je Občina Brezovica. Kje vidite prednosti v razvoju športne dejavnosti v primerjavi s sosednjo Mestno Občino Ljubljana? Športnorekreativne površine v naravnem okolju – kolesarjenje, tek, pohodništvo.	športnorekreativne površine, naravno okolje	razvoj, prednosti
16. V čem se razlikujete od primerljivih občin? Športna društva ponujajo precej širok spekter športnih dejavnosti (prvenstveno za otroke in mladino), ki so pogosto cenovno konkurenčne ponudbi izvajalcev iz glavnega mesta.	širok spekter športnih dejavnosti, cenovno konkurenčna ponudba	razlike
17. Kako ocenjujete možnosti razvoja športne infrastrukture v Občini Brezovica? - Ali se po vašem mnenju kaže potreba po izgradnji novih športnih objektov, na primer gimnastične dvorane, pokritega plavalnega bazena ali večnamenske dvorane? Nadvomno je prednostna naloga izgradnja večnamenske športne dvorane.	večnamenska dvorana, izgradnja, prioriteta	razvoj, možnosti športni objekti, potreba po izgradnji

Vprašanja in odgovori	Koda	Kategorija
18. Ocenjujete, da ponudba zunanjih športnih površin, na primer parkov, zunanjih igrišč, igral za otroke in plezališč zadostuje potrebam prebivalcev?		zunanje športne površine, potrebe prebivalstva
Ponudba obstoječih zunanjih površin zadostuje, a bo potrebno vsaj nekatere obnoviti.	obstoječa ponudba, zadostuje, obnova	
19. Na kateri ukrep ste najbolj ponosni oziroma kateri projekt na področju promocije aktivnega življenjskega sloga je do sedaj po vašem mnenju najbolj uspešen?	prostor za oglaševanje, športni dan občine	promocija aktivnega življenjskega sloga
Športna društva imajo v sklopu portala mojaobcina.si (www.brezovica.si / FB / newsletter / Barjanski list) možnost samostojnega posredovanja informacij/člankov. Pred leti se je odvijal Športni dan Občine Brezovica, ki je bil v skupnem sodelovanju z OKS-ZŠZ (leta 2009, 2010).		
20. Kakšne so vaše želje za razvoj športa v Občini Brezovica?		šport, razvoj, želje
Povečevanje števila športnih društev in aktivnih članov, kar posledično pomeni večjo ponudbo športnih programov oziroma večje število športno aktivnih prebivalcev, njihovo športno ozaveščenost ter pripadnost posameznika športu.	povečanje števila članov, povečanje ponudbe športnih programov, športna ozaveščenost, pripadnost	
21. Če bi imela občina neomejen proračun, kaj bi ponudili občanom na področju aktivnega življenjskega sloga in športa?		vizija, neomejen proračun
Povsem izdelano športno infrastrukturo (tudi z atletsko stezo, bazenom, ipd.), popolno podporo športnim društvom (tudi s profesionalnim kadrom).	atletska steza, popolna podpora ŠD	
22. Kako kot predstavnik oddelka za šport v Občini Brezovica preživljate svoj prosti čas?		prosti čas, zgled
Redna rekreacija (4-krat do 5-krat tedensko), ki v poletnih mesecih obsega tek, v zimskih pa fitnes ter smučanje. Delovanje v nacionalni športni zvezi zimskega olimpijskega športa.		

5 RAZPRAVA

Glede na zbrane podatke smo skušali opredeliti gibalno/športno aktivnost prebivalcev, opredeliti potrebe prebivalcev po urbani in naravni gibalni/športni infrastrukturi, opredeliti vire financiranja in promocije gibalne aktivnosti ter izdelati analizo prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti (*angl.* strengths, weaknesses, opportunities, threats, SWOT).

5.1 Opredelitev gibalne/športne aktivnosti prebivalcev Občine Brezovica

Rezultati kineziološke študije kažejo, da so prebivalci Občine Brezovice dobro ozaveščeni glede pomena gibalne/športne kulture za zdravje. Merilne lokacije smo razdelili v dva sklopa – sprehajalne poti in lokacije gibalne/športne infrastrukture. Zabeleženo število oseb na lokacijah se je razlikovalo. V sklopu sprehajalnih poti smo največ oseb zabeležili na lokaciji Vnanje Gorice med tednom (808 oseb oziroma 36,8 % prebivalcev krajevne skupnosti) in tudi med vikendom (554 oseb oziroma 25,2 % prebivalcev krajevne skupnosti). V sklopu sprehajalnih poti smo najmanj oseb zabeležili v Notranjih Goricah med tednom (151 oseb oziroma 6,3 % prebivalcev krajevne skupnosti) in tudi med vikendom (219 oseb oziroma 9,1 % prebivalcev krajevne skupnosti). V sklopu lokacij gibalne/športne infrastrukture je bila najbolj obiskana lokacija Jezero - Plaža (275 oseb oziroma 26,9 % prebivalcev krajevne skupnosti) in Jezero Rakitna (181 oseb oziroma 9,6 % prebivalcev krajevne skupnosti). Ker dve najbolj obiskani lokaciji ležita ob vodnem viru, lahko sklepamo, da so tovrstne lokacije za obiskovalce zanimive, zlasti poleti. S tega vidika je glede na zakonodajo o varovanju okolja na tem območju smiselno vlaganje v razvoj gibalne/športne infrastrukture ter razvoj športne in turistične dejavnosti. V sklopu lokacij gibalne/športne infrastrukture je bila najmanj obiskana lokacija zunanje igrišče Vnanje Gorice (3 osebe oziroma 0,1 % prebivalcev krajevne skupnosti). Zaradi izjemno nizkega obiska igrišča bi bilo smiselno raziskati vzroke. Uporaba igral in količina gibalne aktivnosti na igriščih je bistveno večja, če igrišča omogočajo izvajanje različnih športov z žogo in igro na različnih objektih, kot so igrala, plezala in gugalnice (Reimers in Knapp, 2017). Vzroki nizke obiskanosti igrišča so lahko tudi nevaren cestni odsek, odsotnost senčnih predelov ter slaba urejenost in vzdrževanje igrišč.

Med zabeleženimi gibalnimi/športnimi aktivnostmi kot najpogostejša dejavnost izstopa kolesarjenje. Največ kolesarjev v merilnem dnevu smo zabeležili na lokaciji Podpeč med vikendom (426 oseb), medtem ko je število oseb, ki je kolesarilo na isti lokaciji v merilnem dnevu med tednom, veliko manjše (80 oseb). Glede na število kolesarjev v merilnem dnevu sledi lokacija Vnanje Gorice, ki je bila dobro obiskana tako med vikendom (375 oseb) kot tudi med tednom (368 oseb). Tudi na lokaciji Brezovica je bilo v merilnem dnevu več kolesarjev zabeleženih med tednom (266 oseb) in med vikendom (368 oseb). Na lokacijah, kjer se dnevno zvrsti veliko število kolesarjev, je smiselna implementacija ukrepov z neposrednim vplivom na varnost kolesarjev v prometu. Ukrepi naj bi nujno obsegali strategije za zniževanje tveganja prometnih nesreč v mestnih in podeželskih odsekih. Za uresničevanje ukrepov obstaja več načinov: (1) vzpostavitev nižjih omejitev hitrosti na območjih s povečanim številom kolesarjev in pešcev, (2) vzpostavitev naprav za merjenje hitrosti, (3)

povečanje števila policijskih kontrol, (3) ureditev nevarnih cestnih odsekov in (4) spremljanje učinkovitosti vzpostavljenih ukrepov (Australian bicycle council, 2016).

Prisotnost oseb na lokacijah se je močno razlikovala tako od lokacije do lokacije ter podrobneje tudi po urah. V sklopu lokacij sprehajalnih poti kot izrazit primer aktivnega transporta (kolesarjenje) izstopa lokacija Brezovica med tednom, kjer je bilo zabeleženih veliko oseb v času odhoda v službo (med 7.00. in 9.00) in v času odhoda iz službe (med 13.00 in 15.00). Ob upoštevanju lokacij sprehajalnih poti in lokacij gibalne/športne infrastrukture smo v splošnem zabeležili večje število oseb v popoldanskem času (približno ob 18.00), ko so se zabeležene osebe ukvarjale predvsem z rekreacijskimi aktivnostmi.

V sklopu lokacij gibalne/športne infrastrukture smo zabeležili tudi gibalno/športno aktivnost. Najpogostejša gibalna/športna aktivnost so bile igre z žogo, ki smo jih zabeležili na vseh lokacijah. Največ oseb se je z igrami z žogo ukvarjalo na lokaciji Brezovica šolsko igrišče (27 oseb), zunanje šolsko igrišče Brezovica (26 oseb) in Park Jama (26 oseb). Na lokacijah, kjer so na voljo otroška igrala in plezala, to so Park Jama, zunanje šolsko igrišče Brezovica in zunanje športne površine Podpeč, je bila njihova uporaba zadovoljiva (19–27 oseb dnevno). Osnovni razlog, da obisk ni večji, je izrazita izpostavljenost otroških igral in plezal soncu oz. odsotnost sence. Število območij z otroškimi igrali in plezali bi morali povečati. Smiselno bi bilo razmisliti o postavitvi nove vrste gibalne/športne infrastrukture, ki pritegne zlasti otroke in mladino, npr. motorični park, hoja po traku (»slackline«), adrenalinski park, kolesarski poligon (»pumptrack«) in rolkarski poligon (»skatepark«).

Na vseh merilnih lokacijah, razen na lokaciji Podpeč – zunanje športne površine in zunanje igrišče Vnanje Gorice, smo zabeležili vse štiri starostne skupine, a v različnih deležih. Ugotavljamo, da bi se število oseb vseh starostnih skupin v splošnem lahko povečalo. Pri promociji bi morali največji poudarek usmeriti na otroke, mladostnike in starostnike.

Podatek o količini gibalne/športne aktivnosti prebivalcev smo skušali pridobiti s spletnim vprašalnikom. Žal smo na ta sklop vprašanj prejeli premalo povratnih informacij, da bi lahko rezultate posplošili na celotno populacijo Občine Brezovica in jih primerjali s slovenskim povprečjem. Kljub vsemu pa so lahko iztočnica za nadaljni razvoj oziroma razmislek o njem. Raziskali smo stanje športne dejavnosti, preučili strategijo razvoja športne dejavnosti, strategijo razvoja turistične dejavnosti in možnosti aktivnega transporta ter preverili potrebe prebivalcev različnih starostnih skupin v Občini Brezovica.

5.1.1 Stanje športne dejavnosti

Podatki intervjuja kažejo, da so prebivalci Občine Brezovica tesno povezani s športom. Ne glede na dosedanjo povezanost občanov s športom želijo raven gibalno/športne aktivnosti občanov še povečati.

Po podatkih intervjuja z gospodom Acmanom stanje športne dejavnosti v Občini Brezovica vrednotijo glede na podatke letnega programa športa. V letu 2018 se je s športom ukvarjalo

2.948 občanov, to je skoraj četrtnina vseh prebivalcev občine. Število prebivalcev, ki se ukvarja s športom, deluje v 21 različnih športnih društvih, ki pokrivajo širok spekter športnih panog. Preko različnih strategij stremijo k povečanju števila članov v športnih društvih, ponudbe športnih programov in števila športno aktivnih prebivalcev, njihovi športni ozaveščenosti ter pripadnosti posameznika športu.

V Občini Brezovica z jasno zastavljenimi cilji skrbijo za ustvarjanje ugodnih pogojev za razvoj športne dejavnosti. Dokaz so izvedeni projekti, katerih skupni namen je ureditev prostora za aktivno preživljanje prostega časa v lokalnem okolju, v naravi in v mešani naselbinsko-kmetijski krajini, ki bo zaradi bolj kakovostnih priložnosti zmanjšala obseg dnevnih migracij krajanov in njihovih prevozov (Občina Brezovica, 2019d). Temu je bil nemenjen projekt Večgeneracijskega igrišča Rakitna, ki naj bi prispeval k večji vključenosti različnih starostnih skupin. Cilja projekta sta bila tudi vključitev vsaj dveh društev ter vzpostavitev vsaj enega modela sodelovanja in vključevanja v družbene aktivnosti. Projekt je vzoren primer tudi z vidika povezovanja različnih sfer, saj so v projektu sodelovali krajevna skupnost, občina, športno društvo in društvo upokojencev.

5.1.2 Strategija razvoja športne dejavnosti

Glede na cilje Resolucije o nacionalnem programu športa v RS za obdobje 2014–2023 so pričeli z urejanjem novih športnorekreativnih površin. V občini so se zavezali h krepitvi opremljenosti z družbeno infrastrukturo na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, varstva starejših, kulture in športa. Poseben pomen namenjajo tudi razvoju športnorekreativskih dejavnosti oziroma družbenih dejavnosti med naseljema Vnanje Gorice in Notranje Gorice (Uradni list RS, 2016).

Po podatkih intervjuja z gospodom Acmanom si v Občini Brezovica prizadevajo za uravnotežen razvoj rekreacijskega in kakovostnega športa ter spodbujajo k organiziranju in izvajanju čim večjega števila športnih prireditev, ki jih je bilo v letu 2018 kar 74. Prednosti za razvoj športne dejavnosti v primerjavi s sosednjo Mestno Občino Ljubljana (MOL) vidijo v športnorekreativnih površinah v naravnem okolju. Možnosti so posebej ugodne za razvoj kolesarjenja, teka in pohodništva. Sodelovanje s krovno športno organizacijo v državi je postalo bolj intenzivno. Kratkoročno načrtujejo postopno povečevanje deleža javnih sredstev, namenjenih letnemu programu športa. Stremijo k povečanju števila izvajalcev LPŠ v občini. Enega glavnih ciljev resolucije – povečanje deleža športno dejavnih odraslih na 70 %, uresničujejo s širjenjem in urejanjem novih športnorekreativnih površin. Zavedajo se potrebe po izgradnji večnamenske športne dvorane, saj obstoječa urbana gibalno/športna infrastruktura ne zadostuje potrebam prebivalcev. Ocenjujejo, da je ponudba obstoječih zunanjih športnih površin ustrezna, pri čemer opozarjajo, da bo vsaj nekatere potrebno obnoviti.

5.1.3 Strategija razvoja turistične dejavnosti

V Občini Brezovica se zavedajo možnosti napredka na področju razvoja turistične dejavnosti, zato nameravajo izkoristiti potencial občine za razvoj turizma. Načrt je jasno opredeljen v Uradnem listu (2016) ter obsega razvoj bolj celovite in predvsem okolju prijazne turistične ponudbe v okviru dopustnih gospodarskih dejavnosti krajinskega parka Ljubljansko barje, opredeljenih v predpisu, ki ureja Krajinski park Ljubljansko barje.

Občina Brezovica ima velik potencial za razvoj trajnostnega turizma tako z vidika naravne dediščine kot tudi kulturne dediščine, pri čemer poudarjajo predvsem razvoj prve. Na območju krajinskega parka Ljubljansko barje so ugodni pogoji za razvoj okolju prijaznega turizma (npr. izletniškega in izobraževalnega). V okviru izletniškega turizma načrtujejo razvoj in nadgradnjo obstoječe turistične infrastrukture na območju Podpeškega jezera. Dodatne možnosti za razvoj turizma nudi Rakitna z Mladinskim klimatskim zdraviliščem, ki želi ostati javni zdravstveni zavod, namenjen otrokom in mladostnikom za programe s področij bolezni dihal in motenj hranjenja in/ali čustvenih motenj, a ostale proste zmogljivosti ponuditi različnim ciljnim skupinam (šole, društva itd.) in hkrati razvijati tudi turistično dejavnost. Strateškega pomena za uspešno poslovanje zdravilišča so obnova in ohranjanje nastanitvenih zmogljivosti ter povečanje rekreacijskih površin (izgradnja manjše telovadnice). Načrtujejo tudi ureditev območja za piknike, turistično-informativnih točk za promocijo turizma na Rakitni ter športne in druge rekreativne površine (Uradni list, 2016). V načrtu je tudi ureditev parka na severnem delu naselja Podpeč ob vili Kobi, ki je kot delo arhitekta Iva Spinčiča iz leta 1937 vpisana v register nepremične kulturne dediščine (Ministrstvo za kulturo, 2019) in je tako tudi turistično zanimiva točka. Pomembnejša projekta v dolgoročnem načrtu sta ureditev skakalnice in vzpostavitev turistično-rekreacijskega območja na Plahanovem Lazu. Načrtujejo razvoj turistično-rekreacijske infrastrukture in območja ob umetnem jezeru na Rakitni za zdraviliško turistično dejavnost.

Glede na Odlok o Občinskem prostorskem načrtu (OPN) razvojni načrt zajema razvoj športnih, rekreacijskih in turističnih dejavnosti (kamp za avtodome). Za razvoj rekreacije in turizma bodo izkoristili potenciale naravne in kulturne krajine (Ljubljansko barje, Krmsko hribovje z Rakitniško planoto, Ljublanica, Podpeško jezero idr.) in drugo kulturno dediščino (cerkev sv. Ane, arheološko najdišče ob Ljublanici pri Podpeči, podpeški kamnolom idr.) ter hkrati skrbeli za njihovi ohranjanje ter varovanje. Osrednjo vlogo središč za šport in rekreacijo bodo obdržale šolske telovadnice osnovnih šol na Brezovici, Preserju, Notranjih Goricah in Rakitni, zunanja igrišča ob osnovnih šolah na Brezovici, Preserju, Notranjih Goricah, Rakitni in Jezeru, balinarski športni park v Radni v naselju Brezovica ter Športni park Jama v Notranjih Goricah. Območje Ljubljanskega barja ter Krmskega hribovja z Rakitniško planoto bo ohranilo osrednjo vlogo na področju športa in rekreacije na prostem (Uradni list, 2016).

5.1.4 Aktivni transport

Cestno omrežje v Občini Brezovica je v splošnem preobremenjeno, zato pogosto prihaja do prometnih zamaškov. Nekateri cestni odseki v občini so precej problematični, predvsem cestni odsek na Tržaški cesti v naselju Brezovica, po katerem se vsakodnevno prepelje večje število delovnih migrantov in tranzitnega prometa (Šijanec, 2011). To bi lahko rešili z ureditvijo boljših pogojev za aktivni transport. V prostorskem načrtu občine je tudi ureditev ustreznih cest in poti ter omrežja kolesarskih poti, ki bodo v naseljih vezana na obstoječe prometno omrežje. V primeru novogradenj cestnega omrežja bodo kolesarske poti potekale skozi lokalna središča. Daljinske kolesarske steze bodo povezane v omrežje, ki bo povezovalo središča in turistične ureditve na celotnem občinskem območju, predvsem na območju Ljubljanskega barja in v obvodnem prostoru reke Ljubljanica. Občina že sodeluje v projektu Varna šolska pot, pomemben korak na poti k uveljavitvi aktivnega transporta pa je vključitev občine v projekt Varne kolesarske poti Ljubljana–Vrhnika, ki naj bi kolesarjem omogočil varno pot ob regionalni cesti Ljubljana–Vič–Vrhnika–Poljane. Obstoječe in nove kolesarske poti bodo povezane in se predstavljale kot sistem v rekreativne in turistične namene (Uradni list, 2016).

Načrt za razvoj uporabe aktivnega transporta obsega tudi rešitve za pešce. Občina načrtuje gradnjo hodnikov za pešce na območju Podpeč - Jezero, na območju naselja ob cesti Podpeč–Borovnica, ob ulici Cesta na postajo v naselju Brezovica (do železniške postaje), od Osnovne šole Preserje do Kamnika pod Krimom (manjkajoči del pločnika), v Preserju od Osnovne šole Preserje v smeri proti severovzhodu, ob Cesti na Log v Notranjih Goricah, ob cesti od železniške postaje Preserje do Prevalj pod Krimom, na Rakitni od začetka vasi do osnovne šole; načrtuje tudi ureditev poljske poti od Mladinskega klimatskega zdravilišča na Rakitni do centra vasi. Hodniki za pešce se bodo dograjevali na vseh regionalnih in posameznih občinskih cestah na odsekih skozi naselja. Določila za ureditev pločnikov in kolesarskih poti obsegajo ureditev pločnikov ob vseh glavnih cestah in ob poteh zgostitvenih območij proti šolam, zdravstvenim ustanovam, kulturnim ustanovam, cerkvam, pokopališčem ter drugim objektom javnega značaja. Pri izgradnji javnih prometnic za pešce bo potrebno urediti ustrezen dostop za invalide in kolesarje (Uradni list, 2016).

Pomemben dejavnik uporabe aktivnega transporta, predvsem v nočnem času, je javna razsvetljava, ki je trenutno vzpostavljena v vseh naseljih, v prihodnosti pa namerava občina opremiti vsa območja, kjer se bo pokazala potreba po javni razsvetljavi (Uradni list, 2016).

5.1.5 Potrebe različnih starostnih skupin

Prebivalci občine menijo, da je za gibalno/športno infrastrukturo (GŠI) starejših občanov poskrbljeno dobro, za GŠI otrok in mladine pa zelo dobro. Po podatkih intervjuja z gospodom Acmanom imajo pri načrtovanju strategij za povečanje športne dejavnosti v občini v mislih potrebe različnih starostnih skupin. Za povečanje deleža športno dejavnih otrok in mladine skrbijo s širjenjem in urejanjem novih športno rekreativnih površin ter povečevanjem deleža javnih sredstev, namenjenih programom športne vzgoje otrok in mladine. Sredstva, ki jih

namenjajo preko Letnega programa športa, so prednostno namenjena otrokom in mladini. Športna društva, ki ponujajo širok spekter športnih dejavnosti, zlasti za otroke in mladino, pogosto predstavljajo cenovno konkurenčno ponudbo izvajalcev iz glavnega mesta. V občini je poskrbljeno tudi za aktivno življenje starejših občanov. Športno rekreacijo za starejše občane izvajata dve društvi upokojencev. Na občini zatrjujejo, da glede raznovrstnosti ponudbe rekreativnih aktivnosti upoštevajo želje starejših občanov. Zagotavljajo tudi, da ob načrtovanju urbanega okolja upoštevajo ustrezno urbano zasnovo, ki vključuje urejene sprehajalne poti s klopami za počitek in druženje.

V Uradnem listu (2016) je zavedeno, da se bo znotraj poselitvenih območij med drugim dogradilo ali prenovilo manjkajočo prometno infrastrukturo (ceste, pločniki) ter drugo javno infrastrukturo (zelene in javne površine).

5.2 Opredelitev potreb prebivalcev po urbani in naravni gibalni/športni infrastrukturi

V Občini Brezovica se kaže potreba po novi urbani in naravni gibalni/športni infrastrukturi. Na osnovi podatkov, pridobljenih iz spletnega vprašalnika, lahko sklepamo, da imajo prebivalci Občine Brezovica močno željo po razvoju gibalno/športne kulture in gibalno/športne infrastrukture v svoji občini.

5.2.1 Potrebe po urbani gibalni/športni infrastrukturi

Ob upoštevanju različnih dejavnikov – velikosti občine, števila prebivalstva občine, ki v zadnjih letih narašča, in stanja obstoječe infrastrukture v občini), lahko potrdimo, da so potrebe prebivalcev Občine Brezovice večje od trenutne ponudbe urbano grajene športne infrastrukture. Prebivalci občine so mnenja, da urbana (grajena) infrastruktura, ki je na voljo, ni dovolj urejena in da je primanjkuje. Tega se zavedajo tudi na Občini Brezovica, saj so že pričeli z urejanjem novih športno-rekreativnih površin, med drugim tudi večnamenske dvorane. Dosedanje ugotovitve glede razvoja gibalne/športne aktivnosti kažejo na premajhne kapacitete v smislu izobraževalnih ustanov in prostorov za dvoranski šport. Občina nima večje pokrite dvorane za športne dejavnosti in tudi sicer ji primanjkuje površin za dvoranske športe, zato načrtujejo izgradnjo telovadnice na območju naselja Brezovica in po potrebi tudi v drugih naseljih (npr. v Podpeči, saj bi tako imeli svojo dvorano za športne dejavnosti severna in južna polovica občine) (Šijanec, 2011). Občina v Uradnem listu (2016) navaja razvojne potrebe po novih stavbnih zemljiščih, namenjenih družbeni infrastrukturi (varstvo otrok in starejših, izobraževanje) in rekreaciji. Površine športno-rekreacijskih dejavnosti (telovadnica, zunanje igrišče) želijo zagotavljati v okolici osnovnih šol Brezovica, Notranje Gorice, Preserje in Jezero, v športnem parku Jama v Notranjih Goricah, v telovadnici v Domu krajanov v Vnanjih Goricah ter na Rakitni. Občina ima v načrtu povečanje dvoranskih zmogljivosti ob OŠ Brezovica in na območju Krajevne skupnosti Podpeč - Preserje. Na ločnici med naseljema Vnanje Gorice in Notranje Gorice je predvidena ureditev rekreacijskega območja. Eden večjih idejnih projektov je gradnja skakalnice »Plahanov laz«

južno od naselja Dolenja Brezovica, ob skakalnici pa naj bi razvijali dejavnost teka na smučeh na Rakitniški planoti. Dejavnosti bi povezali v Nordijski center (Uradni list, 2016).

5.2.2 Potrebe po naravni gibalni/športni infrastrukturi

Možnosti in površin za rekreacijo na prostem je veliko ter tudi prostora za razvoj še precej. Potencial za razvoj gibalne/športne aktivnosti v naravi se skriva v Krajinskem parku Ljubljansko Barje in na Rakitni. Zanimivo je, da ob obsežnosti naravnih danosti za GŠA v naravi kar tretjina anketirancev meni, da naravne infrastrukture primanjkuje. Usmeritve za razvoj dejavnosti določajo okrepitev in vzpostavitev rekreacijskih povezav s sosednjimi občinami ter ureditev naravnega kopališča ob Podpeškem jezeru. Zaradi omejitev glede poseganja v naravno okolje krajinskega parka je izjemoma omogočena umestitev dejavnosti tudi zunaj naselij, a se morajo zaradi narave dejavnosti izvajati v odprtem prostoru. Mednje uvrščamo rekreacijska območja, športna igrišča, adrenalinske parke in kopališča.

5.3 Viri financiranja športa in promocije gibalne aktivnosti v Občini Brezovica

Sodobni razvoj postavlja lokalne skupnosti pred zahtevo po nenehnem prilagajanju ter iskanju boljših in bolj učinkovitih metod delovanja. Velik izziv je predvsem investiranje v javno infrastrukturo, zato moramo za financiranje obnove in gradnje novih športnih objektov uvesti nove metode financiranja (Milunovič, 2000).

V splošnem lahko vire financiranja razvrstimo na (1) proračunska (javna) sredstva ali sredstva integralnega proračuna (npr. sredstva državnega proračuna, sredstva lokalnih skupnosti (občin) in sredstva Fundacije za šport od iger na srečo) in (2) neproračunska (zasebna) sredstva (npr. sredstva sponzorjev, sredstva donatorjev, sredstva gospodinjstev, članarine, vstopnine, darila in druga lastna sredstva (tombole, srečelovi in podobno)) (Šugman in sod., 2002).

Nacionalni program športa (2014) opredeljuje, da je šport del javnega interesa, zato se sofinancira iz javnih sredstev, za njegov razvoj pa se ustvarjajo ustrezni sistemski družbeni pogoji. Javni interes v športu se v lokalnih skupnostih določi z občinskimi letnimi programi športa, ki morajo biti v skladu z nacionalnim programom (MIZŠ, 2017). Zaradi izjemnega pomena športne infrastrukture za javno dobro je vlaganje v izgradnjo in obnovo športne infrastrukture v državnem interesu. Dodaten način financiranja je sodelovanje z Evropsko unijo in pridobivanje sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Takšen primer je projekt urejanja večgeneracijskega igrišča na Rakitni.

Društva lahko svoje aktivnosti promovirajo preko občinske spletne strani, portala mojaobcina.si (v rubrikah novice in koledar dogodkov) in preko občinskega mesečnega glasila. Neizkoriščen potencial je področje promocije športa preko turističnih društev. Občina Brezovica ima kot rekreativno zalednje mesta Ljubljane odlične naravne danosti za športne aktivnosti na prostem. Obiskovalci in turisti, ki jo obiščejo v lastni režiji, se srečajo z

ugodnimi pogoji za kolesarjenje, tek in pohodništvo. Prebivalcem občine so na voljo športni izleti, ki jih organizirajo različna društva, npr. Planinsko društvo Podpeč - Preserje. Za promocijo GŠA, predvsem športne dejavnosti in turistične dejavnosti, bi v Občini Brezovica potrebovali dobro zastavljeno strategijo športnega marketinga. Marketing je opredeljen kot organizacijska funkcija in niz procesov za oblikovanje odnosov s kupci na način, ki ustvarja prednosti tako za podjetje kot njegove deležnike (Brenčič in sod., 2008). Športni marketing je podvrsta marketinga in pripomoček, s katerim lahko načrtujemo strategije, ter z uporabo novih tehnologij skrbimo za učinkovito interakcijo pri nagovarjanju izbranih ciljnih skupin (kupcev in uporabnikov) in vzpostavljamo sponzorska partnerstva (Bühler in sod., 2006).

Različne lokalne skupnosti za športne programe, športne objekte in površine za šport v naravi, za razvojne dejavnosti v športu, organiziranost v športu in športne prireditve ter za promocijo športa namenjajo različen obseg javnih sredstev na prebivalca. Občina Domžale tako upravlja s številnimi športnimi objekti, zato so tudi javna sredstva na prebivalca precej višja. Športni objekti, ki jih upravlja Zavod za šport in rekreacijo Domžale, so Dom športnih organizacij, stadion, drsališče, kopališče, teniška dvorana, zunanja teniška igrišča, športna dvorana, plezalna stena na garažni hiši, rolkarski poligon, kolesarski poligon, igrišča za odbojko na mivki, nogometno igrišče z umetno travo, tartanska košarkarska igrišča, fitnes na prostem in otroška igrišča (Zavod za šport in rekreacijo Domžale, 2019) (Preglednica 17).

Preglednica 17: Javna sredstva na prebivalca v občinah Brezovica, Medvode in Domžale (v EUR)

Leto	Brezovica			Medvode			Domžale		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Športni programi	5,3	5,25	6,33	7,74	8,02	8,01	14,3	14,19	13,88
Športni objekti in površine za šport v naravi	3,51	2,09	2,93	11,47	13,55	19,09	14,45	15	35,68
Razvojne dejavnosti v športu	0,17	0,17	0,21	0,00	0,15	0,15	0,02	0,00	0,00
Organiziranost v športu	0,17	0,17	0,16	1,99	8,75	4,4	4,31	4,38	5,28
Športne prireditve in promocija športa	0,55	0,54	X	0,72	1,07	X	0,62	0,57	X

Legenda: X – podatek ni znan.

5.4 Analiza SWOT

V Preglednici 18 predstavljamo analizo stanja v Občini Brezovica s predlogi za izboljšave, ki smo jo izdelali na podlagi pregleda stanja. Uporabili smo model SWOT, s katerim smo predstavili prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti. Prednosti in slabosti izhajajo iz njenega notranjega okolja, priložnosti in nevarnosti pa iz zunanjega.

Preglednica 18: Analiza SWOT (Sulič, 2019)

PREDNOSTI	SLABOSTI
dobra prepoznavnost Občine Brezovica v širšem lokalnem okolju podpora vodstva občine ugodno podnebje (zmernocelinsko) možnost za GŠA v naravi vse leto bližina Ljubljane avtocestni izvoz v občini hiter dostop in bližina narave (Ljubljansko barje, Krmsko pogorje)	pomanjkanje urbane GŠI neurejenost obstoječe urbane GŠI odsotnost ustrezne promocije ukvarjanja z GŠA v občini neizkoriščen potencial letne in zimske možnosti zdraviliškega turizma na Rakitni omejena proračunska sredstva avtocesta Ljubljana–Koper preči naselje Brezovica zgolj en prehod čez avtocesto v občini slabo urejeni prehodi železniške proge velik promet hrup v naselju Brezovica zaradi prometa prisotnost medvedov na območju naselij Podpeč, Preserje in Rakitna pomanjkanje informacijskih točk za spodbujanje gibalne/športne aktivnosti nevarna pot Preserje–Rakitna z vidika hitrosti vožnje in prisotnosti motoristov
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
naravne danosti promocija dosedanjih športnih prireditev za širšo javnost razvoj izletniškega turizma na območju Krmskega hribovja, Rakitniške planote in Ljubljanskega barja razvoj zdraviliškega turizma na Rakitni vzpostavitev sistema izposoje koles izkoristek lege ob avtocesti Koper–Ljubljana in spodbujanje razvoja tranzitnega turizma ureditev različnih tematskih poti o naravni in kulturni dediščini razvoj okolju prijaznega turizma razvoj turizma ob jezeru Rakitna ureditev kopališča in razvoj infrastrukture ob Podpeškem jezeru ureditev nordijskega centra na Rakitni	uničenje naravnih danosti z neustreznim ravnanjem z naravo poslabšanje kakovosti bivanja v občini zaradi nevlaganja sredstev v razvoj in obnovo GŠI poslabšanje vrednosti kazalnikov zdravja prebivalcev zaradi nezadostne gibalne aktivnosti

6 ZAKLJUČEK

V nalogi smo analizirali gibalno/športno infrastrukturo in gibalne navade prebivalcev Občine Brezovica. V zadnjih nekaj desetletjih številni znanstveni dokazi potrjujejo, da gibalna/športna aktivnost preprečuje pojav in razvoj kroničnih nenalezljivih bolezni, vključno s sladkorno boleznijo tipa 2, nekaterimi vrstami raka in srčno-žilnimi boleznimi. Vpliva na izgradnjo mišičnega tkiva in ohranja zdravje kosti, izboljšuje kognitivne sposobnosti, duševno zdravje in zmanjšuje stres, izboljšuje ravnotežje, ohranja telo močno in gibljivo (Sharif in sod. 2018; Strong in sod., 2005). Kljub vse večji ozaveščenosti javnosti in promociji zdravja je v današnjem času gibalna/športna neaktivnost eden največjih izzivov javnega zdravja. Naraščajoči stroški zdravstvenih obravnav in bolniških odsotnosti z dela povzročajo izgube tudi na ekonomskem področju. Da bi zmanjšali neugoden trend vse manjše količine gibalne športne aktivnosti, želimo najti učinkovite rešitve, s katerimi bi redno gibalno aktivnost vključili v posameznikov vsakdan.

V Sloveniji področje gibalne aktivnosti urejajo Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025, Zakon o športu (Zspo-1) in Resolucija o Nacionalnem programu športa 2014–2023. Izvajanje NPŠ v Republiki Sloveniji je na lokalni ravni določeno z občinskim letnim programom športa, ki mora biti v skladu z nacionalnim programom. Letni program športa določa obseg in vrsto športnih dejavnosti, ki se sofinancirajo iz javnih sredstev, in tudi obseg sredstev, ki se za njihovo uresničevanje zagotovijo v občinskem proračunu. S sprejemom letnega programa športa se lokalna skupnost zavezuje, da bo uresničevala javni interes v športu na lokalni ravni. Zakon o športu (ZSpo-1) navaja, da javni interes v športu obsega naloge nacionalnega in lokalnega pomena, ki so določene v Nacionalnem programu športa v Republiki Sloveniji in so namenjene zagotavljanju pogojev, da se prebivalci Republike Slovenije več in bolj kakovostno ukvarjajo s športom in z gibalnimi dejavnostmi za ohranjanje zdravja. Zakon o športu (ZSpo-1) občine pooblašča za športno infrastrukturo, na njegovi podlagi pa je občinam omogočeno tudi financiranje, saj določa tudi, da država uresničuje javni interes v športu z zagotavljanjem materialnih pogojev in sredstev za uresničevanje nacionalnega programa, načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javnih športnih objektov in površin za šport v naravi ter z zagotavljanjem spodbudnega davčnega in administrativnega okolja za šport. Sredstva za uresničevanje javnega interesa se zagotavljajo iz državnega proračuna, proračuna lokalnih skupnosti, Fundacije za šport, donacij, sponzorskih sredstev in drugih virov. Nenazadnje v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljstvo, javni interes na področju športa uresničujejo tudi posamezniki, ki z delom, znanjem in izkušnjami prispevajo k izboljšanju kakovosti ukvarjanja s športom in k razvoju solidarnega, humanega in enakopravnega športnega okolja.

Z izvajanjem naštetih sistemskih ukrepov in vrednotenjem stanja preko kazalnikov v letnih poročilih programa, kot so delež športno aktivnih prebivalcev, število športnih organizacij, število medalj na največjih tekmovanjih, nove vadbene in tekmovalne športne površine ter drugo, kažejo, da je v Republiki Sloveniji v zadnjih 15 letih šport doživel celovito rast in kakovostni razvoj. Zagotavljanje infrastrukturnih pogojev je osnova za razvoj športne

dejavnosti. Kakovostna in urejena športna infrastruktura pomembno pripomore k povezovanju ljudi s športom ter s tem k izboljšanju kakovosti življenja in bivanja ter vpliva tudi na razvoj športnega turizma. Med športno infrastrukturo uvrščamo vse površine, ki omogočajo športno dejavnost, in so osnovni materialni pogoji za ukvarjanje s športom. Poudariti moramo, da gibalnih navad prebivalcev ne spodbuja zgolj športna infrastruktura, ampak so pomembne tudi javno dostopne športne površine in urejene poti za gibanje v naravnem okolju. Javno dostopne športne površine omogočajo brezplačno izvajanje gibalne aktivnosti vsem prebivalcem, ne glede na socialni ali ekonomski status.

Pomena brezplačnih javno dostopnih površin se zavedajo tudi v Občini Brezovica. Površine za športno in rekreativno dejavnost se nahajajo predvsem v bližini osnovnih šol, saj so v osnovi namenjene športnovzgojni dejavnosti otrok in mladine, v popoldanskem času pa so na voljo tudi drugim občanom. Po podatkih Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za leto 2018 obstoječa urbana gibalna/športna infrastruktura obsega 14 notranjih in zunanjih objektov. Po podatkih Zavoda za šport Planica v Občini Brezovica novejši pokrite GŠI, mlajše od 20 let, ni. Ker je Občina Brezovica priselitveno privlačno območje in hitro rastoča občina, razvoj družbene javne infrastrukture in gospodarske javne infrastrukture ter opremljenost naselij ne sledijo rasti prebivalstva. Na razvoj občine vplivajo številni dejavniki, vključno z geografsko lego, podnebjem, demografsko statistiko in deležem naravnih danosti, ki so ključnega pomena za razvoj gibalnih in športnih aktivnosti v naravi. Občina Brezovica ob bogati naravni in kulturni dediščini ponuja tudi pester izbor možnosti za rekreacijo v naravnem okolju, saj sta na njenem območju dve ekološko pomembni območji – Ljubljansko barje in Krmsko hribovje. Privlačna turistična točka je tudi Podpeško ali Krmsko jezero, kjer bi lahko uredili kopališče in razvili ustrezno infrastrukturo. Podpeško jezero je tudi izhodiščna točka za pohod na hrib s cerkvijo svete Ane, Krim in Rakitno. Na planoti Rakitna so pogoji za razvoj zdraviliškega turizma in ureditev nordijskega centra. Pogoji za razvoj izletniškega turizma so v celotni občini zelo dobri, k čemur pomembno prispeva tudi bližina avtoceste Ljubljana–Koper, ki olajšuje razvoj tranzitnega turizma. Turizem kot gospodarska panoga zaradi pomanjkanja ustrezne infrastrukture ostaja neprednostna dejavnost.

Obstoj urbane in naravne gibalne/športne infrastrukture je temeljni pogoj za udejanjanje gibalno/športne aktivnosti in s tem za krepitev zdravja. Rezultati kineziološke študije kažejo, da so prebivalci Občine Brezovica dobro ozaveščeni o odločilnem pomenu gibalne/športne aktivnosti za zdravje. Med zabeleženimi gibalnimi/športnimi aktivnostmi po pogostosti izstopa kolesarjenje. Največ kolesarjev v merilnem dnevu smo zabeležili na lokaciji Podpeč, in sicer med vikendom. Glede na to, da je kolesarjenje zelo priljubljena gibalna/športna aktivnost v Občini Brezovica, bi bilo več pozornosti potrebno nameniti tudi prometni varnosti. Zaradi vse več prometa se nevarnost na cestah za kolesarje in pešce izrazito povečuje, narašča pa tudi hrup, ki ga povzroča promet. Omejitev je zagotovo tudi zgolj en nadvoz čez avtocesto Ljubljana–Koper, ki preči naselje Brezovica. V Občini Brezovica je kar nekaj nevarnih cestnih odsekov, na primer pot Preserje–Rakitna zaradi prisotnosti motoristov in hitrosti njihove vožnje.

Vrednosti kazalnikov zdravja v Občini Brezovica za leto 2019 kažejo, da je bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev v povprečju trajala manj koledarskih dni kot na državni ravni. Tudi delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je nižji od slovenskega povprečja. Občina Brezovica dosega zelo dobre rezultate v vrednostih indeksa prekomerne prehranjenosti otrok, ki je z 18,2 % statistično značilno bolj ugoden od povprečja preostale Slovenije (24,3 %) (NIJZ, 2019). Ne glede na dobre rezultate na naštetih področjih je možnosti razvoja in izboljšav še veliko. V Občini Brezovica na primer ni ustrezne promocije možnosti za ukvarjanje z GŠA v občini ter dovolj urbane GŠI in informacijskih točk za spodbujanje GŠA. Dobra stran pa je – in to je poglavitno –, da vodstvo Občine Brezovica razvoj na omenjenem področju vsekakor podpira.

7 VIRI

- Australian bicycle council. (2016). *The Australian bicycle council coordinates the implementation of the Australian national cycling strategy 2011–2016*. Sydney: Austroads.
- Bailey, R., Hillman, C., Arent, S., Petitpas, A. (2013). Physical activity: an underestimated investment in human capital?. *Journal of physical activity and health*, 10(3), 289–308. Pridobljeno s <https://pdfs.semanticscholar.org/50df/f591941c5ef889c4a742f6906b0d22f4fb35.pdf>
- Bowler, D. E., Buyung-Ali, L. M., Knight, T. M., Pullin, A. S. (2010). A systematic review of evidence for the added benefits to health of exposure to natural environments. *BMC public health*, 10, 456. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-10-456>
- Brenčič, M., Gerlovič, M., Šugman, R. (2008). *Šport: Trženje športa, podjetništvo v športu, športna infrastruktura, kadri v športu, šport v lokalni skupnosti, zavarovanje v športu*. Ljubljana: Sokolska zveza Slovenije.
- Brownson, R. C., Hoehner, M. C., Day, K., Forsyth, A., Sallis, F. J. (2010). Measuring the built environment for physical activity. *American journal of preventive medicine*, 36(4), 99-123. <https://doi.org/10.1016/j.amepre.2009.01.005>
- Bühler, A., Nufer, G., Rennhak, C. (2006). *The nature of sports marketing*. Reutlingen: Hochschule Reutlingen, School of International Business. Pridobljeno s <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/57403/1/683522957.pdf>
- Carlson, S. A., Fulton, J. E., Lee, S. M., Maynard, L. M., Brown, D. R., Kohl, H. W., and Dietz, W. (2008). Physical education and academic achievement in elementary school: data from the early childhood longitudinal study. *American journal of public health*, 98(4), 721–727. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2007.117176>
- Designed to move: *a physical activity action agenda*. (2012). Oregon: Nike. Pridobljeno s <http://www.sportsthinktank.com/uploads/designed-to-move-full-report-13.pdf>
- Drev, A. (2013). *Gibanje: telesno dejavni vsak dan*. Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije.
- Firbas, P. (2001). *Vsa slovenska jezera*. Ljubljana: DZS.
- Gibney, S., Ward M., Shannon, S. (2017). Enabling environments: effect of local area on physical activity in the over 55s in Ireland. *Innovation in ageing*, 1(1), 674–675. <https://doi.org/10.1093/geroni/igx004.2400>
- Gibson, H. (1998). The wide world of sport tourism. *Parks & Recreation*, 33(9), 23–31. Pridobljeno s <https://www.questia.com/magazine/1G1-21222115/the-wide-world-of-sport-tourism>
- Grujič, S. (2018). *Šport v številkah: pregled športa v RS v obdobju od leta 2013 do 2018*. Ljubljana: Zavod za šport Republike Slovenije Planica. Pridobljeno s https://www.zsrs-planica.si/wp-content/uploads/2011/11/Sportni_almanah_2018.pdf

- Handy, S. L., Boarnet, M. G., Ewing, R., Killingsworth, R. E. (2002). How the built environment affects physical activity: views from urban planning. *American journal of preventive medicine*, 23(2), 64–73. [https://doi.org/10.1016/S0749-3797\(02\)00475-0](https://doi.org/10.1016/S0749-3797(02)00475-0)
- Hillman, C. H., Erickson, K. I., Kramer, A. F. (2008). Be smart, exercise your heart: exercise effects on brain and cognition. *Nature reviews neuroscience*, 9(1), 58–65. Pridobljeno s file:///C:/Users/Pc/Downloads/HillmanEricksonKramer2008NRN.pdf
- Hren, T. (2006). *Javne službe in civilna sfera na področju športa s poudarkom na športni infrastrukturi*. Kranj: Fakulteta za podiplomske državne in Evropske študije.
- Hsieh, S., Tsai, J., Chang, S., Cheng, C., Sung, Y., Hung, T. (2018). The relations between 3-year changes in physical fitness and academic performance in nationally representative sample of junior high school students. *Scientific reports*, 8(1), 1–8. <https://doi.org/10.1038/s41598-018-34370-2>
- Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje. (2018). Pridobljeno 9. 5. 2019 s <http://www.ljubljanskobarje.si/?lang=sl>.
- Jurak, G., Strel, J., Kovač, M., Starc, G., Leskošek, B., Pajek, M., ... Bednarik, J., (2012). *Analiza šolskega športnega prostora s smernicami za nadaljnje investicije*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
- Jurak, G., Pavletič, P. in Zoran, V. (2014). *Nacionalni program športa v Republiki Sloveniji: 2014–2023*. Ljubljana: Zavod za šport Republike Slovenije Planica. Pridobljeno s http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/sport/pdf/NPS_TIS_K_verzija_slo.pdf
- Kahn, E. B., Ramsey, L. T., Brownson, R. C., Health, G. W., Howze, E. H., Powell, K. E., ... Corso, P. (2002). The effectiveness of interventions to increase physical activity. A systematic review. *American journal of preventative medicine*, 22(4), 73–107. [https://doi.org/10.1016/S0749-3797\(02\)00434-8](https://doi.org/10.1016/S0749-3797(02)00434-8)
- Kohl, H. W., Cook, H. D. (2013). *Educating the student body: taking physical activity and physical education to school*. Washington: National Academies Press. Pridobljeno s <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK201500/>
- Kuh, D. L., Cooper, C. (1992). Physical activity at 36 years: patterns and childhood predictors in a longitudinal study. *Journal of epidemiology and community health*, 46(2), 114–119. Pridobljeno s <https://jech.bmj.com/content/jech/46/2/114.full.pdf>
- Kwak, L., Kremers, S. P., Bergman, P., Ruiz, J. R., Rizzo, N. S., Sjostrom, M. (2009). Associations between physical activity, fitness, and academic achievement. *Journal of pediatrics*, 155(6), 914–918. <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2009.06.019>
- Leskovec, B. (1998). *Urbani izziv: zasnova športne infrastrukture v prostoru*. Ljubljana: Urbanistični inštitut Republike Slovenije. Pridobljeno s <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-UREN0K7V/9f74286b-0bdb-4e2e-8360-0dd7c549383a/PDF>

- Lestan, K. A., Eržen, I., Golobič, M. (2014). The role of open space in urban neighbourhoods for health-related lifestyle. *International journal of environmental research and public health*, 11(6), 6547–6570. <https://doi.org/10.3390/ijerph110606547>
- Maravič, M., Bednarik, J., Lesjak, M. (2014). *Analiza športnega turizma v Sloveniji*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče.
- Milunovič, V. (2000). *Naše gospodarstvo: perspektive financiranja infrastrukture na lokalni ravni*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor.
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ). (2014). *Resolucija o Nacionalnem programu športa v RS 2014–2023*. Pridobljeno 24. 4. 2019 s <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlurid=20141071>
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ). (2018). *Športna infrastruktura po občinah*. Pridobljeno 3. 12. 2018 s http://www.mizs.gov.si/si/storitve/sport/sportna_infrastruktura_po_obcinah/.
- Ministrstvo za kulturo (MK). (2019). *Register nepremične kulturne dediščine: Podpeč – Vila Kobi*. Pridobljeno 25. 5. 2019 s <http://giskd2s.situla.org/rkd/Opis.asp?Esd=27969>
- Ministrstvo za okolje in prostor (MOP). (2019). *Ekološko pomembna območja*. Pridobljeno 7. 6. 2019 s <https://www.arso.gov.si/narava/ekolo%C5%A1ko%20pomembna%20obmo%C4%8Dja>
- Ministrstvo za zdravje (MZ). (2015). *Resolucija o Nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025*. Ljubljana: Ministrstvo za zdravje. Pridobljeno s <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO101>
- Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). (2019). *Zdravje v Občini 2019: Brezovica*. Ljubljana: Nacionalni inštitut za javno zdravje. Pridobljeno s <http://obcine.nijz.si/Dokumenti/pdf/2019/obcine/8.pdf>
- Nader, P. R., Bradley, R. H., Houts, R. M., McRitchie, S. L., and O'Brien, M. (2008). Moderate-to-vigorous physical activity from ages 9 to 15 years. *The journal of the American medical association*, 300(3), 295–305. <https://doi.org/10.1001/jama.300.3.295>
- Občina Brezovica. (2019). *Karta Občine Brezovica*. Pridobljeno 10. 5. 2019 s <https://www.brezovica.si/turizem/>.
- Občina Brezovica. (2019a). *Krajevne skupnosti*. Pridobljeno 10. 5. 2019 s <https://www.brezovica.si/obcina/krajevne-skupnosti/>.
- Občina Brezovica. (2019b). *Preureditev dveh medgeneracijskih igrišč v Preserju in na Rakitni*. Pridobljeno 11. 5. 2019 s <https://www.brezovica.si/preureditev-dveh-medgeneracijskih-igrisc-v-preserju-in-na-rakitni/>.
- Občina Brezovica. (2019c). *Ureditev turistično-informativnih točk v občini*. Pridobljeno 11. 5. 2019 s <https://www.brezovica.si/ureditev-turisticno-informativnih-tock-v-obcini/>.

- Občina Brezovica. (2019d). *Večgeneracijsko igrišče Rakitna*. Pridobljeno 11. 5. 2019 s: <https://www.brezovica.si/obcina-brezovica/rakitna/vecgeneracijsko-igrisce-rakitna/>.
- Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Brezovica* (2016). Uradni list RS, št. 23/2016 (21. 4. 2019). Pridobljeno s <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/126598>
- Ogrin, D. (1996). *Geografski vestnik: podnebni tipi v Sloveniji*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo.
- Plevnik, M. (2019). *Gibalna aktivnost, ogledalo našega zdravja in počutja*. Ljubljana: Višja strokovna šola za kozmetiko in velnes.
- Reimers, A. K., Knapp G. (2017). Playground usage and physical activity levels of children based on playground spatial features. *Journal of public health*, 25(6): 661–669. <https://doi.org/10.1007/s10389-017-0828-x>
- Riddoch, C. J., Leary, S. D., Ness, A. R., Blair, S. N., Deere, K., Mattocks, C., Griffiths, A., Smith, G. D., and Tilling, K. (2009). Prospective associations between objective measures of physical activity and fat mass in 12-14 year-old children: the Avon longitudinal study of parents and children. *British medical journal*, 339(7736). <https://doi.org/10.1136/bmj.b4544>
- Sharif, K., Watad, A., Bragazzi, N. L., Lichtbroun, M., Amital, H., Shoenfeld, Y. (2018). *Physical activity and autoimmune diseases: get moving and manage the disease*. *Autoimmunity reviews*, 17(1): 53–72. <https://doi.org/10.1016/j.autrev.2017.11.010>.
- Sims, J., Hill, K., Hunt, S., Haralambous B., Brown A., Engel L., Huang N., Kerse N., Ory, M. (2006). *National physical activity recommendations for older Australians: discussion document*. Canberra: Australian government department of health and ageing. Pridobljeno s [https://www1.health.gov.au/internet/main/publishing.nsf/content/B656FF3728F48860CA257BF0001B09D9/\\$File/pa-guide-older-disc.pdf](https://www1.health.gov.au/internet/main/publishing.nsf/content/B656FF3728F48860CA257BF0001B09D9/$File/pa-guide-older-disc.pdf)
- Starč, A., Strel, J., Kovač, M., Leskošek, B., Sorič, M., Jurak, G. (2018). *SLOfit 2018 – Letno poročilo o telesnem in gibalnem razvoju otrok in mladine slovenskih osnovnih in srednjih šol v šolskem letu 2017/2018*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, Laboratorij za diagnostiko telesnega in gibalnega razvoja.
- Starček, S., Petrovič, D. (2013). Prostorsko-časovna analiza stanja športnih objektov v Sloveniji v obdobju 1975–2012. *Ljubljana, Geodetski vestnik*, 57(3), 544–560. Pridobljeno s http://www.geodetski-vestnik.com/images/57/3/gv57-3_starcek.pdf
- Statistični urad Republike Slovenije. (SURS). (2016). *Občine v regijah: zbirka podatkov*. Pridobljeno 20. 9. 2018 s <http://www.stat.si/obcine/sl/2016/Municip/Index/13>.
- Strong, W. B., Malina, R. M., Blimkie, C. J., Daniels, S. R., Dishman, R. K., Gutin, B., Hergenroeder, A. C., ... Trudeau, F. (2005). Evidence based physical activity for school-age youth. *Journal of pediatrics*, 146(6): 732–737. <https://doi.org/10.1016/j.jpeds.2005.01.055>

- Šijanec, K. (2011). *Stanje in razvojne težnje v občini Brezovica* (diplomska naloga). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta. Pridobljeno s <https://repozitorij.uni-lj.si/Dokument.php?id=108601&lang=slv>
- Škof, B. (2007). *Šport po meri otrok in mladostnikov: razvoj gibalnih spretnosti in gibalnih sposobnosti v otroštvu in mladostništvu*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
- Šugman, R., Bednarik, J., Kolarič, B. (2002). *Športni menedžment*. Ljubljana: Fakulteta za šport.
- Tanjšek, V. in Raspor, A. (2015). Ukrepi za zmanjšanje zdravstvenega absentizma v Finančni upravi Republike Slovenije. *Journal of innovative business and management*, 7(2), 1–17. Pridobljeno s http://journal.doba.si/repec/pdf/7_2015_2_ukrepi.pdf
- Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, Laboratorij za diagnostiko telesnega in gibalnega razvoja. (2016). *SLOfit*. Pridobljeno 28. 5. 2019 s <http://www.slofit.org/o-slofit>.
- Verovnik, Z., Kovač, M. in Klemen Krek, Z. (2003). *Evropska listina o športu in kodeks etike v športu*. Ljubljana, Zavod za šport Slovenije. Pridobljeno s <file:///C:/Users/Pc/Downloads/01-05%20EVRLIST.pdf>
- World Health Organization (WHO). (2010). *Global recommendations on physical activity for health*. Geneva: World Health Organization. Pridobljeno s <https://www.who.int/dietphysicalactivity/global-PA-recs-2010.pdf>
- World Health Organization (WHO). (2011a). *Promoting sport and enhancing health in European Union countries: a policy content analysis to support action*. Geneva: World Health Organization. Pridobljeno s <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/108595/e95168.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- World Health Organization (WHO). (2011b). *Types of healthy settings*. Pridobljeno 14. 4. 2019 s https://www.who.int/healthy_settings/types/en/
- World Health Organization (WHO). (2015). *World report on ageing and health*. Luxembourg: World Health Organization. Pridobljeno s https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/186463/9789240694811_eng.pdf?sequence=1
- World Health Organization (WHO). (2018). *Physical activity*. Pridobljeno 5. 1. 2019 s <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/physical-activity>
- World Health Organization. (WHO). (2006). *Promoting physical activity and active living in urban environments: The role of local governments*. Copenhagen: World Health Organization. Pridobljeno s http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0009/98424/E89498.pdf?ua=1
- Yazid, M. R., Azizul Ladim, M. A. (2015). Urban design and active-transport. *International journal of engineering and advanced technology*, 4(3), 132–135. Pridobljeno s <https://www.ijeat.org/wp-content/uploads/papers/v4i3/C3761024315.pdf>

Zakon o graditvi objektov (2002). Uradni list RS, št. 112/2002. (20. 4. 2019). Pridobljeno s <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2002-01-5387?sop=2002-01-5387>

Zakon o ohranjanju narave (2004). Uradni list RS, št. 96/2004 (1. 6. 2019). Pridobljeno s <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/51097>

Zakon o športu (2017). Uradni list RS, št. 29/2017 (27. 11. 2018). Pridobljeno s https://www.uradni-list.si/_pdf/2017/Ur/u2017029.pdf

Zavod za šport Domžale. (2019). *Športni objekti v upravljanju zavoda*. Pridobljeno 8. 4. 2019 s <https://www.zavod-sport-domzale.si/objave/245>.

PRILOGE

PRILOGA 1: Spletni vprašalnik

PRILOGA 2: Intervju

PRILOGA 1: Spletni vprašalnik

Spoštovani prebivalci Občine Brezovica!

V Občini Brezovica v obdobju od marca 2018 do julija 2018 v sodelovanju s podjetjem Playness in Fakulteto za vede o zdravju Univerze na Primorskem poteka projekt z vsebino spodbujanje telesne aktivnosti in športa v lokalnem okolju. Člani projekta sodelujemo tudi z občinsko upravo Občine Brezovica. Z vprašalnikom, ki je pred vami, želimo ugotoviti in opredeliti gibalne navade prebivalcev Občine Brezovica. Rezultati nam bodo služili kot prvi okvir za pripravo ustreznih programov promocije gibanja, ki jih bomo še nadgrajevali. Rezultate bomo predstavili v začetku meseca septembra 2018 v okviru dogodka, na katerega boste povabljeni s sporočilom v Barjanskem listu. Vprašalnik je anonimen, izpolnjevanje pa vam bo vzelo 5–7 minut.

Za odgovore se vam najlepše zahvaljujemo!

Ula Sulič, dr. Milan Hosta in dr. Matej Plevnik

BLOK (1): GIBANJE IN ŠPORT V OBČINI BREZOVICA

Vprašanje 1 – Kako bi na splošno ocenili možnosti za ukvarjanje s športom in gibalno aktivnostjo v Občini Brezovica?

Možnosti so zelo slabe	1	2	3	4	5	Možnosti so zelo dobre
------------------------	---	---	---	---	---	------------------------

Vprašanje 2 – Ali menite, da je v Občini Brezovica dovolj poskrbljeno za gibalno/športno infrastrukturo določenih ciljnih skupin?

	1 – Ni poskrbljeno	2 – Zadostno poskrbljeno	3 – Dobro poskrbljeno	4 – Zelo dobro poskrbljeno	5 – Odlično poskrbljeno
Starejši					
Nosečnice, mamice z dojenčki					
Otroci in mladina					
Invalidi					
Družine					

Vprašanje 3 – Ali se strinjate s spodnjimi trditvami o naravni in urbani gibalni/športni infrastrukturi v Občini Brezovica?

	1 – Ne strinjam se	2 – Še kar se strinjam	3 – Strinjam se	4 – Zelo se strinjam	5 – Popolnoma se strinjam
NARAVNA infrastruktura (parki, sprehajalne in tekaške poti), ki je na voljo, JE DOVOLJ UREJENA.					
NARAVNE infrastrukture (parki, sprehajalne in tekaške poti) PRIMANJKUJE.					
URBANA (grajena) infrastruktura, ki je na voljo, JE DOVOLJ UREJENA.					
URBANE (grajene) infrastrukture PRIMANJKUJE.					

Vprašanje 4 – Ali se strinjate s trditvami?

	1 – Ne strinjam se	2 – Še kar se strinjam	3 – Strinjam se	4 – Zelo se strinjam	5 – Popolnoma se strinjam
Območje, kjer živim, mi ponuja DOVOLJ MOŽNOSTI za rekreacijo v NARAVNEM OKOLJU (parki, sprehajalne poti, kolesarske poti).					
Območje, kjer živim, mi ponuja DOVOLJ MOŽNOSTI za rekreacijo v URBANEM OKOLJU (gimnastična dvorana, plavalni bazen, telovadnica, fitnes in ostala grajena športna infrastruktura).					
Lokalni športni klubi in drugi ponudniki v bližini nudijo številne možnosti za telesno aktivnost in šport.					
Naša lokalna skupnost naredi dovolj na področju promocije gibanja in športa občanov.					

Vprašanje 5 – Katere gibalne/športne infrastrukture po vašem mnenju primanjkuje v Občini Brezovica? Možnih je več odgovorov.

- gimnastična dvorana
- večnamenska dvorana (košarka, mali nogomet, badminton, odbojka, namizni tenis itd.)
- manjša dvorana s stenskimi ogledali za izvajanje joge, pilatesa, aerobike, plesa
- pokrit plavalni bazen
- plezalna stena
- fitnes
- zunanje teniško igrišče
- zunanje košarkarsko igrišče
- zunanje nogometno igrišče
- igrišče za odbojko na mivki
- balinišče
- rolkarski poligon (»skatepark«) in kolesarski poligon (»pumptrack«)
- trim steza in urejene pohodniške poti
- kolesarske steze
- steza za tek na smučeh (v zimskem času)
- drugo:

Vprašanje 6 – Kaj menite o promociji telesne aktivnosti?

	1 – Ni poskrbljeno	2 – Zadostno poskrbljeno	3 – Dobro poskrbljeno	4 – Prav dobro poskrbljeno	5 – Odlično poskrbljeno
V Občini Brezovica je dovolj poskrbljeno za PROMOCIJO TELESNE AKTIVNOSTI ZA ZDRAVJE.					
V Občini Brezovica je dovolj poskrbljeno za PROMOCIJO ŠPORTA IN GIBALNE AKTIVNOSTI.					

Vprašanje 7 – Kdo bi po vašem mnenju moral poskrbeti za promocijo gibanja in športa v občini? Možnih je več odgovorov.

- vodstvo občine
- športna društva in klubi
- šole in vrtci
- občani

BLOK (2): DEMOGRAFSKI PODATKI

Spol:

- moški
- ženski

Starost: _____ let

Zadnja dosežena stopnja izobrazbe:

- osnovna izobrazba
- srednja poklicna izobrazba
- srednja strokovna izobrazba
- srednja splošna izobrazba
- višja izobrazba (višja strokovna, višješolska)
- dodiplomska izobrazba (visoka strokovna, univerzitetna)
- podiplomska izobrazba (magisterij, doktorat)

Kraj bivališča:

- Brezovica
- Vnanje Gorice
- Notranje Gorice
- Podpeč
- Jezero
- Preserje
- Rakitna
- drugo: _____

BLOK (3): GIBALNA/ŠPORTNA AKTIVNOST

Vprašanje 8 – Kako pogosto se ukvarjate s športom?

- 5- ali večkrat na teden
- 3- do 4-krat na teden
- 1- do 2-krat na teden
- 1- do 3-krat na mesec
- manj pogosto
- nikoli

Vprašanje 9 – Kako pogosto se gibate z namenom transporta v službo in šolo ali po opravkih ter ob tem uporabljate kolo, skiro, rolko ali pešačite?

- 5- ali večkrat na teden
- 3- do 4-krat na teden
- 1- do 2-krat na teden
- 1- do 3-krat na mesec
- manj pogosto
- nikoli

Vprašanje 10 – Koliko dni ste bili **zmerno** fizično aktivni v zadnjem tednu (kolesarjenje ob nepovišanem utripu, prenašanje lahkih bremen itd.).

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- nikoli

Vprašanje 11 – Koliko minut običajno traja vaša zmerna fizična aktivnost?

- 30 minut ali manj
- 31–60 minut
- 61–90 minut
- 91–120 minut
- več kot 120 minut
- s takšno aktivnostjo se ne ukvarjam

Vprašanje 12 – Koliko dni ste bili visokointenzivno fizično aktivni v zadnjem tednu (aerobika, tek, kolesarjenje, dvigovanje težkih bremen itd.)?

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- nikoli

Vprašanje 13 – Koliko minut običajno traja visokointenzivna fizična aktivnost?

- 30 minut ali manj
- 31–60 minut
- 61–90 minut
- 91–120 minut
- več kot 120 minut
- s takšno aktivnostjo se ne ukvarjam

Vprašanje 14 – Kje poteka vaša telesna aktivnost? Možnih je več odgovorov.

- v fitnes centru
- v športnem klubu
- v šoli
- na delu (fizično delo)
- doma
- na poti v službo, šolo, opravkih
- na prostem
- spontano

Vprašanje 15 – Navedite razloge, da se ukvarjate s športom. Možnih je več odgovorov.

- izboljšanje zdravja
- izboljšanje telesne podobe
- zoperstavljanje staranju
- zabava
- sprostitvev
- druženje s prijatelji
- pridobivanje novih poznanstev
- spoznavanje ljudi drugih kultur
- izboljšanje telesne pripravljenosti
- izboljšanje telesnega počutja
- nadzorovanje telesne teže
- izboljšanje samopodobe
- razvoj novih sposobnosti
- tekmovalni duh
- lažje vključevanje v družbo
- drugo

Vprašanje 16 – Navedite razloge, da se s športom ne ukvarjate pogosteje. Možnih je več odgovorov.

- pomanjkanje časa
- visoki stroški vadbe ali športne opreme
- nezanimanje za tekmovalne aktivnosti
- odsotnost bližnje športne infrastrukture
- trajna telesna okvara, poškodba ali bolezen
- odsotnost ustrezne družbe za skupno ukvarjanje s športom
- diskriminiranost s strani soigralcev
- pomanjkanje motivacije ali zanimanja
- strah pred poškodbami
- trenutno že dovolj pogosto ukvarjanje s športom
- drugo

Vprašanje 17 – Ocenite, s katerim športom ali telesno aktivnostjo se najraje ukvarjate?

	1 – Sploh ne maram	2 – Ne preveč rad/-a se ukvarjam	3 – Srednje rad/-a se ukvarjam	4 – Zelo rad/-a se ukvarjam	5 – Najraje se ukvarjam
Hoja, sprehodi, pohodništvo					
Tek					
Kolesarjenje					
Ekipni športi (košarka, odbojka, nogomet, rokomet)					
Plavanje					
Drugi vodni športi (supanje, veslanje, ribolov)					
Balinanje					
Vodene vadbe, joga, pilates, ples					
Tenis, badminton, namizni tenis					
Plezanje					
Gimnastika					
Rolkanje, BMX kolesarjenje					
Drugo: _____					
Drugo: _____					

PRILOGA 2: Intervju s predstavnikom Občine Brezovica, vodjo Oddelka za družbene dejavnosti

- 1) Ali bi nam lahko na kratko predstavili vizijo športa v Občini Brezovica?
- 2) Kako bi ocenili stanje športne dejavnosti v Občini Brezovica?
- 3) Glede na cilje Resolucije o nacionalnem programu športa v RS za obdobje 2014–2023 nas zanima, kakšne ukrepe ste že sprejeli v Občini Brezovica? Katere ukrepe ste že uresničili? Ali načrtujete še kakšen ukrep?
- 4) Eden izmed glavnih ciljev Resolucije je povečanje deleža športno dejavnih odraslih na 70 %. Na kakšen način uresničujete zastavljeni cilj?
- 5) Ali spodbujate športno aktivnost tudi kot način transporta?
- 6) Ali imate pripravljene strategije tudi za povečanje športno dejavnih otrok in mladine? Ali tudi pri tej ciljni populaciji spodbujate športno aktivnost kot obliko transporta? Ali sodelujete v projektu Varna šolska pot?
- 7) Kako delujete na področju promocije aktivnega življenja starostnikov? Lahko naštejete nekaj rekreativnih aktivnosti za starejše občane, ki potekajo v Občini Brezovica? Ali upoštevate želje starejših občanov glede raznovrstnosti ponudbe rekreativnih aktivnosti? Zagotavljanje ustreznega urbanega okolja je pomemben dejavnik ohranjanja gibalne aktivnosti starejših. V mislih imamo lažje sprehajalne poti s klopmi za počitek in druženje. Ali pri načrtovanju urbane arhitekture upoštevate takšno urbano zasnovo?
- 8) V Občini Brezovica deluje več kot 20 športnih društev. Povejte nam več o vašem sodelovanju s športnimi društvi. Ste zadovoljni s sodelovanjem?
- 9) Ali vodite statistiko članov in obiska športnih dejavnosti v društvih?
- 10) Ali obstaja oglaševalski program športne dejavnosti v občini?
- 11) Promocija športa lahko poteka tudi preko delovanja turističnih društev. Ali vaša strategija zajema tudi takšen način delovanja?
- 12) Ali preko različnih društev organizirate športne izlete?
- 13) Katere športne aktivnosti nudite obiskovalcem, turistom (Brezovica kot rekreativno zaledje mesta Ljubljane), ki obiščejo Občino Brezovica?
- 14) Katere športne prireditve se odvijajo na območju Občine Brezovica?
- 15) Še vedno ima marsikdo predsodke glede možnosti razvoja primestne občine kot je Občina Brezovica. Kje vidite prednosti v razvoju športne dejavnosti v primerjavi s sosednjo Mestno občino Ljubljana?
- 16) V čem se razlikujete od ostalih primerljivih občin?
- 17) Kako ocenjujete možnosti razvoja športne infrastrukture v Občini Brezovica? Ali se po vašem mnenju kaže potreba po izgradnji novih športnih objektov, na primer gimnastične dvorane, pokritega plavalnega bazena ali večnamenske dvorane?
- 18) Ocenjujete, da ponudba zunanjih športnih površin, npr. parkov, zunanjih igrišč, igral za otroke in plezališč, izpolnjuje potrebe prebivalcev?
- 19) Na kateri ukrep ste najbolj ponosni oziroma kateri projekt na področju promocije aktivnega življenjskega sloga je do sedaj po vašem mnenju najbolj uspešen?
- 20) Kakšne so vaše želje glede razvoja športa v Občini Brezovica?

- 21) Če bi imela občina neomejen proračun, kaj bi ponudili občanom na področju aktivnega življenjskega sloga in športa?
- 22) Kako kot predstavnik oddelka za šport v Občini Brezovica preživljate svoj prosti čas?